

BARCELONA:
PER EDICIÓ
DUES PESSETES
CADA MES

La Veu de Catalunya

10 cts.

PENINSULA:
7'00 Ptas. Trimestre
UNIO POSTAL:
15 Ptas. Trimestre

Any XXXII. - Núm. 8.4410 - Diumenge, 13 de maig de 1923

Edició del matí

Oficines i impremta: Escudellers, 10 bis - Telèfon 184A

D. Telm Cutchet i Lluch

morí cristianament el dia 2 de l'actual
als 68 anys d'edat

(A. G. S.)

Els seus afligits fills Pere i Maria de la Concepció, fills polítics doctor A. Jinot Ribas i Joana Moreu, néts, germana, germans polítics i família tota, en recordar als amics i coneguts tan sensible i irreparable pèrdua, els preguen que li tributin un record en llurs oracions i se serveixin assistir als funerals que, després del res de Maitines, se celebraran per l'etern descans de la seva ànima, demà, dilluns, dia 14 del corrent, a dos quarts d'onze, a la parroquial església major de Santa Anna, pel qual favor els quedaran sumament agraïts.

LES MISSES DESPRES DE L'OFICI I DE SEGUIDA LA DEL PERDO
EL DOL ES DONA PER DESPEDIT NO ES CONVIDA PARTICULARMENT

L'Emm. i Rvdm. senyor Cardenal Arquebisbe de Toledo i els Excms. i Il·lms senyors Bisbes de Barcelona i Seu d'Urgell, s'han dignat concedir 200 i 50 dies d'indulgència en la forma acostumada.

SOCIETAT ANÓNIMA ARNÚS - GARÍ

CONVERSIÓ EN PESOS m/n ARGENTINA
DELS

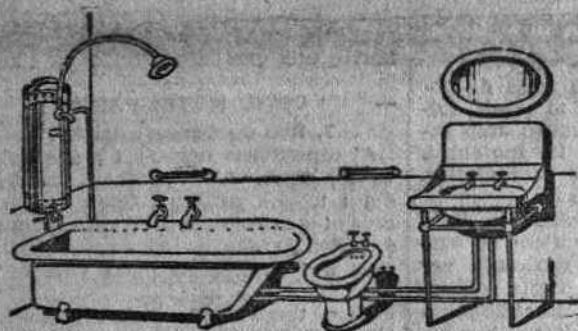
Bons de Renda 6 %

DE LA

Companyia Hispano-Americana d'Electricitat

La Societat Anònima ARNÚS - GARÍ, ha estat encarregada per la «Companyia Hispano Americana d'Electricitat» de la conversió del capital dels Bons susdits a pesos argentins, moneda nacional, fins el dia 15 d'Agost pròxim.

Barcelona, 9 Maig 1923.

Quartos
de bany

Especialitat
en lavabos

Preus
reduïts

JAUME SAURET :: 7 CARRER 7

SORDS NAS, COLL I ORELLES

Curació de les supuracions i sordes per cròniques que sien. Dr. Massot, Bruch, 34. Operacions a preus mòdics

El Dr. F. Boada ha traslladat la seva consulta privada, de malalties de les vies urinàries i pell, del carrer Corts, 642, a la Rambla Catalunya, 31, 1.ª 2.ª, de 2 a 5 i de 7 a 8.

A un passatger d'un tramvia que passava per la plaça d'Urquinaona, li van perdre una cartera que contenia 150 pessetes i alguns documents.

Paraigües Cardús Portafer-rissa, 10.

Divendres, a les 7 de la nit, es van presentar al dispensari d'Hostafrancs Ricard Cuenca Martínez, de 33 anys, metalingüe, a fi de que li curesin unes ferides que tenia al cap, i que no presentaven molta gravetat. Va dir que estant prop de la bòbila «dels Minyons», situada a la Travessera de les Corts, va ésser agredit a bastonades per dos individus als quals no coneix.

Vaixelles PORCELLANA J. Llorens. Rbla. Flors, 30.

Han estat posats a disposició del Jutjat, cinc homes i dues dones per creure que estan complicats en el robatori d'unes màquines d'escriure, comés el dia 18 d'abril a un establiment del passatge de la Conopopó.

Cristalleries J. Llorens, R. Flors, 30

Juli Casado, de 45 anys, deu 250 pessetes a Maria Torres Carpinell, de 55. Divendres cap al tard, ella va trobar-

JOIES VILANOVA Unió, 6.

L'Associació de la Premsa Diària de Barcelona, seguint sa plausible iniciativa d'honorar la memòria dels catalans il·lustrats, ha designat els senyors don Artur Masriera, don Ignasi de la Ribera i Rovira i don Lluís C. Viada i Lluch per a la redacció de les memòries apologetiques de Balma, Maragall i Llauder.

Hem tingut ocasió d'admirar uns models encisadors en mobles de medula i jonc esmaltats a la fàbrica del Passeig de Gràcia, 115.

La Cambra Oficial del Llibre ha delegat la seva representació en el membre de la Directiva don Eduard Solà Gardiola per a formar part del Jurat del XI Concurs Exposició Internacional d'Alimentació, Higiene i Agricultura, la inauguració del qual

Cristalleria, Pisa i Porcellana

Despatx i Vendes: Bda. Universitat, 6 Carrer Corts, 413
Telèf. 5510 A

Magatzems i Tallers: Carrer Corts, 413
Telèf. 817 H

Aquesta casa rep continuament, de les més importants del país i de l'estranger, les últimes novetats en Vaixelles, Jocs de cafè, te, Serveis cristall, Bomboneres, Majòliques, etc., etc.

Vaixelles angleses
Mintons

Serveis cristall
Baccarat
Val Sant Lambert
Badalona

Decoració de Vaixelles: Pisa i Porcellana a gust del comprador, models novetat efectuats als seus

TALLERS DE DECORAT

Serveis per a Restaurants, Cafès, Balnearis i Comunitats Religioses.

Expedicions a Provincies

Vendes a l'engròs i detall

6 - Ronda de la Universitat - 6

Banca Marsans, S. A.

Valors - Cupons - Girs - Canvi - Cotons - Viatges

Rambla de Canaletes, 2-4
BARCELONA

Direcció telegràfica:

MARSANSBANE

Apartat de Correns núm. 1

Telèfons números... (4530 A, 4531 A, 4532 A)

SUCURSAL A MADRID

Avinguda del Comte de Peñalver, núm. 18

Perfumeria Excelsior

SALÓ MANICURA

Massatge Excelsior

Guants, sabons, polvos, etc.

Jorba, carrer Sta. Anna, 24

PROVEU LES EXQUISIDES
GALETES BIRBA

de CAMPRODÒN. Les úniques que competeixen amb les més famoses marques estrangeres. FERNANDO, 14, i tots els principals establiments.

“PALMIL”

Malgrat ésser una llepolia, purga com l'oli de ricí. No hi ha res igual. Es ven: farmàcies, centres d'específics i drogueries.

LOCALS

Observatori Meteorològic de la Universitat de Barcelona. — Dia 12 de maig de 1923.

Hores d'observació: A les set, a les tretze i a les divuit.

Baròmetre a 0° i al nivell de la mar: 760'6, 760'0, 760'2.

Termòmetre sec: 15'0, 17'2, 17'4.

Termòmetre humit: 13'0, 14'3, 15'0.

Humitat (centèsimes de saturació): 78, 71, 76.

Direcció del vent: NO., SO., SO.

Velocitat del vent en metres per segon: 1, 8, 8.

Estat del cel: Quasi tapat. Nuvolós.

Classe de núvols: K.N.C., K.N.AIK, K.N.AIK.

Temperatures extremes a l'ombra: màxima, 15'5; mínima, 9'4; mínima prop del sol: 0'0.

Oscil·lació termomètrica: 9'1.

Temperatura mitja: 13'9.

Precipitació a qualsevol hora des de les set del matí del dia anterior a les set del dia de la data, 0'0 mm.

Recorregut del vent en igual període: 117 km.

Observacions particulars: No-cap.

El director, E. Alcobé

Capses de luxe

per a bodes i bateigs. Antiga Casa BARGUES, carrer de Sant Pau, 39.

està fixada per al dia 25 de l'actual.
La Unió Gremial ha concedit un valors premi extraordinari perquè pugui ésser atorgat a l'expositor que presenti el més perfecte producte alimentici o la més notable especialitat relacionada amb l'Hygiene.

El termini d'admissió d'expositors quedarà definitivament tancat el dia 15, i fins aquest dia poden sol·licitar-se emplaçaments per a instal·lacions a la Secretaria General del Certamen (Ample, 22, primer).

- TRICOT DE SEDA

LIQUIDEM al detall una important partida a 8'50 ptes. el metre. També liquidem varis lots de Crep-marrocin, Sedes, Llanes i altres articles de cotó **MAGATZEM**

Trafalgar, 30 - Al costat del Passatge

Ahí a la tarda passava un carro pel carrer de Tamarit i quan arribava al de Borrell, el carreter Manuel Cabedo, de 34 anys, que anava assegut a un dels braços, caigué i fou agafat per una roda que li produí la fractura completa de la cama dreta, pronòstic greu. Ingressà a l'Hospital del Sagrat Cor.

Al dispensari de l'Alcaldia fou auxiliat Climent Camins Brach, de 18 anys, veí de Sant Boi, el qual havia estat atropellat a la Rambla dels Estudis per l'automòbil 7.237 i havia sofert ferides contuses d'importància al peu esquerre. El xofer fou detingut.

A la Travessera de Gràcia, davant del núm. 186, toparen un carro i un tramvia, quedant tots dos bastant desballestats. No hi hagué cap desgràcia personal.

- Sangrà Pelayo, 11. Lavabos

Ahí al matí, a un establiment de la plaça de Santa Anna foren sorpresos dos homes que s'hi havien introduït per robar.

Conduïts a la delegació i després al jutjat, declararen al jutge que havien obrat impulsats per la misèria. El jutge els feu observar que venent les eines que els foren ocupades podien obtenir un bon benefici sense necessitat de robar.

Realment, són unes eines tan perfeccionades i de tal potència que els policies, que n'havien vist moltes, no en recorden de semblants.

Els detinguts han ingressat a la presó.

RUM BELLESA (a base de noguera). Treu la blancor al cabell, tornant-li el seu color primitiu amb extraordinària perfecció. És inofensiu. És l'ideal. Venda a les perfumeries.

La Secció de Cultura de la Unió Professional de Dependents i Empleats de Comerç té organitzada per avui, diumenge, una visita col·lectiva a la Catedral de Barcelona, a la qual es convidà a tots els associats, els quals hauran de reunir-se en l'estatge social (Ciutat, 5, primer), abans de dos quarts d'onze del matí.

— Vol voste tenir la salut a casa?... Compri avui mateix un flascó d'**AQUA DEL CARME DELS CARMELITES DESCALÇOS DE TARRAGONA**, exigint sempre la veritable.

Al carrer de les Cortes, prop del de Muntaner, fou detingut al matí d'ahir, per un urbà, Eduard Rius, de 22 anys, acusat per una valua del carrer del Consell de Cent, 247, d'haver pres del terrat algunes peces de roba que foren recuperades.

Vias M. Lacuesta
Concessionari: F. Muñoz
Rosselló, número 222 - Telèfon 646 G.

Des de dijous, a mitja, falta del seu domicili, carrer de Saragossa, número 101, baixos, Jaume Verdura,

de 86 anys d'edat. És alt, prim i va completament afeitat. Vesteix americana i pantalons de vellut, gorra negra, espadnyes blanques i porta bastó.

La seva família agrairà a qui pugui donar-ne notícies, que es dirigeixi al domicili indicat.

- CASA NOU Fernando, 30, junt Església St. Jaume
VANOS. - Pomeis de Joventut

Una minyona de servei d'una casa del carrer de Lúria, Dària López Torres, de 29 anys, va caure a l'escala i va produir-se fractura doble de la cama dreta.

Va ésser curada al dispensari de Gràcia, ingressant després a l'Hospital del Sagrat Cor.

Rosend Daura

Sastre

Pelayo, 18, entresol

Participa a la seva distingida clientela i al públic en general que ha rebut totes les col·leccions de gèneres de la més alta novetat, tant del país com de l'estranger, per a la present temporada de primavera i d'estiu.

Divendres, a les vuit del vespre, va tenir lloc al Reial Círcol Artístic amb assistència de nombrosa concurrència de socis, l'acte oficial de donar als pintors En Baldomer Gil Roig i En Francesc Llop, valuosos medalles d'or del Círcol, que els havien estat atorgades en el concurs de Paisatges Catalans que l'esmentada entitat organitzà, distincions que foren concedides a les obres «Feudalisme» i «Fred» respectivament.

El secretari del Círcol En Joan B. Trias va llegir el veredict del Jurat qualificador que va entendre en l'esmentat certamen, i acte seguit el president don Marian Fuster, en breu discurs, va felicitar els recompensats i es va congratular que de dins la Societat de la seva presidència surtin artistes de tan positius mèrits, noble orgull de tots.

El senyor Gall, en nom propi i en el del seu company, va agrair en sentides frases la distinció de que se'ls feia objecte, assegurant que això els anima a seguir laborant pel camí empès sempre anhelant d'una major perfecció en l'art.

CECIL HOTEL-PARIS

7, Rue du Conservatoire, 7

Al centre dels negocis i grans bulevards, aigua calenta i freda, calefacció i telèfon privat a totes les cambres, i quarto de bany, cuina acurada. Pensió des de 35 francs. (Cambres des de 12). Es parla català.

Hem tingut a la redacció de LA VEU DE CATALUNYA la grata visita del pulcre poeta rossellonès, Carles Grandó, col·laborador nostre, portanós la germanívola salutació de la Societat d'Estudis Catalans de Perpinyà i del valent periòdic «L'Éveil Catalan» d'aquella ciutat. Sigui molt benvingut.

— Es convoca a reunió a tots els creditors dels senyors Morall i Feldman, per a demà, dilluns, a les set en punt de la tarda, al domicili de don Gaetà Borri, Lúria, 22.

IIA COMISSIO

Per a dimarts vinent, a les deu de la nit, hi ha convocada una reunió a l'Ateneu Enciclopèdic Popular, per a tractar de fer un homenatge a La Devasa de Girona.

La revista del Districte IV del Sometent de Barcelona, que per error s'ha publicat que se celebraria avui, diumenge, dia 13, no se celebrarà fins el dia 28 d'aquest mes a la Plaça de

Tetuán, a dos quarts de dotze.

Hi assistiran el capità general, comandant general de Sometents i cap de partit, fent imposició a alguns sometenistes de la medalla de Constància.

- PERCAL ESTAMPAT

El millor que es fabrica

LIQUIDEM al detall 3.000 peces a 1'50 ptes. el metre. Es liquiden molts lots de Sedes, Llanes i una infinitat d'articles de cotó

MAGATZEM

Trafalgar, 30 - Al costat del Passatge

A l'encreuament dels carrers del Bruch i Aragó, una bicicleta va atropellar Joan Lligé Taxonara, de 37 anys, i li va produir fortes contusions a les cames, amb fractura del genoll dret, pronòstic reservat. Va ésser auxiliat al dispensari de la Ronda de Sant Pere. El ciclista va quedar detingut.

L'automòbil núm. 9776, que passava pel carrer de Sant Joan de Malta, va atropellar a Anna Simó Díaz, de 7 anys, causant-li cruiximent general i commoció visceral. La van curar al dispensari de Sant Martí. L'automòbil, que va fugir, ha estat denunciat.

La Federació de Societats de Socors Mutus de la Província de Barcelona, composta de 800 entitats, en la Junta general de delegats darrerament celebrada, va elegir la següent Junta Directiva: President, En Joan Colomina Maseras; vice-president primer, En Peré Mantany; vice-president segon, En Josep Maria Grau; vice-president tercer, En Manuel Alcàntera Colomer, Secretari general, En Vicens Bellu Egidio; caixer, En Jordi Virat; comptador, En Francesc Mazarrico Galofré; bibliotecari, En Francesc Portabella; vocal primer, En Josep Tolosa Roca; idem segon, N'Alfred Ruster Creus; id. tercer, En Josep Doria Auladell; id. quart, N'Angel Cugat; id. cinquè, En Josep Gilbert Closa; id. sisè, En Joan Baptista Fonta; id. setè, N'Eduard Minguel.

Relació dels objectes trobats i dipositats a la Majordomia:

Tras claus lligades amb una cinta vermella; una bossa de pell, color fosc, contenint dos portamonedes petits de pell, un espill i cèntims; un Bitllet del Banc d'Espanya; un clauer amb tres claus, i un altre amb vuit clauetes i un clauer; una cadena que sembla d'argent, amb cinc medalles de metall; documents a nom de Marcel·lí Martínez Preciado; un moneder de pell contenint dos rebuts a nom d'Àlida Ventura Polls; un clauer amb set claus, i un clauer amb una clau petita.

Serveis prestats durant el mes d'abril per l'Institut Municipal de Beneficència, als 13 dispensaris mèdico-quirúrgics:

Ferits auxiliats, 933; operacions practicades, 107; visites gratuïtes als locals, 9.056; visites urgents a domicili, 201; reconeixements a persones, 632; reconeixements a persones alienades, 14; certificacions i informes, 1.041; aixilis a alcoholitzats, 57; vacunacions, 1.274; serveis diversos, 284.

Als dispensaris d'especialitats: Oftalmologia: Visites practicades, 2.064; operacions, 38.

Oto-rino-laringologia: Visites practicades, 593; operacions, 13.

Vies urinàries: Visites practicades, 1.027; operacions, 11.

Puericultura: Nens visitats, 589; vacunacions, 68.

Ginecologia: Malalties visitades, 118; operacions, 6.

Tocologia: Embarçades assistides, 329; parts assistits, 67; vacunacions, 141.

Odontologia: Inspeccions a les escoles nacionals, 1.336; operacions practicades, 140.

El millor consell que com a metge puc donar-li és que prengui **Piramidón «MeisterLucius»** i veurà que aviat se'n van el mal de cap i el mal de cançal. També s'alluegixen desseguit les **dolors neuràlgiques i reumàtiques**. Malalts de les imitacions i demani en les farmàcies, expressament **Piramidón «MeisterLucius»**. El segell mòvil especial de la casa, ja fermança de la llegítimitat del producte.

A l'Asil Municipal del Parc: Visites a malalts i alienats, 1.767; operacion, 9; vacunacions, 3.

Al Laboratori d'Anàlisis clínics: Anàlisis de llet de vaca, 590; anàlisis d'orins, 378; anàlisis de sang, 30; anàlisis de secrecions, 1.

A l'Ambulància Sanitària: Ferits traslladats, 79; malalts traslladats, 69; morts traslladats al dipòsit judicial, 44.

Magatzems "BELÉN"

Carme, 8, Xuclà 1 i 3

Immenses colleccions en Crepés llisos, estampats i entreteixits en sedes, llanes i cotons

Preus molt limitats

SECCIO D'OCASIONS

Tricot punt seda classe superior, 110 cm. d'ample, m. pessetes 14'50

Crepé marrocin seda classe bona, 90 cm. d'ample, m. pessetes 9'50

Batistes estampades a propòsit per a bates, gran col·lecció de dibuixos, 70 cm. d'ample, m. 0'80 pessetes

De Societat

Al Salut Esport Club tindrà lloc avui, diumenge, una extraordinària funció, representant-se, per segona vegada a Barcelona, la comèdia en dos actes que porta per nom «Caridades», original del jove literat En Marian Lacruz.

L'esmentada producció teatral fou estrenada el passat dimecres, al Col·leu Pompeia, i assolí un meravellós èxit, per un grup de joves i senyores de la nostra bona societat, les quals s'han brindat amablement a repetir la representació, per tal que pugui ésser coneguda per les nombroses famílies que acuden a totes les festes del Salut Esport Club i, de més, aquelles que no van poder assistir a l'estrena per manca d'invitacions.

Abans es representarà la bonica joia de la madrina de guerra. La festa començarà a dos quarts de sis en punt de la tarda.

El dimecres vinent tindran lloc a Caldes de Montbuy, les noces d'En Joan Ventura Faigó, amb la senyora Na Carme Prats Jaumandreu.

II SALÓ DE LA MODA

Hotel Ritz - Dies 15, 16, 17 i 18

La **CASA FANCY**, Rambla Catalunya, 11, es complau en assabentar a la seva distingida clientela que té les invitacions a la seva disposició, pregant que envii per elles, essent impossible un repartiment equitatiu per la gran demanda.

Diada Montserratina

La Comissió organitzadora de la Diada Montserratina prega a tots els devots montserratins de la nostra ciutat que avui, diumenge, assisteixin a l'aplec que es celebrarà a la parròquia de la Mare de Déu de Montserrat al Guinard.

L'acte començarà a dos quarts de cinc de la tarda, amb la Visita Espiritual composta pel doctor Torres i Bages, cantant-se les Ave Maria. També es cantarà el Virolai. Es pronunciaran discursos en llaor de Nostra Patrona.

Els tramvies que deixen més a la vora de la parròquia del Guinard són els d'Horta (Camp de l'Arpa) i els del carrer de l'Escorial (Travessera de Dalt).

PROTEGIU VOSTRES DOCUMENTS

contra el foc, la pols, les rates i les arnes, i doneu al vostre despatx la sensació d'una oficina moderna, amb els indestructibles

Arxivadors d'acer

VISITEU LA MEVA EXPOSICIÓ

avui mateix i permeteu-me que us demostri pràcticament els grans avantatges

dels Mobles d'acer

i els adoptareu sens dubte en la vostra oficina

Agent general per a Espanya:

VENANCI GUILLAMET

Vergara, 1, i Balmes, 2 - BARCELONA

NOTÍCIES DE LA PENÍNSULA

(Telegrames i conferències de LA VEU)

MANIFESTACIONS DEL PRESIDENT

Madrid, 12, 2 tarda.
En rebre aquesta tarda els periodistes, el president ha manifestat: «No hi ha altres notícies que les del Reial Decret del 8 d'agost de l'any propassat, exceptuant de la darrera l'últim paràgraf primer de la regla primera i la regla quarta, els quals seran substituïts pels que es publicuen».

D'Estat. — Anunciant haver estat disposat en aquest ministeri les ratificacions que s'indiquen dels convenis i acords signats a Madrid el 30 de novembre de 1920, amb motiu del setè Congrés de la Unió Postal Universal.

Anunciant que les colònies britàniques que es mencionen s'han adherit al conveni signat a París el de maig de 1910, per a la repressió de la trata de negres.

De Finances. — Nomenament de funcionaris del cos de Duanes.

Directió general del Deute i Clases passives. — Circular disposant que des del dia primer de juny pròxim s'admetin per les Delegacions de Finances els cupons que s'indiquen dels deutes interiors, inscripcions i amortitzables al 4 per cent.

D'Ensenyament primari. — Rectificant la Reial Ordre relativa al nomenament de director de l'Escola graduada de Piera (Barcelona).

La nota d'avui del sots-secretari de Finances diu així:
Segons els termes de la convocatòria d'oposicions a places d'auxiliar administratiu de la riquesa urbana, els treballs dels opositors quedaran exposats, perquè puguin ésser examinats a petició de part interessada, durant els quinze dies següents a la conclusió dels exercicis d'oposicions.

El tribunal, no obstant, en son desig que els opositors poguessin conèixer el funcionament de la qualificació de flurs exercicis, en tot moment, ha donat facilitats perquè tots els que han allegat un motiu d'interès poguessin examinar-los.

Aquest criteri continua observant-se, amb l'única limitació de la compatibilitat amb els treballs del tribunal i del servei del cadastre.

Les propostes genèriques sobre suposats errors coneguts pel tribunal, no poden ésser admissibles.

Citant solament casos concrets és com podria comprovar les suposades anormalitats de què s'han fet ressò alguns periòdics.

També ha de manifestar que ahir vaig rebre la visita de tres persones, directors d'altres tantes Acadèmies preparatòries per a l'ingrés del cadastre, les quals han protestat contra la campanya que es fa en contra del tribunal, fent constar que si, en efecte, ells han tingut la desgràcia de veure exclòsos joves que en flurs respectives Acadèmies havien demostrat grans aptituds, això, no obstant, no pot ésser motiu de queixa, ni tan sols de sorpresa, puix no és la primera vegada que alumnes ben preparats, en el moment de l'examen, per la impressió que reben, no responguin al que podria esperar-se de llur preparació, mostrant-se deficientíssims en la prova, la qual cosa passa en tota classe d'oposicions, en les quals, com és sabut, tant influeix el temperament dels opositors.

El ministre de Finances, acompanyat a la proposta de la Junta Sindical del Col·legi d'Agents de Canvi i Borsa de Madrid i de conformitat amb els informes dels directors generals de Propietats i Imposicions i del Tresor públic, ha signat la Reial Ordre autoritzant l'expressada Junta perquè tanmateix pugui establir i rebre diversos arbitris sobre l'ús de cabines telefòniques particulars i el servei de taules utilitzades per banquers en el local de la dita Borsa, així com augmentar el dret d'entrada al dit local durant les hores oficials de contractació.

ASCENSOS I CREUS
Aquest matí s'ha reunit el Consell Suprem de Guerra i Marina continuant l'examen de les propostes d'ascensos per fets realitzats per l'exèrcit d'operacions.

Com s'havia anunciat, s'han aprovat el referent al tinent coronel senyor Nuñez del Prado i del tinent d'infanteria del Tercer don Rafael Montero.

Les restants propostes d'ascensos i de creus examinades han estat informades negativament.

LA REUNIO DE LES MAJORIES
A la Presidència es feien avui preparatius per a transformar els salons on se celebrà el dia 21 la reunió de les majories parlamentàries.

DEL TREBALL
El ministre del Treball ha manifestat aquesta tarda que havia tingut una conferència amb el general Arce i el Comitè paritari, aprovant el reglament per a establir l'assegurament de maternitat.

També es reuniren els elements que organitzen les caixes regionals de treball obrer.

Finalment es reuní amb el president i el secretari de l'Institut de Comerç i Indústria, aprovant el reglament pel qual s'ha de regir l'organisme.

El ple de l'Institut es reunirà pel matí.

D'ESTAT
Aquest matí ha visitat al ministre d'Estat l'ambaixador de l'Argentina, per a presentar-li el nou agregat militar.

Després ha visitat al ministre el representant d'Holanda.

CONFERENCIA
El fiscal del Tribunal Suprem ha celebrat aquesta tarda una conferència amb el ministre de la Governació.

LA «GACETA»
La «Gaceta» publica:
Reial Ordre d'Instrucció pública disposant que les subvencions de capítol 22, article primer, secció de la del pressupost vigent d'aquest

LA RENDICIO DE MONT ARRUIT

Madrid, 12, 415 tarda.
Ahir prestà extensa declaració davant del general Ayala, que instrueix sumària pels successos del Marroc, el capità d'enginyers senyor Aguirre, ocupant-se principalment de tot el relacionat amb la rendició de Mont Arruit.

CANDIDAT A SENADOR
Amb motiu de l'elecció de senadors ha marxat a Alacant el conseller del Suprem de Guerra general Villalba.

VISITES
L'ambaixador de l'Argentina ha visitat el ministre de la Guerra per a presentar-li el nou agregat militar de la dita ambaixada.

També ha visitat al senyor Alcalá Zamora una comissió d'odontòlegs per a expressar-li la conveniència de què s'organitzés en l'exèrcit un servei d'odontologia.

ABD-EL-MALEK
Diu «El Debate»:
Segons informes fidedignes que han arribat a nosaltres per conducte particular, únic mitjà de salvar la rigorosíssima censura que s'exerceix a Melilla, és trobar en aquella plaça, passada la situació difícil en què es trobava prop de Marràcia quan Hamido, vengut quasi per Abd-el-Malek es posà d'acord amb el cabdill de Beni-urriaguel, Abd-el-Malek.

Es Abd-el-Malek un moro senyorial i culte, fill del Soldà del mateix nom, ex-coronel de l'exèrcit turc, educat a l'europa i amic d'Espanya.

Té un fill a Tetuan a qui no veu fa deu anys.

La importància que té aquesta notícia, d'estar en territori de la nostra sobirania el prestigiós moro, estriba en la seva enemistat amb França, per la qual està perseguit, i en la protecció que dóna a qui, com ell, ens és addicte.

LES FESTES DE VALENCIA
València. — Al foc de diàna s'han disparat nombrosos morters, des de distints punts, anunciant la festivitat del dia.

Durant tot el matí l'animació ha estat extraordinària, veient-se tots els carrers molt abimats.

La Catedral ha estat molt visitada.

A dos quarts de nou s'ha dit una missa, oficiant, revestit de pontifical, el cardenal Reig, i pronunciant després un sermó el bisbe de Mallorca.

La multitud, des de primeres hores del matí, ha ocupat els voltants del pont del Reial, on s'havia de fer l'acte de la coronació de la Verge.

En aquest lloc s'havien aixecat artístiques tribunes, una d'altes destinada a la col·locació de la imatge i l'altra per als reis.

Ahans de les onze, entre aclamacions, han arribat els sobirans i seguí, ocupant automòbils.

Els sobirans han estat rebuts per les autoritats, i representacions oficials i comissions dels cossos de la guarnició.

En l'acte religiós hi havia representacions d'ordres religiosos, germanats i capítol catedral.

En el moment d'aparèixer la imatge l'entusiasme ha estat indescriptible.

Presidia l'acompanyament de la processió el cardenal doctor Reig.

La Verge ha estat col·locada a la tribuna i l'alcalde de València, senyor Arce, ha pronunciat un breu discurs oferint a la Verge dels Desemparats la magnífica corona, en nom del poble valencià.

Acte seguit el cardenal Reig s'ha fet càrrec de la corona, pronunciant una sentida oració d'ofertament.

A continuació el Prelat ha mostrat la corona al poble.

Després ha pujat a la tribuna, on estava col·locada la imatge, posant-li la joia sobre el front. Les bandes militars han tocat la Marxa Reial, repicant les campanes. L'artilleria ha fet les salves.

El moment fou emocionant. La gentada, allí estacionada, ha servat respectuós silenci, prorrompent després en prolongades ovacions, vitorejant la Patrona de València i els sobirans.

Durant l'acte una massa coral, amb acompanyament d'orquestra, ha entonat un himne, escrit expressament per aquest acte, per artistes valencians.

Després s'ha organitzat la comitiva

per a traslladar la imatge a la Catedral.

Tot el trajecte estava cobert de flors.

Els balcons estaven abarrotats de públic que aclamava sense cessar la Verge.

Quan els Reis, de tornada de la festa, arribaven a la Capitania, el poble havia envoltat la plaça, fent-los delirants ovacions.

Els sobirans han sortit al balcó per a rebre l'homenatge del poble.

Milers de persones agitaven els braços i mocadors.

Els Reis es mostraven encisats de les demostracions de simpatia que rebien i diuen que no recorden anàloga manifestació d'entusiasme. La Reina es mostra molt emocionada.

Així que surten al carrer el cotxe es cobert de flors.

Aquesta tarda la reina imposarà a la Capitania els braçalets a les noves dames infermeres de la Creu Roja.

Després els sobirans assistiran a la «corrida» pògia.

El Rei visitarà la nova caserna d'artilleria i el campament de Paterna.

La Reina visitarà l'associació de beneficència domiciliària de la Verge dels Desemparats i la Confederació de sindicats femenins de la Creu Roja.

A dos quarts de deu de la nit se celebrerà un àpat de gala a la Capitania.

A dos quarts de vuit, funció de gala al Teatre de la Princesa.

Demés, se celebraran altres festes, com serenates a la plaça de la Verge i en altres indrets de la ciutat, focs artificials i tragues.

UN SUCCES
Tres subjectes feren al Palau del Gel consumacions que importaven 15 pessetes, i com amb distints pretextos es negaven a abonar-la, hi intervingué el funcionari de la casa Gabriel Rou, de nacionalitat francesa, obligant-los a pagar la factura.

Ja a la matinalada, es presentaren els tres individus al Palau del Gel i l'empregoner a cops amb el Rou, prenent-li la cartera amb 150 pessetes, fugint després, sense que la policia hagi aconseguit capturar-los.

BONAR LAW
Madrid, 12, 615 tarda.

Almeria. — El Governador ha rebut un telegrama, en el qual se li anuncia que el cap del Govern anglès, ministre Bonar Law, fa un viatge de recreu pel Mediterrani, a bord del seu yacht «Princesa Juliana», i és possible que visiti Almeria.

TEMPORAL
Huelva. — Segons notícies que arriben del poble d'Aracena, ha caigut sobre aquell terra un temporal espantós, que ha ocasionat moltes destroces en els camps.

A l'església del Castell ha caigut un llam, matant una dona.

S'ha declarat un incendi en el camp de la Verge.

Les pèrdues es calculen en 100.000 pessetes.

ELS SUPOSATS INCIDENTS DE MALAGA
Málaga. — Després d'una detinguda investigació per a depurar el que hi hagués de cert en els rumors que circulaven sobre suposats incidents ocorreguts entre elements militars d'aquesta guarnició, se sap que l'ocorregut fou el següent:

El gassat dimèrcres fou donada pel coronel (j) regiment de Borbón una ordre del cos que fou mal interpretada i comentada per un sergent.

Sabent-ho el coronel, cridà el sergent al seu despatx i el reprengué severament i li imposà un petit arrest que el sergent s'apressà a complir, sense més incidències.

No és exacte que amb tal motiu es reuissin els sergents.

Està comprovat que tota l'alarma fou produïda per un telegrama anònim dirigit al ministre de la Guerra i al governador militar, general Sanjurjo, qui es trobava a Madrid, en el qual es parlava de suposats incidents.

Aquesta és la veritat de tot l'ocorregut.

VISITA
Madrid, 12, 830 nit.
Don Melquíades Alvarez ha visitat

aquesta matí el sots-secretari de Finances.

AL SUPREM DE GUERRA
Ha passat a la Fiscalia militar del Consell Suprem, la causa fallada per un Consell de guerra de Melilla, el qual condemnà al comandant senyor Llanas, en la sentència del qual hi hagué dissentiment.

S'espera que d'un dia a l'altre entrará al Suprem de Guerra i Marina la causa del comandant d'enginyers, don Emili Zugaray, que fou dissentida per l'auditor de la Comandancia de Melilla.

Sembla que la causa del dissentiment és deguda que l'auditor creu excessiva la pena de 18 anys de presó imposada a l'acusat i creu que aquesta s'ha d'imposar en menys gran del màxim en què ha estat imposada.

Al Suprem de Guerra s'ha reunit avui l'Assemblea de la Reial i Militar Orde de Sant Ermengol, resolent diversos expedients de concessió de creus, plaques i pensions de l'esmentada Orde militar.

El fiscal togat del Suprem de Guerra ha examinat la causa instruída pel destac d'un milió de pessetes al Pare d'Intendencia de Larraix, i sembla, que en el seu escrit, es mostra conforme amb la sentència del Consell de guerra que va veure i fallar a la plaça de Ceuta.

Com es recorda, el Consell de guerra esmentat condemnà el capità d'Intendencia, senyor Jordán, a la pena de 20 anys de presó amb l'accessoria d'inhabilitació perpètua i al país Gargallo, a la de 2 anys i quatre mesos, amb l'accessoria d'indemnització.

La causa es veurà probablement a últims de mes.

El general Villegas, nomenat novellament per al càrrec de tinent fiscal del Suprem de Guerra i Marina, pendrà possessió del seu nou càrrec la setmana que ve.

OFICIALS PORTUGUESOS
En el ràpid de Lisboa, arribaran demà a l'estació de les Delles els oficials portuguesos capità Mousinho de Albuquerque, i l'alferes Morais Sarmento, per tal d'assistir al concurs hipic militar que actualment se celebra a l'Hipòdrom de la Castellana.

El ministre de la Guerra ha posat a les ordres dels oficials lusitans, el tinent del Regiment de Pavia, don Enric Eizmendi.

REFORMES SOCIALS
Madrid, 12, 915 nit.

El general Marvá, president la comissió permanent de la Paritaria Espanyola, ha presentat al ministre del Treball solucions que aquest li tenia encarregades per a iniciar l'assegurament de maternitat i compromisos internacionals relacionats amb la dita assegurança.

Coincidixen l'Institut de Previsió i el Govern en l'afirmació de què en la dita assegurança hi ha un interès primordial de raça, la qual cosa aconsella una solució provisional i immediata mentre es realitza l'especial organització tècnica, administrativa i social, basant la dita solució provisional en subsidis a càrrec de l'Estat, d'una quantitat fixa per cada part, que serà completada després amb la resta dels auxilis econòmics, amb concursos de justificades col·laboracions professionals.

Aquests acords foren adoptats unànimement per patrons i obrers, en una reunió presidida pel senyor Salillas.

Ha ofert el ministre atendre aquesta obra amb tots els mitjans necessaris per tal que es comencin a satisfer aviat subsidis inicials a parteres de classe treballadora, a càrrec de l'Estat, en funcions de dret social.

Els comissionats han fet constar que l'Institut i les Caixes Regionals i Provincials, automàticament federades, esperen demostrar des dels primers avenços el respecte a les organitzacions mutualistes existents, i a les moltes més que ha d'interessar fomentar en totes les regions.

En datar el document presentat, es fa constar que ho és a Madrid com a primera regió en la qual l'atenció a la salut pública ha aconseguit que no es registri actualment un sol cas de verola.

S'han trobats, darrerament, impressions favorables a aquesta solució, recollides en diverses provincies i especialment a Barcelona.

LA REPATRIACIÓ

Les notícies de la tarda confirmen el criteri del Govern respecte la repatriació de forces del Marroc.

A Melilla està per a embarcar cap a la península el 15 l'enguer d'artilleria.

A la zona occidental també estan preparats per a embarcar amb destinació a la península contingents de tres batallons, que fan un total de mil homes, corresponents a la lleua de 1920.

Vol el ministre de la Guerra que en la repatriació s'observi un criteri d'equitat i d'aquí que a la zona occidental es tingui en compte l'antiguetat a files en procedir-se a aquella, com es farà present també en l'altra zona, mentre les necessitats del servei no s'hi oposin.

PARLA EL MINISTRE D'ESTAT

Madrid, 12, 10'30 nit.

El senyor Alba, preguntat referent a les seves impressions sobre el viatge a Bèlgica, ha dit quanta ha estat la seva satisfacció per l'acollida dispensada als Reis en aquest viatge.

Per, concretant una mica més, i apartant-se d'aquell tema, el senyor Alba ha vist amb gran satisfacció la conveniència del partit socialista belga amb les institucions monàrquiques d'aquell país; i considera utilíssima la col·laboració socialista en la governació de l'Estat. Està clar, diu, que el socialisme, més que un partit de caràcter polític, ho és de reivindicacions econòmiques i de norma de treball, que li ha permès arribar a aproximació a una monarquia, perquè per als socialistes belgues la forma de govern és accidental i perfectament compatible amb les seves doctrines el regnat del Rei Albert.

Es aquesta aspiració del senyor Alba per a Espanya, i confia que l'exemple de fora no deixarà d'influir en la conducta dels directores del socialisme espanyol.

SOBRE L'EXPULSIÓ DE M. BROUSSE

L'expulsió del diputat francès senyor Brousse l'explicaven al ministeri d'Estat com una lamentable necessitat sentida per les autoritats de Catalunya, en arribar durant el període electoral la intervenció del senyor Brousse en la política del nostre país.

Formulada la reclamació pel delegat del Govern a Barcelona, li foren fetes les indicacions oportunes a l'esmentat diputat, i aquest va sortir del territori espanyol.

Han afegit al ministeri d'Estat que no creuen que aquesta resolució tingui més que un caràcter circumstancial.

La conducta en aquell moment de un indisciplinable, M. Brousse, en relació amb els plebs polítics espanyols, podria determinar la continuació d'aquell estat de coses o la seva modificació.

LA QÜESTIÓ DE LES RESPONSABILITATS

Probablement en el proper Consell de ministres es tractarà de la composició de les mases d'ambdues Cambres, i es donarà un avanç de les línies generals del Missatge de la Corona, en el qual la part més interessant serà aquella que es refereix a les responsabilitats polítiques.

Sembla que per des de guanyant terreny en l'ànim del Govern la idea que és necessari ampliar la posició adoptada en plantejar-se aquest assumpte en la darrera etapa parlamentària. A això l'obliga l'ambient polític d'un costat, i la severa actitud del Consell Suprem de Guerra i Marina, procedint sense cap mena de contemplacions a l'administració de justícia contra els seus.

Tenim entès que quan es posi a debat al Senat el suplicatori per a processar el general Berenguer, que sens immediatament de constituir-se l'Alta Cambra, si algun titubeig hi ha per part de les oposicions, el Govern declararà que de la concessió d'aquest suplicatori per l'Alta Cambra en fa qüestió de gabinet.

No sap, fixament, el Govern, quina serà l'actitud del partit conservador; però suposa que serà la mateixa que adopta en el mes de desembre, és dir, favorable a la concessió. En tal cas, no hi haurà la més petita dificultat perquè el Consell Suprem de Guerra i Marina pugui aclarir d'una vegada les responsabilitats de l'ex-Alt Comissari.

COMUNICAT OFICIAL DEL MARROC

Despatx oficial de Guerra: «L'Alt Comissari d'Espanya al Marroc, de Melilla estant, participa a aquest ministeri ço que següent

Sense novetat en tot el territori del protectorat.

IMPRESSIONS DEL MARROC

El ministre d'Estat es mostrava molt satisfet de la marxa dels assumptes del Marroc, on, segons diu, es va realitzant calladament el programa del Govern i desenvolupant-se la política civil, que és norma del Gabinet.

Espera el senyor Alba que a aquest fi contribuirà poderosament la creació de l'Amalato del Rif.

Per altra part, la gestió encomanada a Dris Ben Said, que es realitza a les cabiles rebels de l'interior, segueix desenvolupant-se amb resultats satisfactoris, segons sembla.

La impressió dominant al Govern, avui per avui, és francament optimista.

diàleg, per Cech, Sorel i Albert

PARTIT DE FUTBOL

Avui a la tarda s'ha jugat el partit de futbol entre el Moravia, de Txecoslovàquia, i el Madrid F. C.

Ha començat el partit amb lleu domini dels txecs, que juguen amb violència.

Als pocs minuts s'ha de retirar Escobar lesionat en una cama, essent substituït per Pelaez.

Els txecs marquen el primer gol d'un tret llarg de l'interior dria.

Un xic després, en fan un els madrilenys.

Al segon temps els txecs fan dos gols per cap als madrilenys.

EL COMERÇ AMB RUSSIA

Es troba a Madrid el senyor Tranquill, delegat del Govern dels Soviets, amb el fi de fomentar les relacions comercials d'Espanya i Rússia.

L'any 1914 Espanya importà de Rússia per valor de 47 milions de pessetes, en petroli, minerals, fusta, pasta per a paper, blat i ordi, ingressant les Duanes, per tal concepte, 14 milions de pessetes.

A l'ensem, Espanya exportà cap a Rússia, per valor de sis milions i mig de pessetes.

En virtut d'això i del desenvolupament assolit per Rússia en la dita producció, aspira el senyor Tranquill a convèncer la indústria espanyola dels avantatges que es poden derivar d'entaular noves relacions comercials amb Rússia, donats els greus reduïts que pot oferir, millorant tots els de les altres potències.

LA CONFERÈNCIA D'EDIFICACIÓ

Aquesta tarda ha continuat al local de l'Acadèmia de Jurisprudència, l'assemblea municipal per a tractar dels treballs que l'Ajuntament ha de presentar a la Conferència de l'Edificació.

Ha presidit l'alcalde interí, senyor Nicolí, prenent seient al seu costat els regidors senyors Saborit, Sánchez Bayton i Saiz de Terreros.

La concurrència era tan nombrosa com en altres anteriors.

El tema posat a discussió ha estat el de l'Extradi de Madrid.

Han intervingut en la discussió els senyors Sánchez Bayton, Garachana, Lorite, Mafias i altres.

EXPOSICIÓ

El vinent diàluns s'inaugurarà una exposició de pintures de l'artista asturià Josep R. Zaragoza, al Palau de Bibliotèques i Museus, a les onze del matí, amb assistència del ministre d'Instrucció pública i del director general de Belles Arts.

— Diumenge dins la vituena de Pasqua —

Vida religiosa

Avui: Nostra Dona dels Desemparats. Sant Pere regalat, confessor, i Santa Glòria, verge. — Demà: Sants Bonifaci, màrtir, i Pasqual I, papa i confessor.

Quaranta hores: Avui, a l'església parroquial de Sant Pau. Hores d'exposició: De dos quarts de set de matí a dos quarts de vuit de la tarda. — Demà, a l'església del Sagrat Cor de Jesús, de Religioses Adoratrices.

La missa d'avui: Dominica de la infraoctava, color blanc. — La de demà: Segon dia de la infraoctava, color blanc.

Cort de Maria: Avui, Nostra Dona de la Victòria, a Sant Francesc de Paula. — Demà, Nostra Dona dels Dolors, a Sant Cugat.

Adoració nocturna: Avui, Torn de Nostra Dona dels Dolors. — Demà, Torn del Sant Angel Custodi (a la parroquial d'Hostafranchs).

Vetlles en sufragi de les ànimes del Purgatori: Avui, Torn de Maria Auxiliadora, a la seva capella, Escorial, 155 (Gràcia). — Demà, Torn de Sant Rafael Arcàngel a la mateixa capella.

— Diumenge dins la vituena de Pasqua —

En aquell temps digué Jesús als seus deixebles: «Quan vindrà el Consolador que jo us enviare del Pare, el qual és l'Esperit de veritat qui procedirà del Pare. Ell donarà testimoni de mi. I vosaltres també en donareu testimoni, perquè del començament ençà sou amb mi. Jo us he dit ara aquestes coses, a fi que no sigueu escandalitzats. Us treuran de les sinagogues, i encara l'hora ve en què tot hom qui us donarà mort es pensarà oferir a Déu un sacrifici. I obraran així amb vosaltres perquè no han conegut el Pare ni a mi. Us ho dic a fi que quan l'hora d'ells vindrà, us recordeu que jo us ho havia anunciat.»

(De la «Bulla Dominical» del bisbat de Barcelona, edició catalana.)

— Festa de Sant Isidre. — La pàgesia de Marina celebrà solennement la festa del seu Patró Sant Isidre a la Tenència de Nostra Senyora del Port (San Tauló), el dia 15. A les deu del matí es cantà l'Ofici solemne, i dirà el sermó el Rnd. doctor don Miquel Casabella, Prc., i es cantaran els Coigs de Sant Isidre.

Els administradors obsequiaran els assistents amb escaients rams de flors.

— Parroquia de Sant Jaume. — Avui les misses seran a les hores de costum dels dies festius. A les set serà la missa parroquial, amb explicació del Sant Evangeli; a les nou funció del Mes de Maria a l'altar del Remei; a les dotze, missa conventual, cantada; a les dotze, funció Sabatina, amb cants dedicats a la Verge Maria, pel cor.

A les tres de la tarda, Catecisme; a dos quarts de set seguirà el Mes de Maig, predicant un Pare carmelita.

— Romiatge del Ram al Sagrat Cor de Jesús del Tibidabo. — Dia 15 de maig, diàluns de la Pasqua del Pentecostes. A les set del matí, missa de Comunió general a l'església de Sant Josep, de Gràcia, i després organització i sortida del romiatge.

En arribar al Tibidabo, presentació del mateix pel senyor Consiliari, i missa cantada.

A la tarda a dos quarts de cinc, funció i sermó per un Pare Missioner de Sant Vicens de Pall, i solemne processó en les esplanades del Tibidabo, donant-se la benedicció amb el Santíssim Sagrament a la ciutat, des del mirador.

La música i els cants estan confiats a la Banda Salesiana.

Es recomana als romegues que no deixin de portar el tradicional ramet, que podran adquirir-lo com de costum, a les escales de l'església dels Josepets.

El diumenge següent, festa de la Santíssima Trinitat, a dos quarts de vuit, es celebrà una missa a l'Altar del Sagrat Cor de la santa església Catedral en sufragi dels socis morts durant l'any.

— IV centari de la fundació de la Confraria del Santíssim (1823-1923). — La processó que, si a Déu plau, sortirà de Santa Maria del Mar en commemoració del quart centari de la Confraria del Santíssim, primera a Barcelona, el vinent diumenge, dia 14, revestirà gran solennitat per les notícies rebudes.

La processó sortirà a les cinc en punt de la tarda. Les associacions es reuniran en els llocs que es designin per grups. Dintre del temple no es permetrà l'entrada més que a les corporacions i invitats oficials que acompanyin el penó oficial, que el portarà, seguint el costum, la clerecia i portants de talem. En entrar la processó al temple, han de quedar-se a la nau central les banderes i estendards per l'acte de la benedicció i les bandes de música s'esperaran a la plaça fins haver entrat el Santíssim; en el moment d'entrar i de la benedicció, deixaran sentir els seus acords.

El curs que seguirà la processó, és el següent: Plaça de Santa Maria; Argenteria, plaça de l'Angel, Princesa, Comerç, plaça Comercial, passeig del Born (dreta), Vidrieria, plaça de les Olles, Pla del Palau, Consolat, Via Layetana, Ampie, Consellers, Canvi Nou, Anissadeta i plaça de Santa Maria.

Es prega a totes les entitats assistents a la processó que portin les banderes i insignies.

A la processó sola hi assistiran nois i homes.

Aniran a la processó els artístics i antics gegants propis de Santa Maria que representen el Rei Salomó i la Reina de Sabà, són notables escultures i el vestuari fou projectat per l'insigne escenògraf barcelonès Soler i Robles.

La il·luminació del temple durant els dies del triduum serà esplèndida i ben combinada; a l'altar major es col·locarà la grada que la molts anys que no s'hi ha posat.

— Església de Santa Clara. — L'Associació de Filles de Maria continua obsequiant la seva Mare amb gran esplendor tots els dies del mes de maig.

Des d'avui dirigirà la santa paraula als devots fidels el Rnd. P. Josep Garcia, O. P.

Concerts

Orfeu Núria

La notable cantant americana Miss Mary Harris donà dijous passat el seu anuotat recital de cançons que li valgué un èxit esclatant.

Cantà en italià, en anglès i en català música dels més diversos estils, que portava les firmes de Gluck, Mozart, Beethoven, Schubert, Brahms, Grieg, Tate, Lohr, Pujol, Lamote, Borràs i Lozano. L'auditori distingit que l'escoltà amb plena deflecció li demanà la repetició de les melodies de Brahms («Serenata inútil» i «Cant d'amor»), una d'anglesa i algunes de catalanes. L'acompanyà al piano amb la seva habitual destresa el mestre Lozano, que compartí amb la senyora Harris els aplaudiments fervorosos que els dedicà el concurs allí reunit.

Recomanem a les entitats i als particulars que tenen a bé trametre articles o notes publicades, la necessitat absoluta (sense la qual no ens és possible fer-ne el menor cas) d'avaluar depdament els originals amb un segell o una firma 2 2 2 2 2

— Diumenge dins la vituena de Pasqua —

— Diumenge dins la vituena de Pasqua —

A la Lliga Regionalista

Xampany d'honor

Els compromissaris

Com és costum tradicional de la vigília de les eleccions de senadors per Barcelona, la Lliga Regionalista va obsequiar ahir amb un xampany d'honor als compromissaris de tots els municipis de la «provincia» de Barcelona.

Amb tal motiu es congregaren en el local de l'entitat cabdal del nacionalisme català prop de tres cents compromissaris, entre els quals hi veírem molts amics de temps, ferms lluitadors per la causa de Catalunya. Entre ells hi havia també diputats a Corts electes i diputats de la Mancomunitat.

A l'hora esmentada, ocuparen la presidència el diputat electe per Barcelona, En Pere Rahola i el candidat a senador, vice-president de la Lliga Regionalista, senyor Lluís Duran i Ventosa, en absència del president, senyor Abadal; no figurant-hi els altres candidats senyors Estadella i Riera, per ésser requerida llur presència a Lleida i a Girona, ni el senyor Ramos, per trobar-se indisposat, com ni tampoc el senyor Garriga i Massó, candidat per les Econòmiques, per haver d'atendre altres afers que el privaren d'assistir a l'acte.

Parla en Rahola

Congregats a la sala gran tots els compromissaris i fet el silenci, En Pere Rahola, amb paraula eloquent, comença de fer la presentació de la candidatura.

Diu que en circumstàncies com les presents, en que no hi ha lluita, un acte de presentació més que no pas un parlament d'aranga ve a ésser un bell motiu de congratuació.

Vosaltres, els compromissaris — diu — sou una selecció del cos electoral: la vostra superior cultura, la vostra posició econòmica us donen un aire més segur d'independència.

Es refereix a la minoria tan brillant i forta que la Lliga Regionalista porta al Congrés; però cal que aquesta minoria tingui en l'alta Cambra un ressò, així mateix, digne i potent.

La Lliga Regionalista — afegeix — a l'estil dels Estats federatius, ha format una candidatura de representació integral de totes les terres catalanes: és la candidatura de la unitat de Catalunya.

Hem de dur al Senat d'Espanya aquest sentit, i l'hi hem de dur ben fort, amb ànim defensiu i ofensiu, també.

A la unitat de Catalunya està vinculada la Mancomunitat. Considerem l'obra de la nostra Mancomunitat que s'ha bastit i es sosté amb l'únic esforç nostre, dels catalans. I considerem com tenim dret a què, més que més sostenint-la com la sostenim amb els nostres cabals, — amb aplicació dels nostres recursos econòmics i financers, aquesta obra de la Mancomunitat tira endavant, cada dia més forta i progressiva. Però a això s'hi oposen els governs de Madrid.

Si els guanyés que vosaltres teniu, si els recursos propis de què disposeu, no els poguéssiu emprar en adquisició de noves terres, per exemple, o de noves indústries, veritat que us sentiríeu en estat d'esclavatge?

Però d'esclavatges n'hi ha d'individus i de col·lectius: i si Catalunya no pot esmerçar en la seva pròpia perfecció els seus propis cabals, no serà, també, que Catalunya es troba en estat d'esclavatge?

Heu's aquí, doncs, a què tendim: a veure si desfem aquest estat injust, depressiu, anti-civil de l'esclavatge del nostre poble. Aquest és el sentit de la candidatura.

Acaba glossant la personalitat dels candidats senyors Duran i Ventosa, Estadella, Ramos i Riera, així com d'En Garriga i Massó, candidat per les econòmiques. Diu que tots ells són garantia de catalanitat; votant-los doncs, fent-los sortir triomfants realitzarem un nou acte d'afirmació catalana; i la Patria us en serà agraïda.

(Grans aplaudiments.)

Parla En Duran i Ventosa

Comença adreçant una salutació afectuosa als diputats de la Mancomunitat i als compromissaris de l'anomenada «provincia» de Barcelona, ramerciant-los a la bestreta, la prova

de confiança que a ell i els seus companys de candidatura els donaran amb l'elecció que en faran per sentidors dintre de poques hores.

No prenguen pas com un desafiament de no veure aquí els altres amics que integren la candidatura; el senyor Ramos, a qui tantes vegades ja hem elegit, m'acaba de remetre una lletra excusant-se de venir, amb tot el sentiment, per sentir-se indisposat.

En quant al senyor Estadella, zelós conseller de la Mancomunitat, «república autonomista» (i no de cap altre filiació, malgrat del que hagi pogut dir algun diari), es troba per alts quefers retintut a Lleida, i el mateix ha de dir de N'Agustí Riera, retintut a Girona, els quals, per endavant, comptant amb el vostre sentiment, he excusat d'assistir en aquest acte (murmuris d'aprovació).

En Rahola, continua dient, us ha fet bellament l'explicació del sentit de la candidatura. Per damunt dels seus noms, això és el que interessa: el seu sentit, que és el de la unitat de la Patria, concretada a Barcelona, com a cap i casal de Catalunya.

Hem prescindit de localismes per a donar pas a un més alt sentit, més ampli de totalitat de catalanisme.

I hem pensat que a tots vosaltres us plauria; car vosaltres, no sou pas solament ciutadans de tal o qual indret, sinó que abans que tot sou ciutadans de Catalunya.

Recorda les eleccions de diputats de l'any 1916, que foren anomenades: les eleccions de la Unitat Catalana; i encara amb aquest nom són conegudes. Encara avui — diu — els detentadors de Madrid se'n ressentien de la campanya de l'any 16, que hi havia també Govern liberal.

Qui sap si aquesta pressió escandalosa que el govern liberal d'avui ha fet damunt Catalunya en les eleccions ha volgut ésser una resposta a aquella campanya nostra del 16; el que és que la batzegada se'ls ha tornat contra ells mateixos!

Com bé deia En Rahola, d'aquesta candidatura en podríem dir la candidatura de defensa de la Mancomunitat. Cal tenir en compte que en el govern hi ha homes tan significatius com l'Alba i el president, García Prieto, pel seu desàfete a la Mancomunitat.

Doncs era interessant que en aquesta candidatura hi figuressin homes com l'Estadella i En Riera, que porta el coneixement que tots tenim de l'obra de la Mancomunitat, en posant-nos pam a pam el seu funcionament, la seva vida, les seves necessitats, pel carrec que hi tenen de consellers i puguin, per tant, respondre millor als atacs, a les mentides (del seu m'ho dir així mateix) de què es valen els contraris per abar contra la nostra, tan estimada, Mancomunitat.

En temps de les antigues Corts, quan els representants del poble hi eren convocats pel Rei, els diputats li presentaven el memorial de greuges rebuts dels funcionaris d'aquell, i l'anaven de consentir el subsidi reial, els tributs.

Nosaltres, ara, Catalunya, ha d'anar a les Corts a saldar comptes i a presentar, també, son memorial de greuges: i cal que hi anem amb la màxima força i amb la màxima representació.

Bé sabeu com intentaren d'ofegar les nostres campanyes per l'autonomia de Catalunya, fent miralles amb l'autonomia dels municipis: i bé sabeu vosaltres com ells entenen l'autonomia, dels municipis! Bé sabeu com us acaben de tractar.

Doncs, nosaltres anem com a representants de vosaltres, compromissaris dels municipis, a saldar comptes dels greuges que us han fet: i com a nacionalistes anem a saldar comptes pels greuges inferits a Catalunya.

Què si ells volen fer veure que oblidem el fet i el problema de Catalunya (com si aquest fet i aquest problema no estés per damunt dels altres problemes d'Espanya), nosaltres també podem fer que això no sigui així com ells voldrien i aplicar la contrària, pel que respecta als altres problemes d'Espanya.

Llargos aplaudiments.

Tinguts els parlaments, els compromissaris foren obsequiats amb un suculent refress de pastes, xampany i cigars, durant l'animació i les converses i els fervids comentaris fins a la matinada.

Ciutats de Catalunya: LLEYDA

El catalanisme a Lleyda

El resultat de les darreres eleccions a les comarques lleidatanes ha sorprès a molts catalans i més encara als no catalans que es preocupen de la marxa del catalanisme.

Estàvem acostumats a creure que les comarques lleidatanes havien de estar molt de temps encara en lamentable endarreriment, i que seguien molt de lluny, com el deixeble engonyant la comitiva del Crist, el moviment de reivindicació nacional.

Però han vingut les darreres eleccions generals, els districtes lleidatans han donat el triomf a cinc candidats de significació catalanista, tres d'ells adreçats a la Lliga Regionalista, han deixat veure que en un menys dels tres districtes restants, el catalanisme està ja organitzat per a donar fruits madurs, ensems que els diputats pels altres dos districtes s'han sentit obligats en algunes ocasions a declarar-se transients amb el sentiment catalanista.

Aquest resultat ben fallaguer i el corrent general que es nota en les principals personalitats de tots els partits polítics a participar en les llistes catalanistes, ens omplena d'agraïa als que sempre havem lluitat per la catalanització de la nostra esmenada terra.

Oh, quin goig hauran sentit els nostres venerables antecessors els homes de l'anterior generació que encara resten entre nosaltres, com un lleot que informa la nostra fornada, quan hauran recordat aquells temps que se sentien isolats i solitaris per les comarques adormides o indiferents, mentre ells predicaven la bona nova i conhortaven a tothom a desfer-se i sentir amb tota consciència i tota amplitud els sentiments catalanistes...

Ara les nostres comarques han demostrat que s'incorporaven definitivament a l'exèrcit que avança vers l'alliberament de la terra catalana. Ara, les nostres comarques deixen entendre, que, segons llur característica, s'han incorporat amb retràs, però, també, que estan disposades a donar exemple a tothom, com ho feren en temps de la Solidaritat Catalana.

La forma amb que les terres lleidatanes han procedit, demostra que al desenvolupament patriòtic i social, com en tots els altres processos de vida, les coses succeeixen amb la seva raó suficient.

En la vida dels pobles, com en les successives floracions de la Natura, hi ha salts ni ocorren incongruències. Si acàs, per excepció, alguna llegada es tengués el sentit de les coses, apareguent algunes d'elles fora de lloc o no subjectes al natural ritme del temps, aviat es restableix l'equilibri.

Tot naix al lloc propi i es desenvolupa en la pròpia mesura. Les llavors, tant les bones com les dolentes, creixen el seu temps per a germar, florir, i granar, i els éssers: morals, físics, estan subjectes a la llei d'ambient que vol que cada cosa fruiti a la seva hora i en les condicions propies.

La «provincia» de Lleyda és tan catalana com les altres, i, per tant, no podia ésser refractària a la llavor nacionalista.

Però...

En el camí del catalanisme s'ha constatat un fet que diu molt a favor de la bondat de la nostra doctrina.

Les contrades més pròsperes, els nuclis més civilitzats, els homes més instruits, són els que primer s'han incorporat al moviment catalanista, engrossint la corrua dels croats de la pàtria.

Aital fet és una prova evident que el catalanisme és la millor concepció política de les necessitats de Catalunya, si bé un home savi i lliure, violentant la llei natural que mana a tot ésser la recerca i adopció de les idees i coses que amb ell tinguin similitud, pot posar-se a servei d'una doctrina dolenta, per la satisfacció de l'amor propi o la ganància que sa malifeta ha de reportar-li, un conjunt d'homes pensadors, un nucli civilitzat, un poble lliure, no poden mai pendre per ideal col·lectiu una causa dolenta, a diferència d'un home, els conjunts, els nuclis i els pobles no la violenten la llei natural i es deixen portar per l'atracció i la bellesa d'un ideal bo.

Aquesta força de l'ideal, en actuar sobre Lleyda, fou contrarestatada per la força maldica de l'Estat que, aquí, necessàriament, havia d'ésser més puixant i havia de tardar més temps a ésser vençuda, perquè comptava amb els instruments absurds que són els seus millors auxiliars: la ignorància i la pobresa dels oprimits.

Així, dit per gent estranya, podria molestar-nos. Dit per un de nosaltres, no seria més que una veritat crua que s'exposava amb el desig fervorós del remei i una esperonada que incita en la cursa vers l'ideal.

La pobresa, a l'individu, no li exalta les ales de la llibertat, no li ofega l'instint de la bellesa, ni li pertorba la raó de les coses; perquè el seu esperit pot sustraure's a totes les misèries físiques. Però no succeeix així en la col·lectivitat. Un poble de vida difícil no pot cuidar-se de la perfecció de la seva ànima, ni pot contrarestar la força alina a qui convé sa esclavitud. Així, la seva vida espiritual es decandeix, es desorienta i s'adorm. La ignorància s'ajunta a la pobresa i en el llit dels pobles, el trist fruit d'aïllament és l'esclavitud.

La nostra «provincia», amb totes les seves grans riqueses naturals i les profundes virtuts dels seus fills, havia d'ésser fatalment pobre, ignorant i esclava.

Les altres «provincies» de Catalunya, per a defensar-se de l'Estat que, en lloc d'empenyer-les amb mà agraïda, els allargava els braços escanyadors, tenim un element de vida i riquesa, poderós, constant, únic: el mar. El mar és la via lliure i ampla de tot espandiment i la planura vora la qual la llibertat té garanties i la riquesa, transformació. El mar escala amb els seus reflectiments estimulants l'ànima viatgera dels riberencs i crida amb els seus éssers misteriosos la inquietud curiositat dels qui rasquen terra endintre. Prou que ho sabien els qui, plens d'odi a Catalunya, amb inaudita ferotgia li restringien l'ús del mar.

La «provincia» de Lleyda, enorme extensió de terra desigual i esquerra, amb els seus rosaris confosos de muntanyes blanques, les seves minúscules valls ombrívols i els seus llogarets arraulits en els soleis esclaiats, sense un gran riu que fés via natural de comunicació, sense ni tan sols un gran camí que les necessitats guerreres d'una metròpoli ha-

guessin obert al llarg de les seves terres, desnivellades, fatalment havia de endogir-se, com si es resignés al seu llastimós paper de poble secundari.

Per això no podia, tot d'un cop, sentir un estrement de vida, i general, per l'activitat i el desig de viure amb plenitud, el ressort que empeny i facilita el moviment, com tot rgan producte de la constant funció.

Li era precis, abans, il·lustrar-se i enrobustir-se, conquerint, sola o ajudada de les seves germanes més crescudes, el grau normal de desenrollament. Així li fóra possible fer una reflexió sobre si mateixa, endinsar la seva mirada en les profunditats de la seva ànima i rectificar la dissort del seu destí.

Després, adquirida consciència de la seva dignitat, ràpidament podria aparicionar-se amb els davanters en el camí de la lliberació.

HERGETA

La tragèdia d'En Xavier Gosé

Introducció a un estudi del gran dibuixant

Lleydata qui visites el fossar on dormen l'etern somni les despulles dels seus amics i parents que moriren a Lleyda; viatger qui passes de llarg per davant d'aquest fossar on els xiulets de locomotores i xiscles d'automòbils pertorben la quietud i la pau dels morts de Lleyda; ja ho sabeu que en un ninxo arreconat d'aquesta fossar tingué desenllaç una tragèdia exemplar que evidència la dissort de molts que a l'Art ofrenen llurs vides?

Es la tragèdia de Xavier Gosé, mort quan sa testa il·luminada i febril de lluitador començava a coronar-se amb els frescos llorers de la Glòria definitiva i quan son cor d'aimador constant s'esponjava amb les delícies reservades als selectes qui, de la guspira més brillant del callu que els abrussa, encerten a comunicar el foc en el pit d'alta heutat magnífica, encenent-la de l'amor generós de les esquives que a la fi es deixen pendre.

La tragèdia de Xavier Gosé és trista entre totes les tragèdies perquè el gran dibuixant morí de «la pitjor mort».

Ho explica aquest pobre ninxo que no era pas destinat a rebre'n les despulles. La lapida, quan morí Xavier Gosé, era ja posada i no hi quedava quasi gens de lloc perquè s'hi escrivís el nom que tant brillava en el món de les arts i en el món de les elegàncies.

Avui unes quantes llepres petites, negres, vulgars, enquistades entre altres més velles ens diuen que allí jau el còs fràgil d'un home genial, el vas trencat que contingué el perfum que ennoblia l'ambient artístic de les grans urbs d'Europa.

La mort no solament és «pitjor» per la manera que talla el fil d'una vida, sinó per les circumstàncies en què arriba la Implacable. No solament la mort és pitjor per l'estat en què quedà el cos que resplendi ple de vida, sinó per l'estat en què quedà l'obra a la qual aquella vida fou consagrada. No solament és pitjor la mort per ço que es per en morir, sinó per ço que es deixa de guanyar, per ço que es deixa de pro-

duir, per ço que, existint ja en la ment creadora, mai arriba a tenir realitat en la matèria.

Hi ha mort que posa el xiscle als llavis, la flamarada al cor i la rebellió al cervell. La mort de Xavier Gosé fou d'aquestes.

Veieu si n'és de trista la tragèdia de sa vida.

Xavier Gosé portava un món a dintre de sa pensa i les dificultats de la vida s'obstinaren en impedir que aquell món esdevingués realitat material. I, contra els titànics esforços de l'artista, les dificultats de la vida, reeixiren.

Com altres Genis creadors, Xavier Gosé no es trobà des del començament, preparat per a donar vida als germes genials que en sa pensa covaven. Adhuc li mancaven els adequats coneixements artístics que havien d'ésser els mollos que precisessin les formes dels fills de sa inspiració.

Oh, els mareigs de gestació que pertorben la sensibilitat, emmalaltida dels qui tenen consciència de la desigualtat entre la grandesa de sos ensomnis i la migradesa dels mitjans per a realitzar llur plasmació! Oh, l'esqueixarse de les entranyes febriles dels cossos dèbils que s'arrisquen a donar vida plena a les concepcions gegantines! Oh, les xuclades de vampirs que esgoten i emmetzen la sang dels malaltissos que es llença als avenços formidables on es forgen els treballs de ciclop!

Xavier Gosé concebí un art sense relació amb el mitjà que ofegava sa joventut i es decidí a realitzar-lo sense veure si era prou fort perquè en la feina la seva ànima no quedés retuda.

Ho aconseguí. L'Art somniat per Xavier Gosé, fou realitat.

La seva inspiració artística era com aqueixes terres de l'horta de Lleyda capaces de produir fruites saborosíssimes, si les encén a temps el sol d'estiu i les fecunda l'aigua dels brals.

Una llum de glòria il·luminà sa joventut malaltissa i sos ulls veieren com les figures sortien de ses mans idèntiques a les concepcions de sa pensa.

Però el resplendor de la llum de glòria que il·luminà sa joventut, cremà sa vida com la flama crema la vela que la produeix i destruí son cos com la voliana destrueix l'eruga d'on s'origina.

A Xavier Gosé pot aplicar-se-li la terrible sentència bíblica: «El qui ha vist a Jehová ha de morir», car veure a Jehová no és sinó trobar la raó de la pròpia vida, el fi dels anhels, la satisfacció dels desigs.

Xavier Gosé aconseguí tot això. Veié a Jehová, però hagué de morir. La malaltia que no perdona i de la qual el nom sol ja fa estremir, contracta en les hores de lluita i desesperació, esperava, per a tenir desenllaç, que la vida començés a oferir al jove lluitador triomfant l'agredol dels fruits primerencs que no fan sinó encendre més el desig, i l'aigua calenta de les primeres pluges que no fa sinó encendre més la set.

Un destí implacable el pujà com a Moisés al tossal Moysi, des d'allí li féu contemplar la Terra de Promissió on els fruits tenen dolcers licorenques que satisfan plenament, i els pous guarden l'aigua reposada que refresca el cos i l'esperit.

Oh l'atuliment del qui es deixa caure vençut en el gran combat que no té revènj! Oh la desesperació del

qui se sent ferit incurablement en plena joventut aureolada per la glòria! Oh el calze d'amargor que satura el dissortat que mor adonant-se de ço que perd i de ço que podia guanyar!

Xavier Gosé fou una ànima voladora presonera d'un cos ferit, una poncella que no arribà a esclatar del tot, una perla que es fongué sense revelar tota sa diàfanitat.

Per això fou tan trista la tragèdia de sa vida de Geni mort per una gelada escadussera, quan l'alè de la Glòria ja besava ses floracions primaverals.

Xavier Gosé que acabava de triomfar, presentí la mort més trista: la que en sa fac duu pintada la ganyota amb què es burla dels lluitadors, en aixafar-los en el moment en què llurs triomfs semblen autoritzar-los a mirar la vida confiadament. Aleshores, com a la menaça dels perills que no poden evitar, els nins es refugien a la falda materna — i nins som els homes davant dels misteris del més enllà — Xavier Gosé buscà refugi al recó on havia passat la infantesa.

Va anar-se'n a Lleyda perquè la Mort triomfant posés un petó en aquells ulls que havien sorprès els secrets del color i que ja brillaven com les llums pròximes a esvaire-se.

I es consumà la tragèdia del gran artista que morí jove, en tornar de les terres on acabava de triomfar.

MIQUEL CAPDEVILA

Recobriment

La ciutat de Lleyda de la cançó plena de tristesa creix amb empena després d'haver estat durant temps aturada en la seva quietud. El despertar de les terres de Lleyda, el dipòsit d'energies humanes i materials que hi ha en el nostre Occident i que ara es comencen a aprofitar pel bé general de Catalunya, han repercutit en la Herda de l'antigor, donant-li noves energies que l'equiliparin en els dies famosos que Lleyda era la capital cultural del nostre poble.

Record d'aquella època ditxosa és la Catedral Vella que el centralisme l'ha fet dependència seva com havia convertit Lleyda en una migrada capital de «provincia» xuclant-li el delit.

Es d'una amargor infinita passejar per la caserna que ara és esdevinguda ja Seu medieval. Tot el menyspreu que ens té l'oligarquia madrilenya es projecta a l'ombra del campanar que ha eternitzat el diputat-poeta per Barcelona. Com a Poble, els nostres ènemics han trepitjat el que podia ésser pres per més tros de l'espiritualitat nacional. Els iniciadors de l'afrent de Lleyda els Felips IV i V, han tingut uns bons compliments.

Els àrabs, seguint el seu sistema de pujar rius amunt, exemple de renetració que a Madrid no han sabut seguir a Marroc ara que el problema islamocrístia és a l'inversa, poblen el Segre. Els comtes catalans a mitjan segle XII, traguaren el domini musulmà.

La Seu lleidatana, durant la invasió mahometana, hagué de romandre a Roda de Ribagorça. En poder dels cristians la plaça del Segre, es restablí l'autoritat episcopal. Una mesquita mora, les restes de la qual es veuen en l'interessant edifici de «La Cuda», fou improvisada catedral.

Al cap de poc, vista la insuficiència

del temple, es pensà posar al costat de «La Cuda» una catedral grega de Lleyda. I en la mateixa altura, el 1803, Pere II col·locà la primera pedra. Fou consagrada l'església el 1278. Si es traguessin els sostres i les parets sobrees que les necessitats dels militars han fet inevitables, si es ras-

qués la calç que tapa els detalls arquitectònics, si es netegés i es restaurés, hom podria oferir al devot de les bel·leses de la pedra dominada una línia plàstica d'un període colpidor de l'arquitectura d'aquest recó d'Europa. L'època en la qual la Catedral de

Lleyda s'anava enlairant fou aquell segle XIII en què l'art romànic dels bizantins, anava marxant per obrir pas al gòtic que sorgia. En el començament el romànic amb marcada influència mudèjar en l'ornamentació es veu, i després, quan el temple s'acaba, el gòtic curt amb tot el seu aire de fe i gravetat.

Però aquests dos estils, que corresponien també a dues concepcions polítiques diferents, no estan a la Catedral separats i marcats amb la rapidesa que més amunt ho escrivim. No. Les pedres tenen allí la palpitació del temps, i la influència, la invasió, el canvi, la moda, si voleu, que ve de França, la preocupació de l'artista en el seu temps, tot es va veient viu i perpetuat. Les inquietudes d'aquells mestres durant tres quarts de segles resten registrades com en un immens dietari petri, en forma tal que més intensament que ningú hem de comprendre les seves efemerides visibles els que ens trobem concretant una pàtria.

L'atrevida torre—el dit gegant de la comparació morerageliana—és de començaments del segle XV. Els seus 76 metres d'alçada vénen a assenyalar a Lleyda quina era la grandesa de Catalunya d'aquells temps.

Catalunya es va recobrant a si mateix, i la senyal de què entra en la plenitud de la seva trajectòria serà el dia que la Catedral antiga de Lleyda esdevindrà respectada com demanen el seu art i els seus segles.

G. de SIDAMUNT

Emili Llobet Jové

Successor de

J. Llobet Farrán i C.^a

Manufactura de pastes alimentícies

Telèfon 75

LLEYDA

El terrorisme a Barcelona

Un altre atemptat

ES MORT UN HOME AL CARRER DEL CLOT

A un quart de cinc d'ahir a la tarda, al carrer del Clot, davant del Casinet, tres subjectes van disparar pistoles contra un altre que passava i van fugir per entremig de la gent. L'agredit caigué a terra i fou recollit i portat al dispensari de Sant Martí, on el metge declarà que era ja mort.

Es deia Pere Ferrer Companys, de 30 anys, habitava al carrer de Montsec, 2, primer i pertanyia al Sometent.

El seu ofici és venedor de peix del mercat del Clot. Rebé dues ferides al pit i una al ventre.

L'inspector ferit

Ahir, el governador civil i el cap superior de policia van estar a l'Hospital Clínic a visitar l'inspector de vigilància, senyor Escartin.

El pacient està millor de les ferides i segueix greu de la pulmonia i la infecció intestinal, però els metges no mostren desesperança ni molt menys.

Sumari acabat

El jutge de la Universitat ha tramès a l'Audiència, ja acabat, el sumari instruit amb motiu de l'homicidi de Pasqual Porta i atemptat als agents de l'autoritat comesos al carrer de Calàbria el 13 de desembre de l'any passat.

Hi ha processats Josep Batlle i Jaume Giménez Serra, al primer conductor de l'automòbil que utilitzaren els agressors.

Més atracaments

Cap a les tres de la tarda d'ahir, passaven pel carrer de Marina, en direcció a la fàbrica «Indústries de Curo armat, S. A.», el dependent Joan Arlegués Basas, en un carri propietat

de l'esmentada casa, guiat pel carreter Francesc Ribles López, i en el qual portaven 2.557,70 pessetes, import dels jornals devengats pels treballadors de la dita fàbrica, quan, en arribar a la cantonada del carrer de la Indústria els sortiren al pas quatre individus desconeguts que els amenaçaren amb pistoles, subjectant al mateix temps el cavall per les brides.

Mentre feien aquesta operació sortiren per darrere del carri quatre individus armats també amb pistoles, amenaçant a l'Arlegués i al Ribles perquè lliuressin els diners dels jornals, puix, del contrari, els matarien.

Davant l'amenaça i les continuïtats raons que exposaven els atracadors, lliuraren les 2.557,70 pessetes que portaven. Els lladres es feren escapolir.

Els robats demanaren auxili, acudint guardies de Seguretat que marxaren en direcció a l'empresa pels atracadors, no aconseguint atrapar-los.

Qüestions socials

VAGA ACABADA

Han tornat al treball 70 obrers de la fàbrica de gèneres de punt del carrer de Ramis, 2, els quals s'havien declarat en vaga demanant augment de jornal.

Obtenen una pesseta d'augment.

SOLUCIO

Ha quedat solucionat el conflicte bancari plantejat per la Federació de Dependents de Catalunya, a les sucursals del Banc Hispano-Americà, establertes a Sabadell i Terrassa, havent-se per tal motiu retirat l'anunci de vaga, per haver accedit la direcció d'aquest establiment bancari a les demandes fetes per la dependència.

LA VAGA DEL MOLL DEL CARBO

Persistint la vaga de descarregadors del carbó i la dels carrillers per solidaritat amb aquells, els patrons han resolt adoptar el tocat.

De totes maneres els patrons, segons es diu, intentaran demà repen-

dre el treball per creure que tenen suficient personal disponible.

COMUNICATS

Calendari Mèdic "Mulford"

Estem en plena invasió de Tos Ferina (Catarro).

Les mares no han de consentir que la terrible tos aniquili o mati als seus fills.

Demani al seu metge que els injecti tot seguit la Serobacterina Pertusis Mixta «MULFORD» que és el remei vacuna més heroic.

Els esports

FUTBOL

Campionat d'Espanya

L'hora suprema en què s'ha de decidir a qui pertany la supremacia futbolística de totes les terres d'Espanya, truca ja a les portes del seu últim patri, produint la lliminació de l'esdeveniment, una esgarri-fança indefinible d'oposades sensacions; en uns, d'optimisme confortant que fa pressentir el goig pregon i en d'altres, d'un triomf apoteòsic; en altres, de dubte cruel, d'angúnia feridora que branden, com una visió espectral, la cruïra i descarnada al·legoria d'una força jove i ardida, inclinant-se humil·lada al pes feixuc de la derrota i del desencant; però uns i altres, els qui viuen una jornada gloriosa i els qui no s'atreveixen a dringar abans d'hora la copa flamejant del vi daurat de la victòria... tots, senten el pit la foguerada màgica que els ajunta i els abraça en un sol desig, en un sol voler: la victòria suprema de la pàtria; el triomf august i ressonant de Catalunya! En aquest moment solemne i decisiu, totes les barres s'han trencat; totes les muralles d'odis i rancúnies han estat enderrocades; tots, en franca i sincera i noble germanor, ens donem les mans, voltant com en una sardana immensa, que oscilla al ritme càlid dels amors, enardiments i simpaties de tot un poble, als qui en aquesta hora transcendental encarnen el símbol de la Pàtria.

Avui no existeixen a la nostra terra, ni clubs, ni tendències, ni colors; un sol ideal, un sol sentiment i una sola bandera fan batre tots els cors i ajuntaran totes les mans quan en la tarda de demà, el sol de la victòria faci més encesa i fulgurant l'enssenya de Catalunya.

Jugadors del Club Deportivo Europa... només us volem dir aquestes mots: No defalliu! La bravesa admi-

nable que, fins ara havien demostrat, multiplica el seu sentit d'efort en trobar-vos davant dels vostres formidables adversaris; tingueu fe i coratge en tot moment; que l'encoratjament de l'afició catalana no us ha de mancar ni us mancarà; sigueu noblement implacables amb els vostres contrincants i en cap instant no oblideu que lluiteu per Catalunya i en nom de Catalunya. A lluitar, a vencer!

I a vosaltres, jugadors periodistes, aficionats de les aspres i nobles terres basques, i de tots els altres indrets d'Espanya, que heu vingut a honorar la nostra terra amb la vostra presència, els uns a disputar-vos el triomf, els altres a pregonar-lo, comentar-lo i gaudir-lo, a tots, la nostra cordial salutació i una forta abraçada d'amistat. Nosaltres, tenim una ànsia i un desig i una decisió irreductibles de vencer-vos; vosaltres, els de Biscaia i... potser, també, els de tots els altres indrets d'Espanya, heu vingut amb un anhèl vehement i inexorable de vencer-nos... Què us direm! Tenim confiança il·limitada en la victòria; però si les nostres esperances resultessin fallides i fos Biscaia la que bronzís del ressò epic d'una jornada triomfal, també, en retornar a la vostra pàtria, el nostre comiat seria cordial com a l'arribada i, també, la nostra mà us brindaria, sincera, l'afecte d'una altra abraçada d'amistat. Que, nosaltres, encara no havem intentat mai tirar la «copa» al riu.

DANIEL CARBO (Correcutxa)

RACING DE BRUSSEL·LES - BARCELONA

(Camp del Barcelona)

Racing 3; Barcelona 3

El segon partit entre belgues i catalans celebrat ahir tarda constituí un enorme desencant pels que esperaven una repetició de la brillantíssima lluita del dijous passat. Al Barcelona, d'un quan temps ençà, sembla

que els sàpiga greu produir-se amb encert, ordre i regularitat.

La primera part del partit, fou jugada a un tren duríssim pels belgues blau-grana, estiguéren deficitíssims i apàtics, circumstància que aprofitaren els contrincants per apuntar-se un gol magnífic, entre per l'interior dreta.

En el segon temps, començaren també els locals amb un aire de tanca-m'endona i els belgues aconseguint un altre gol superior per mitjà de l'interior esquerra. Des d'aquest moment, envestiren els blau-grana amb coratge i decisió i en menys de 3 minuts arribaren a empatar per obra d'En Gràcia. Tornen els belgues a apuntar-se un altre gol, també esplèndid d'execució i després de molt bargar, gràcies a un «penalty», marca en Sagi el gol d'empat.

Els visitants alinaren els mateixos elements del primer dia, però canviats alguns de lloc. Jugaren amb entusiasme meravellos i consolidaren el bon nom que tenen adquirit.

Els nostres deficitíssims en el primer temps, exceptuant els defenses i els mitjos esquerra i centre, els davanters sense possibilitat d'entendre's i amb raó, puix el canvi constant i absurde que s'opera en la línia davantera, no sols li lleva tota eficàcia sinó que malmet els elements que la formen. En la segona part, se se arribar a gran lluitament, tots estiguéren més encertats.

L'equip que presentà el Barcelona en aquest partit fou: Pascual, Planes, Surroca, Rosch, Aparici, Semetier, Cella I, Blanco, Gràcia, Martí i Ferrando, substituint aquest darrer en la segona part per En Sagi-Barba Arbitra. En Peris, regularment.

Recomanem a les entitats i als particulars que tenen a bé transmetre's articles o notes suplidors, la necessitat absoluta (sense la qual no ens es possible fer-ne el menor cas) d'avaluar degudament els originals amb un segell o una firma

GARATGE ELÈCTRIC
MOYA 6y8 (ARIBAU + DIAGONAL)

Agència exclusiva dels acumuladors: Exide

AVIAT
s'estrena-
rà en un
aristocrà-
tic saló d'a-
questa ciu-
tat la gran
exclusiva

NANUK
L'ESQUIMAL

NOTICIES DE L'ESTRANGER

Butlletí internacional

12 de maig de 1923

LA GUERRA CIVIL A IRLANDA

La pacificació d'Irlanda, que semblava imminent, ha ensopegat amb noves dificultats. Contestant una pregunta de Mr. Thomas Johnston, el President Cosgrave ha declarat al Parlament irlandès que les negociacions amb Eamonn de Valera han fracassat definitivament.

N'Eamonn de Valera havia demanat una entrevista amb els senadors Jameson i Douglas per a discutir les condicions de la pau. El President Cosgrave no accedí a la conferència personal, però fou sotmès a De Valera un document amb les condicions que oferia el govern irlandès. Eren aquestes: a) Totes les qüestions polítiques seran resoltes pel vot de la majoria dels representants elegits pel poble; b) El poble té dret a recollir totes les armes mortíferes del país sota la inspecció del poder executiu responsable; c) La rendició de les armes serà la condició prèvia a l'alliberament dels presos, els quals hauran de subscriure les dues primeres condicions.

De Valera no acceptà aquestes condicions, proposant, en canvi, unes noves eleccions generals que haurien de celebrar-se abans del 15 de setembre, observant-se, mentrestant, una mena d'armistici i conservant llurs armes en dipòsit tant les tropes de l'Estat Lliure com els republicans.

El govern contestà que no podia revisar-se la qüestió del jurament, que el control de les armes per l'Estat Lliure era indispensable, i que els presoners serien alliberats en la forma proposada pel President Cosgrave. Per a facilitar la recollida d'armes el govern no tenia inconvenient a encarregar-ne als bisbes i als rectors dels pobles.

De Valera ha replicat que no podia acceptar aquestes condicions.

Es a dir, la situació esdevé igual que fa quinze dies, quan la pacificació semblava imminent.

Al districte de Blessington, comtat de Wicklow, ha aparegut un nou guerriller, Plunkett, qui amb un centenar d'homes maniobra molt hàbilment i té en constant inquietud les tropes de l'Estat Lliure. Però l'opinió general és que els republicans no podran prolongar gaire la resistència. El govern de l'Estat Lliure compta, indubtablement, amb l'adhésió de la majoria dels irlandesos.

JOAQUIM PELLICENA I CAMACHO

L'assassinat de Vorovski

Berna, 12. — El Consell federal, en la sessió celebrada ahir, va resoldre que es visin per les autoritats helvètiques a Alemanya els passaports que ha demanat el cap de la Missió soviètica de Berlín, la qual es proposa traslladar-se a Lausana, amb l'objecte de recollir el cadàver del senyor Vorovski. — Havas.

Lausana, 12. — Acabada l'operació de l'embalsament del cadàver del que fou delegat de Rússia, senyor Vorovski, ha estat col·locat al taüt. Quan se celebrin les exequies fúnebres, se le vestirà gran solemnitat, se n'arreglarà les despulles mortals a Moscou. — Havas.

Lausana, 12. — Avui serà embalsamat el cadàver del delegat rus senyor Vorovski.

La polètica, amb l'objecte de descartar la seva responsabilitat, ha invocat el caràcter no oficial del senyor Vorovski, el qual declinà tots els oferiments de protecció que se li feren, i no comunicà a la policia suïssa les amenaces de què venia essent objecte.

L'ex-periodista alemany, unie que ha resultat il·les dels quatre individus que integraven la delegació russa, serà el que dirigirà ara els treballs de la dita delegació.

L'estat dels ferits millora. — Havas.

Lausana, 12. — Es diu que la delegació russa, encara que està prote-

gida per la policia helvètica, ha manifestat el temor d'ésser objecte d'algun atemptat per part dels armenis. — Havas.

Lausana, 12. — L'assassinat del delegat Vorovski haurà estat per a la conferència de la pau un episodi sagrant i deplorable, però no per això s'haurà retrassat ni un dia, ni una hora la conclusió de la pau que s'està negociant en aquesta conferència. Els perits continuaren estudiant avui detingudament el mètode de trobar una solució satisfactòria als punts litigiosos que retrassen la conclusió de la pau.

A la població suïssa no ha cessat ni un moment de regnar la més absoluta calma.

Unicament el partit comunista pretén aquesta tarda organitzar una manifestació però el Govern comunal l'ha prohibit. — Havas.

Lausana, 12. — El cadàver del delegat rus a la conferència, senyor Vorovski, sortirà demà cap a Berlín.

Avui s'espera l'arribada de la dona de Vorovski. — Havas.

Roma, 12. — El Corriere della Sera diu que un funcionari del ministeri de Negocis estrangers, ha estat avui a les oficines de la missió comercial russa, amb l'objecte de donar als seus representants el pesam en nom del Govern italià per l'assassinat del senyor Vorovski. — Havas.

La situació al Ruhr

Dusseldorf, 12. — Davant del Consell de guerra d'aquesta ciutat s'ha vist el recurs interposat per l'alcalde de Essen, senyor Schaefer, contra la sentència d'altres dos Consells que l'havien condemnat a dos i tres anys de presó, per negar-se a acatar les ordres de les autoritats d'ocupació.

El senyor Schaefer ha estat condemnat definitivament a un any de presó i al pagament de deu milions de marcs en concepte de multa. — Havas.

Berlín, 12. — Comuniquen de Frankfurt a la "Gazeta de Voss", que el prefecte de policia ha ordenat la detenció de tota persona que arribés en un tren conduït per les autoritats franceses. — Havas.

Essen, 12. — Un automòbil de les fàbriques Krupp, ocupat per nombrosos obrers, ha topat contra una muralla, morint, a conseqüència de l'accident, un dels ocupants, i resultant ferits 22. — Havas.

Essen, 12. — Ha estat detingut i traslladat després a Werden, el director de l'oficina de Telègrafs d'aquesta població.

Un Consell de guerra ha condemnat diversos funcionaris alemanys, reincidents en la seva actitud de resistència passiva a les autoritats franceses de l'ocupació del Ruhr, a diverses penes que oscil·len entre dos i nou mesos de presó. Els han estat imposades diverses multes, que oscil·len entre trenta mil i dos cents mil marcs.

París, 12. — L'"Humanité" anuncia que per a protestar que continuïn emprisonats el diputat alemany Hoelein i el llibertari Pieri, han començat la vaga de la fam. — Havas.

Essen, 12. — Ha acabat la vaga proclamada pels Sindicats obrers en so de protesta contra les sentències dictades en la causa seguida als directores de la Fàbrica Krupp.

La dita vaga ha transcorregut sense incidents, i durant aquesta hi ha hagut calma completa, i si bé és cert que disminui l'anímisme general, no és exacte, com s'ha dit, que s'haguessin suspès la circulació i que estiguessen deserts els carrers.

Resulta, doncs, que han fallat els anuncis i auguris propagats per Berlín sobre el haver esdevinut a Essen, a conseqüència dels processos de Werden. — Havas.

Coblença, 11. — Han estat decretades dues centes trenta cinc noves expulsions de funcionaris, en sa majoria de Correus i Ferrocarrils. — Havas.

Dusseldorf, 12. — Els periòdics alemanys han publicat aquests dies una notícia dient que un tren francès havia caigut al Rin a Saint-Glar.

Als centres competents francesos s'ignora tot el que es refereix a aqueix tren fantasma.

— Fa dos o tres dies, prop de Bæterfeld fou volat un pon metàl·lic al canal Klein-Herne.

Afortunadament que traslladava afortunadament un tren que traslladava soldats d'artilleria pesada va poder ésser detingut a uns quaranta metres abans d'arribar al pont.

— El burgmestre d'Oestfeld ha estat detingut i la ciutat castigada amb una multa de vint milions de marcs.

— A Geisenkirchen un desconegut que voltava per la via fèrria fou ferit per un sentinella. També disparà contra ll una patrulla que passava per aquell lloc. El desconegut resultà mort.

— A Welter durant una manifestació es produí una col·lisió entre comunistes i nacionalistes, resultant nombrosos ferits. — Havas.

Dusseldorf, 12. — La propaganda alemanya, en notar que es debilita la resistència de les poblacions respecte dels aliats, ha redoblat la seva activitat.

Per tot arreu e reparteixen profusament fullets de propaganda, havent-se sembrat un veritable terror entre els funcionaris o ferroviaris que treballen o estan disposats a col·laborar amb els francesos.

Segons declaracions fetes per un ferroviari alemany, el personal dels ferrocarrils està cansat ja de declarar tantes vegades, i semblat que ha suggerit la idea de retornar al treball el primer de juny pròxim, tot el més tard. — Havas.

Coblença, 12. — L'Alta comissió internacional, a proposta de l'Alt comissari francès, ha acordat facilitar als delegats exteriors seus, autorització quan hi hagin disturbis en els districtes de llur manament, per a prohibir la circulació per la nit i durant el dia, si fos necessari.

La mesura tendeix a evitar actes de sabotatge i promoció de desordres. — Havas.

Coblença, 12. — L'Alta Comissió Internacional acaba de dictar una ordre que, en síntesi, estableix el que segueix:

L'administració franco-belga, explotadora de les xarxes ferroviàries de les regions ocupades, queda facultada per a procedir, a partir del dia 10 del mes de juny vinent, a la venda de totes les mercaderies que quedin sense retirar per culpa del personal ferroviari alemany.

Les dites mercaderies podran, no obstant, ésser retirades bé per l'expedidor o bé pel destinatari fins la vigília del dia fixat per a la celebració de la pública subhasta.

Els propietaris de les mercaderies que es vengueren en aquesta forma tindran ncar a un termini de dotze mesos per a reclamar el producte de la venda, passat el qual, si no acudeixen a formular la pertinent reclamació, ingressarà el dit producte en les caixes de l'administració explotadora franco-belga. — Havas.

Anglaterra i Rússia

Londres, 12. — Ha estat posada en llibertat per ordre del Govern dels Soviets, la tripulació del vaixell pesquer que fou capturat el dia 7 del corrent. — Havas.

Londres, 12. — Contestant a la comunicació que la Gran Bretanya dirigí el dia 28 del passat mes d'abril als Soviets, aquests consenten a sotmetre a una conferència de potències interessades la qüestió de les aigües territorials russes, fins un límit que deixa a salvo i completament intacta la sobirania de Rússia. — Havas.

Londres, 12. — S'espera a Krassin, d'un moment a l'altre.

Se li suposen vists desigs d'evitar la ruptura entre Rússia i Anglaterra.

El Consell nacional laborista publica un comunicat en el qual desaprova els termes de l'ultimatum que el Govern anglès dirigí als Soviets, i proposa arranjat la qüestió per la intermediació d'una conferència o d'un arbitratge internacional.

La fracció laborista russa, denominada democràtica-social, ha rebutjat el pendre part en la manifestació que avui realitzen els laboristes per a protestar de l'ultimatum anglès.

Londres, 12. — Segons diuen en determinats centres russos de Londres, seria molt possible que Krassin, si vingues a Anglaterra, fóra portador de la nota dels soviets en contesta a la que els dirigí Anglaterra, amb data 8 del corrent. — Havas.

El port de Salònica

Belgrad, 12. — Els senyors Munchich i Alexandrich, ministres de Negocis estrangers de Sèrbia i Grècia, respectivament, han signat el conveni concertat entre ambdós països, referent a la zona lliure de Salònica. — Havas.

El cardenal Vico a Lisieux

Roma, 12. — El cardenal Vico representarà Sa Santedat, acompanyat de Monsenyor Dante, en el Triduum solemne que se celebrarà els dies 28, 29 i 30, a Lisieux. — Havas.

Els pintors Masriera a Londres

Londres, 12. — L'ambaixador d'Espanya, senyor Merry del Val, ha inaugurat en el "Fine Art Society" una notable exposició de quadros del pintor català Lluís Masriera.

Acompanyaven el senyor Merry del Val la seva esposa, el comte de Prader i altre personal de l'ambaixada i consolat espanyols, el president de la Cambra de Comerç espanyola i el ministre de Portugal a Londres.

En aquesta exposició s'exhibeixen també algunes fotos artístiques, obra d'En Ricard Masriera, germà del pintor.

Ambdós artistes foren molt felicitats per les notables obres que figuren en l'exposició, cridant especialment l'atenció de les personalitats que assistiren a l'acte el quadre titulat "L'home del gall".

Una de les coses més notables de l'exposició és la nota que resulta del fort colorit dels quadros, dels quals ja se n'han venut gran nombre. — Havas.

La vaga de Comunicacions a Bèlgica

Brussel·les, 12. — Hi ha gran malestar entre les empleats de correus d'Anvers i Liege, fins al punt de temer's que esclati la vaga. — Havas.

Bèlgica i Espanya

Brussel·les, 12. — Contestant al telegrama del ministre d'Estat espanyol senyor Alba, en el qual aquest doncs les gràcies per la grandiosa recepció dispensada als reis a Bèlgica, i afegeix que treballarà amb activitat per a estrenguer més les relacions que treixen ja Espanya i Bèlgica, relacions que han de trobar una expressió positiva per al bé i satisfacció dels dos països en l'ordre polític, econòmic i comercial, el ministre de Negocis estrangers de Bèlgica senyor Jaspar ha telegrafiat a l'espanyol senyor Alba mostrant-se molt complagut per la seva salutació.

Afegeix el ministre belga que res li serà més agradable que contribuir, amb l'ajuda del seu col·lega espanyol, al desenvolupament de les relacions econòmiques entre les dues nacions, lligades per una amistat que s'ha manifestat d'una manera tan brillant amb motiu del viatge dels sobirans espanyols. — Havas.

Les notes d'Anglaterra i Itàlia

Londres, 12. — L. comunicació de la resposta del Govern italià a la nota alemanya ha arribat aquesta tarda.

Circula el rumor de què, en la seva contesta a la dita nota, Anglaterra refusarà l'argument alemany, que sosté que l'ocupació del Ruhr constitueix una violació del Tractat de Versalles. — Havas.

Londres, 12. — S'assegura que el text complet de la contesta anglesa a Alemanya ha estat remès confidencialment aquest matí als ministres de Negocis estrangers de França i Bèlgica.

La contesta serà remesa demà al matí a l'ambaixador alemany a Londres.

El "Foreign Office", farà pública aquesta contesta, demà a les tres de la tarda. — Havas.

Brussel·les, 12. — A primera hora de la tarda, l'ambaixador d'Itàlia a Brussel·les, ha remès al ministre de Negocis estrangers belga, senyor Jaspar, una còpia de la resposta del Govern italià a la nota formulada per Alemanya sobre les reparacions.

També l'ambaixador de la Gran Bretanya a Bèlgica, fou semblant gestió amb la resposta que el Govern anglès dirigirà al Govern del Reich. — Havas.

París, 12. — Les respostes britànica i italiana a la nota d'Alemanya sobre les reparacions, foren remeses aquesta tarda al en ministeri francès de Negocis estrangers. — Havas.

Londres, 12. — Les respostes que donen respectivament Anglaterra i Itàlia a la nota alemanya sobre les reparacions, van redactades en idèntics termes, però s'assenblen molt quant a fons.

Ambdós documents són molt més curis que el de França i Bèlgica.

Aquestes notes seran remeses a Alemanya demà, a la tarda. — Havas.

La Veu de Catalunya

DIARI NACIONALISTA CATALA D'AVISOS I NOTICIES

Diumenge, 13 de maig de 1923

Per Catalunya i la Mancomunitat

CAL que tots els compromissaris nacionalistes, que han de prendre part en les eleccions de senadors, pensin, en emetre llur vot, en la necessitat d'afirmar la unitat de Catalunya, la concreció viva de la qual és la nostra Mancomunitat, govern incipient de la pàtria retrobada i renascuda.

Es per això que la candidatura de la Lliga, que amb tant entusiasme ha estat acollida arreu, no és una candidatura provincial, sinó una candidatura de tot Catalunya. I Barcelona, en votar una candidatura integrada, en part, per consellers de la Mancomunitat, de Lleyda i Girona, demostrarà, una vegada més, que sent tota la grandesa i tota la responsabilitat d'ésser la capital de Catalunya.

Els vots dels compromissaris catalans durant al Senat espanyol una minoria forta i intelligent, que sabrà defensar a l'Alta Cambra els drets imprescriptibles de Catalunya i la tasca benemèrita i patriòtica de la Mancomunitat, tasca de restauració de les valors ètniques, tasca de redreçament i de cultura, que reincorpora la nostra volguda terra als corrents universals i a la civilització europea.

Car, el catalanisme no és, com han dit tantes voltes a Madrid, una regressió. És una restauració.

Cal que restaurem totes les nostres coses en Catalunya. I aquesta obra magna de restauració integral és la que realitza la Mancomunitat de Catalunya, seguint les gloriuses vies que assenyala el seu inoblidable fundador, el Gran Català, N'Enric Prat de la Riba, alguns dels més il·lustres col·laboradors del qual integren ara la nostra candidatura per a senadors.

Proclamem, doncs, una altra vegada, la unitat nacional de Catalunya. Defensem l'obra constructiva de la Mancomunitat. I afirmem alhora, amb la immanència del plet català, el dret de Catalunya a la vida i a la llibertat dels pobles cultes.

Municipi

PRESENT A LA CIUTAT

La Comissió de Cultura ha acordat proposar a l'Ajuntament, que s'expressi a donya Camila Cases i Jover, vídua de don Wenceslau Guàrdia, el viu agraïment de la Corporació per la oferta perpètua i gratuïta que fa d'una finca urbana situada en aquesta ciutat, carrers de Sant Joan de Malta, Cortes Catalanes i Plaça de Valenti Almirall, per a instal·lar a la dita finca unes noves escoles per a noies filles de famílies obreres; que l'acte de pendre possessió l'Ajuntament de la finca, revesteixi la popularitat i solemnitat que la importància de la donació requereix; i que les escoles que s'instal·lin a l'esmentada finca portin el nom de la generosa donant, com a testimoni perpetu de l'agraïment del poble de Barcelona.

ELS MONUMENTS A FORTUNY I A GRANADOS

Que la quantitat de 30.000 pessetes destinada per a contribuir a l'erecció en aquesta ciutat dels monuments a Marian Fortuny i Enric Granados, es distribueixi per parts iguals entre les Juntes o Comissions encarregades de la construcció dels dits monuments.

EL CONCURS D'HISTORIA I GEOGRAFIA DE CATALUNYA

Que es destini la quantitat de 1.000 pessetes per a contribuir a les despeses que ocasionin amb motiu del X Concurs nacional de la Història de Catalunya i primer de Geografia que, patrocinats per l'Associació Protectora de l'Ensenyança Catalana, se celebraran en aquesta ciutat els dies 20 i 21 del corrent.

DE BELLES ARTS

CONCERT A L'EXPOSICIO

El primer festival que se celebrerà a l'Exposició de Primavera serà avui, a dos quarts de sis de la tarda, amb el següent programa:

Primera part. — (Música francesa): «Phaedra» obertura, Massenet; III. «Marche Hongroise de la Damnation de Faust», Berlioz, (Instrumentació Oliva).

Segona part. — I. «Patric», obertura, Bizet; II. «Phaeton», poema simfònic, Saint-Saëns; III. «La Boite à Joujou», Debussy; IV. «Dejanire», Saint-Saëns, (selecció i arranjament: Lamote de Grignon).

DELEGACIONS

L'Alcalde ha delegat la seva representació en el tinent d'alcalde senyor Cararach per a la festa de les lletres catalanes que se celebrerà demà al Centre Popular Català de Sant Andreu; en el tinent d'alcalde senyor Nonell, per a la festa religiosa que celebrerà dimarts vinent, a la parroquia dels Josepets, la Confraria de Sant Isidre de Gràcia; i en el regidor senyor Tusquets per a la que celebrerà la de Sant Gervasi el mateix dia a l'església de la Bonanova.

CRIDA

El Negociat municipal d'Urbanitat i Reforma interessa la presentació de don

Ramon Brufau i Balcells, el domicili del qual s'ignora.

CONCERT DE CAP D'ANY DE L'ESCOLA DE BOSCH

En celebració del novè aniversari de la fundació de les Escoles de Bosch del Parc de Montjuich i inauguració del nou pavelló, avui, a les cinc de la tarda, tindrà lloc als locals i jardins de l'esmentada Escola una festa en la qual donarà un escolit recital de cançons la distingida professora de cant de l'Escola municipal de Música, senyoreta Andreea Fornells, figurant en el programa cançons de Schubert, Grieg, Franck, Jaques-Dalcroze, Nicolau i Fornells.

Els alumnes, en obsequi als últims ingressats, executaran una escollida sessió de cançons i jocs d'infants.

Govern civil

VISITES

El governador ha fet visites de compliment al nou comandant de Marina i al nou cònsol de l'Uruguai.

AVIS A UNS MESTRES

La Secció administrativa d'ensenyament primari avisa als mestres senyors Josep M. Encina, Lluís Dauris, Assumpció Riera, Severiana Calvo, Francisca Pla, Ernestina Rebull, Maria Prat, Laura Mora Josepa Nadal, Josepa Garcia, Otilia Martínez, Joan Dorca, Maria Arisa i Lluís Lana, que deixaren de presentar durant el mes de febrer últim el pressupost de material de la respectiva Escola corresponent a l'exercici actual de 1923 a 1924, que ho han de fer en el termini de cinc dies. Si no ho fan, perdran el dret a cobrar la consignació.

NOVES LINES D'AUTOMOBILS

El Negociat d'Automòbils anuncia al públic, perquè pugui presentar reclamacions per escrit durant el termini de vuit dies, que don Amat Ubach i Sallés sollicita autorització per a establir un servei públic d'automòbils entre Avinyó i Manresa, i que don Josep Guardiola i Alemany sollicita igualment autorització per a establir un servei públic d'automòbils entre Sant Antoni de Vilamajor, Sant Pere de Vilamajor i Llinàs.

ORDRES DE SANEJAMENT

El governador ha donat ordres de posar fre a les excursions de les noctambules professionals que infecten els carrers dels Escudellers i dels Tallers, amb greu molesta del veïnat decent.

Les Idees i les Imatges

LA POLITICA ESTRANGERA DEL CRIM INTERIOR

Els processos i les execucions recents i les possibilitats de nous processos de noves execucions, han atorgat al Govern dels Soviets russos, una volta encara, l'atenció i la indignació mundials.

Des de fa temps que havem observat, preocupant-nos extraordinàriament, el perill, l'esgraonat, el sistemàtic procediment de repressió brutal i esbombada, emprat pel Bolshesque d'arbitrarietat, de crueltat, de cinisme, molt aptes per a suscitar la cinisme, molt aptes per a suscitar la colera i les protestes d'arreu del món.

No havem mai cregut que els Bolshesques representin co que precisament ells pretenen representar; el sentit ni el sentiment d'humanitat. Tanmateix no els havem mai pres per uns botzins folls, ni, menys encara, per uns assassins vulgars o estupidament gratuïts. Des d'un bon principi ells obediïen i seguien un pla: un pla pregonament i aferrissadament nacionalista. Llur internacionalisme — com diquerem un jorn — és només de façana; en el fons cova el més imperialista i abrandat dels nacionalismes.

Els Soviets Russos exploten meravellósament bé, per a fins de consolidació interna, el crim interior. Com més indignació determinen a l'estranger llurs atípiques disposicions i més notes de protestes i més amenaces de represàlies i d'intervenció produeixen, més es refirma llur joc i llur autoritat, car el poble rus, més que cap altre poble, segons sembla, és irradament sensible a tota ingrencia i a tot gest de pretesa superioritat externa envers la seva raça i el seu país.

Els comissaris soviètics dels Afers Forans, de temps ha que mandobren a base d'aquesta formidable plataforma nacional indirecta.

La política estrangera del crim interior val a dir que els ha donat fins ara molts bons resultats.

Es de suposar, doncs, que continuaran fent-ne us i abus tot el temps que la inhòbil i dividida diplomàcia internacional democràtica-juridicocapitalista, que el món civilitzat sofreix avui en dia, els ho permeti.

JOSEP MARIA JUNOY

Polítiques

ES DIU QUE...

A persones que estan en relació amb militars els hem sentit dir que entre aquests elements hi ha actualment certa frisança deguda a haver estat fixat un termini a una alta personalitat política a fi que determini la seva actitud i la dels seus companys de govern respecte a les responsabilitats de caràcter militar i administratiu i a fi també que adopti disposicions concretes per a posar fi al terrorisme que pateix Barcelona.

Afegeixen les dites persones que el termini fixat acaba avui, diumenge.

LES ELECCIONS A OMELLS DE NAGAYA

Els electors del poble d'Omells de Nagaya, districte electoral de Cervera, han adreçat una carta al senyor Domènec Puigredon protestant contra les manifestacions que feu a la Junta d'Escrutini.

Precisament a Omells de Nagaya les eleccions foren fetes amb tota legalitat. Fou un veritable moviment d'opinió a favor de la candidatura que simbolitzava la llibertat de Catalunya i en contra de la que representava l'hostilitat a les aspiracions catalanistes.

Eleccions de Senadors

Candidatura de Barcelona

La Comissió d'Acció Política de la Lliga Regionalista ha acordat presentar per les vinentes eleccions de senadors per Barcelona, que seran avui, diumenge, dia 13 de maig, la següent candidatura, formada pels senyors:

En Lluís Duran i Ventosa
En Josep Estadella i Arnó
En Ricard Ramos i Cordero
N'Agustí Riera i Pau

Recomanem, doncs, a tots els nostres amics, diputats de la Mancomunitat i compromissaris de tots els municipis de la «provincia» de Barcelona que votin íntegra aquesta candidatura.

Dictari del compromissari nacionalista

A l'Econòmica d'Amics del País

Avui, dia 13 de maig, a les deu en punt del matí, començarà l'acte de votació de senador per les Econòmiques d'Amics del País. Es candidat el senyor

En Joan Garriga i Massó

L'acte tindrà lloc al local de l'Econòmica de Barcelona, carrer de Sant Sever, núm. 5, en el qual acte han d'ésser presents els compromissaris elegits en son dia.

Candidatura de Girona

Per la «provincia» de Girona, la candidatura dels nostres amics està constituïda per les prestigioses personalitats següents:

En Carles de Camps i d'Oizinelles
Marques de Camps
En Lluís Ferrer-Vidal i Soler
En Bartomeu Trias i Comas

Generalitat

COMISSIO PROVINCIAL

La Comissió Provincial ha despatxat els següents assumptes de la Secció de Comptes Municipals:

Dictàmens d'aprovació dels Comptes del Laboratori dels partits d'Igualada i Sant Feliu del Llobregat, corresponents als anys 1920-21 i 1921-22.

Assaigs i anàlisis efectuats pel Laboratori general de la Mancomunitat durant el mes d'abril.

Materials petris, 5; ciments i aglomerats, 3; ferros i acers, 2; cables i filferros, 9; aparellatge elèctric, 4; aparellatge elèctric de mesura, 4; motors elèctrics, 1; olis per a transformadors, 4; anàlisis de calisses, 2; de minerals, 1; de cautius, 4; de vernissos i colors, 3; d'aliments, 2; assaigs de filats, 3. Total, 47.

Cultura

INSTITUT DE FISILOGIA

Programa especial del Curset del doctor R. Carrasco Formiguera, assistent a l'Institut: «Les hormones tiroidees, adrenal i pancreàtica i llur acció sobre el metabolisme». Nou lliçons, tres de les quals comprendran demostracions, els dilluns, dimecres i divendres des del dia 14 de maig fins al 4 de juny, a dos quarts de set del vespre, al local que l'Institut ocupa a la Facultat de Medicina.

Primera lliçó. — Mètodes de l'activitat secretòria del tiroides i de la presència de l'hormona tiroidea a la sang. Els mecanismes d'excitació de la secreció tiroidea.

Segona lliçó. — Demostració de l'acció de la secreció tiroidea sobre el cor denervat, i d'alguns dels meca-

Candidatura de Lleyda

Per la «provincia» de Lleyda, els nostres amics votaran la candidatura dels senyors següents, tots ben coneguts pels serveis prestats a Catalunya:

En Josep M.ª España
En Joan Maluquer i Viladot
En Pere G. Maristany
Comte de Lavern

Barcelona

Al matí, a la Diputació

Ahí, al matí, a les deu, es constituirà la mesa d'edat preparatòria per la votació de senadors que tindrà lloc avui.

Formaven la mesa el president de la Diputació, senyor Vallès i Pujals, designat per la llei, i els quatre compromissaris senyors Ramon Cabra, Josep M. Draper, Ignasi Nadal i Camil i Francesc Salas i Bellvé.

Va procedir-se a la remesa de credencials als compromissaris, i, complet aquest precepte legal, s'ajornà la sessió.

A la tarda

Ahí, a les quatre en punt de la tarda, al Saló de Sant Jordi, del Palau de la Generalitat, es celebrà la sessió reglamentària per a procedir a la constitució de la mesa definitiva que ha de presidir avui l'elecció de senadors per la provincia de Barcelona.

Presidí l'acte el president de la Diputació, don Joan Vallès i Pujals, acompanyat de la mesa d'edat constituïda ahir al matí, i després de les formalitats reglamentàries s'efectuà l'elecció de secretaris escrutadors votant primer els senyors diputats provincials i tot seguit els senyors compromissaris que eren cridats per districtes judicials.

Acabada la votació, sense cap incident ni protesta, es procedí a l'escrutini, que va donar el següent resultat:

Don Joan Moragas Muñoz, 209 vots.
Don Bonaventura M.ª Plaça i Tapis, 297.

Don Josep Nonell i Pujol, 52.
Don Josep Planas i Robert, 42.

Foren proclamats secretaris escrutadors tots quatre, sense oposició, i després de posicionar-se del càrrec fou alçada la sessió, que seguirà avui, a les deu en punt del matí.

nismes d'excitació de la secreció tiroidea.

Tercera lliçó. — Química de l'hormona tiroidea; el seu efecte sobre el metabolisme total i sobre el metabolisme de les proteïnes dels greixos i dels hidrats de carbó.

Quarta lliçó. — La qüestió de l'adrenalinèmia fisiològica. Discussió de les doctrines de Gley, de Cannon i de Stewart i Rogoff.

Cinquena lliçó. — Acció de la secreció adrenal sobre el metabolisme dels hidrats de carbó i sobre el metabolisme total. Estat actual de la qüestió de la secreció i la significació fisiològica de l'adrenalinèmia.

Sisena lliçó. — Demostració de la realitat de l'adrenalinèmia fisiològica i de l'augment de la secreció adrenal en determinades circumstàncies.

Setena lliçó. — Història de la doctrina de la secreció interna del pàncreas.

Vuitena lliçó. — Els treballs fisiològics de Banting, Best, Macleod i llurs col·laboradors i seguidors sobre l'hormona pancreàtica.

Novena lliçó. — Els resultats obtinguts en el tractament de la diabetis amb extrems que contenen l'hormona pancreàtica. Demostració dels efectes de la insulina sobre el canvi.

Els parlamentaris catalans

Una reunió importantíssima

Sabem que un dels dies de la setmana vinent es celebrerà una importantíssima reunió de parlamentaris nacionalistes, els acords de la qual seran de molta transcendència.

Les lleis de la cortesia

DEIA En Jaume Bofill i Matas, en un bell parlament pronunciat el primer de setembre de 1922 a l'Assemblea de la Mancomunitat, enaltint les lleis de la cortesia, que, de vegades, el compliment és una demostració de força. Es veritat. I és també exacte que llur incompliment constitueix, moltes vegades, una demostració de feblesa, de feblesa moral i de feblesa política.

Els mancaments contra l'educació són, el mateix en la vida social que en la política, demostracions deplorables de feblesa. Aquesta feblesa, de la qual els mancaments contra les lleis essencials de la cortesia són alhora causa i efecte, constitueix, per als pobles i per als individus, un greu perill, el perill fatal de totes les febleses.

La famosa Escola de la Lliga, tan amorosivament cantada pel mateix En Jaume Bofill i Matas, és, alhora que un fogar d'amor a Catalunya, una càtedra d'educació política. Tothom ho ha reconegut. La Lliga ha volgut fer — i ha fet — patriotes i ciutadans. Patriotes, per als quals la llibertat de Catalunya és l'ideal suprem i constant que sura per damunt de totes les anècdotes i inspira tots llurs actes. Ciutadans, per als quals el respecte a les opinions i a les actuacions d'altri és un imperatiu de la pròpia consciència.

Aquesta doble tasca esdevenia molt més necessària a Catalunya que en cap altre poble, car els segles de decadència i dominació forastera havien empeltat en l'ànima assenyada i clara de la nostra terra elements exòtics d'intransigència, fanatisme i tirania, que calia foragitar, per tal que poguéssim restituir a l'esperit catalanesc la seva original transparència i fortitud. L'educació de la ciutadania era, doncs, una part importantíssima de la nostra renaixença integral. Era una restauració d'aquella pàtria, d'aquella terra, «plena de lleialtat» dels temps heroics de la gloriosa dinastia catalana. Era una depuració del geni aborigen, malmès per segles d'influència estranya.

La decadència o l'esplendor dels pobles no depèn de la bona o mala voluntat dels seus veïns, sinó de la pròpia voluntat. És per això que cal educar i purificar aquesta voluntat, car serà més forta i més activa com més s'identifiqui amb les lleis ètniques. La desunió dels patriotes ha dut moltes vegades l'esclavatge dels pobles. I aleshores esdevenen aquelles tragèdies històriques que no constitueixen un assassinat sinó un suïcidi.

L'Escola de la Lliga semblava que havia reeixit completament en aquesta tasca d'educació política, en aquesta tasca d'habilitació del catalanisme polític com a restaurador de la ciutadania catalana. Però alguns fets lamentables ocorreguts darrerament fan temer que aquella tasca conscient i difícil encara no ha reeixit del tot.

Constitueix una falta notòria d'educació social i d'educació política envair, encara que sigui pacíficament, la casa d'altri, per a realitzar manifestacions d'un mal gust evident contra aquella mateixa entitat i els seus homes representatius, com feren els minyons d'Acció Catalana a la Lliga el dia de les eleccions. Constitueix una falta greu d'educació social i d'educació política, — per a no parlar ara d'altres aspectes, — envair tumultuàriament el local d'una entitat política d'altri, realitzar una sèrie de destroces i arrabassar un tapís de la bandera catalana, com feren els mateixos minyons d'Acció Catalana a la Lliga, repetint, en un nou *los de mayo*, les gestes del 25 de novembre de 1905, que no havien gosat emular ni els lerrouxistes ni la *Unión Monárquica Nacional* en els períodes de lluita més violenta. Constitueix una ridícula falta d'educació social i d'educació política adreçar als directores de la Lliga telegrams «exigint» una actuació en un sentit determinat, signant-los persones estranyes a la nostra organització.

Aquests fets simptomàtics revelen que encara perduren i subsisteixen en la subconsciència d'una part del nostre poble els germens esteparis de la intolerància i del fanatisme dipositats pels segles de supeditació espiritual a l'hegemonia d'altri. Cal, doncs, insistir en la restauració integral de l'esperit catalanesc. Cal reaccionar constantment contra aquestes escomeses insidioses de l'esperit exòtic.

Els homes directores d'Acció Catalana, homes procedents de l'Escola de la Lliga, homes de seny i de catalanitat exemplar com En Jaume Bofill i Matas i En Lluís Nicolau d'Olwer, per a no citar-ne d'altres, no poden veure amb simpatia ni tan sols amb indiferència aquestes demostracions de feblesa, aquests mancaments contra les lleis de la cortesia, aquestes vulgars faltes d'educació. Aquests homes d'esperit esguarden segurament amb instintiva repulsió aquests rebrotos d'un fanatisme ancestralment no català. Per a uns esperits superiors com els llurs, aquesta no és tan sols una qüestió d'ètica. És, fins per damunt de tot, una qüestió d'estètica. Francament, no fa bonic.

I pensin que aquesta falta d'educació, aquests mancaments contra les lleis de la cortesia, aquesta absència d'urbanitat ciutadana i política, constitueix, com notàvem suara, un greu perill, el perill fatal de totes les febleses. D'aquest perill en seran definitivament les víctimes els mateixos directores d'Acció Catalana. Una organització política que no té una disciplina ciutadana, que congreia els mancaments contra l'educació, que perd el control d'ella mateixa, no tan sols resta condemnada a l'eixorquida, sinó que fa-

talment tendirà a emancipar-se de la direcció dels seus propis caps. Si els directores d'Acció Catalana no aprofiten les lliçons de l'Escola de la Lliga i no reprenen aviat el control de llurs minyons, com que en la vida de l'home persisteixen els temperaments i canvien les adhesions personals, arribarà un dia que es planyeran de no haver sabut imposar a temps a llurs seguidors aquella educació política i social que constitueix un element essencial de la ciutadania.

Nacionalisme i ciutadania

La lluita electoral al districte de Sant Feliu de Llobregat

Tots aquells que complint un deure patriòtic, abrandats per la fe en el gloriós esdevenidor de Catalunya, i per l'entusiasme d'una joventut, havem recorregut les diverses contrades de la nostra terra predicant l'Evangeli de la Pàtria, podem donar fe de la irrisada matisació que ofereix la gent del nostre poble patriòticament i políticament considerada.

La dinàmica de la vida política de les grans ciutats és digna d'una especial observació que volem destriar de la que ens ofereix l'espectacle dels nuclis més petits de població amb color peculiar i amb característiques definides. Els anomenats grans moviments d'opinió, les hiperestèsies col·lectives, les depressions periòdiques, la circumstancial i feixuga mobilització de les espesses capes intermèdies entre la massa militant d'homes d'ideal actiu i les masses inconscients, mancades de tota educació política i fàcils a les seduccions funestes, són fenòmens que no es produeixen a fora de les ciutats amb complexitats tan desconcertants, de vegades, com n'els grans nuclis d'intensa vida col·lectiva. Això no vol dir que l'exercici de la ciutadania en les grans ciutats precisament, estigui sempre en raó directa de la superioritat dels elements que la integren.

Hi ha comarques en la nostra terra on una tradició política, gairebé en totes elles originària dels esdeveniments polítics d'Espanya en tot el segle passat, com les guerres civils, les convulsions revolucionàries, el període triomfant del republicanisme espanyol, els ha donat un to i una característica ben definida. Malgrat l'esmortiment de les forces polítiques que encarnaven aquelles idealitats tradicionals, i la decapitació que ha sofert el poble amb la fallida d'aquells valors que havien de representar una regeneració de la vida pública, cal reconèixer que en molts indrets de la nostra terra s'arrela un sentit de ciutadania i de dignitat política que, a desgrat de claudicacions fragmentàries ens permeten trobar encara sectors d'una integritat perfecta.

La propaganda nacionalista; el tesvellament del sentiment nacional de Catalunya ha estat el que ha conservat en tensió aquell superior sentit de ciutadania que havien engendrat altres idealitats que avui per elles soles tindrien poca eficàcia en la nostra terra. Això ens explica la fama d'ideal que té el poble. La tasca d'intensa nacionalització que encara manca a fer en moltes contrades de Catalunya, trobarà sempre una terra més asonada allí on hi floriren altres idealitats honoradament sentides.

Heu's aquí un dels valors essencials del nacionalisme català. En desenvolupar el sentiment nacional ha fet conjuntament ciutadans perfectes i homes d'un pregon sentit de la llibertat i de la fraternitat. En el nacionalisme català s'han sintetitzat totes les idealitats bàsiques dels programes més avançats, endegades sàviament pel superior sentit d'ordenació que brolla del seny tradicional de la raça.

Totes aquestes i altres consideracions, que al nostre entendre no poden ésser negligides en la tasca imperiosa i constant de nacionalització de Catalunya, ens han estat suggerides suara, tot fent campanya electoral en el districte de Sant Feliu de Llobregat.

Aquest districte ha rivalitzat amb els més afortunats que a Catalunya han merescut les atencions governatives. La significació especial del diputat que tant dignament l'ha representat durant tres legislatures, N'Antoni Miralé, acabava de fer el pas perquè el Govern i el seu representant a Barcelona no planyessin res per a obsequiar amb els més delicats atropells el districte de Sant Feliu.

El que ha passat en aquest districte és de tothom conegut. El que no és tant conegut, malgrat el resultat

victoriós de la lluita electoral, i el que precisament volem remarcar com a motivació de les nostres consideracions prèvies, és el sentit de dignitat col·lectiva, l'exercici vigorós de la ciutadania, i la integritat ètica i moral dels nuclis més importants del districte.

El districte de Sant Feliu de Llobregat porta, en la seva major part, una tradició eminentment republicana. Fins a les darreres eleccions es pot dir que les forces netament republicanes, els nuclis importantíssims i honorats de Molins de Rei, Sant Feliu de Llobregat, Martorell i d'altres pobles, avantposant llur republicanisme a llur nacionalisme, potser encara enfredorits en llur expressió col·lectiva, una mica per la manca de intensitat del sentiment i una altra mica per prejudicis personalistes, s'havien abstingut de la lluita o havien donat llurs sufragis a candidats de significació republicana.

L'energica actuació política de l'Antoni Miralé en els darrers temps, especialment amb la campanya per la repatriació dels soldats del Marroc, la coneixença que tot el districte ha pogut fer durant els anys de la seva honorabilitat política i de la seva integritat com a nacionalista fervorós, per damunt de tota altra idealitat, han produït com a resultat una atracció personal que ha realitzat En Miralé, d'un valor incalculable per la cohesió espiritual i ideològica del districte i pel restabliment de la pau, tan sovint pertorbada per les cuites de poble.

Calia, però, posar a prova les virtuts cíviques dels catalans del Baix Llobregat. Calia veure si el sentiment nacionalista dels uns, el democratismes i el liberalisme específic dels altres i fins l'indiferentisme dels més pocs, tenien una pell prou fina per sentir amb tota la seva punyent malícia els greuges a la vida col·lectiva i a la dignitat ciutadana.

Quina prova, catalans! Quina reacció més formidable! Quin concepte més clar i quin sentiment més pregon de la ciutadania tenen els nuclis més importants del districte de Sant Feliu!

Qui no ha vist l'aixecament d'Hospitalet de Llobregat, fogar de nacionalisme intensíssim, contra la destitució del seu batlle popular i l'imponent homenatge que li fou tributat; qui no sap l'actitud viril i d'una dignitat insuperable de l'important nucli republicà de Molins de Rei, refusant amb un gest d'una noblesa extraordinària l'alcaldia de R. O. que se li oferia, i la conducta lleial i conseqüent amb la seva ideologia, observada durant les eleccions; qui no ha vist la franca i decidida adhesió a En Miralé de molts republicans nacionalistes de Sant Feliu de Llobregat, que amb un braç formidable han contestat a l'atropellat governatiu de què fou víctima l'Ajuntament de la capital del districte; qui no ha contemplat, com ef que signa aquestes ratlles, la manifestació de ciutadania, el respecte i la confiança mútua que en l'exercici del sufragi popular tenen a Martorell els homes de les més oposades idees i l'amor que en aquesta vila es palesa a la llibertat individual, a la tolerància amb totes les idees i a la dignitat col·lectiva; qui no ha vist, finalment, aquest estol de ciutadans que per la defensa del dret atropellat han exposat llur llibertat, llurs interessos i fins llur vida; qui no ha vist tot això no pot capir l'altíssim valor cívic del districte de Sant Feliu.

Es per això que en volem donar pública fe. No és un elogi interessat el que fem; és un homenatge a l'heroisme, que en aquesta darrera lluita electoral tants d'exemples ha produït arreu de Catalunya.

La virtut i l'eficàcia de l'ideal nacionalista; la injecció constant que havem de donar al poble d'aquesta oï amorós i reconfortant de l'ideal de Pàtria; la propaganda de cada dia, són les que han de donar a Catalunya fruits esponsorosos com els que

Dietari històric

13 de maig de 1420

ALFONS IV EMBARCA AL PORT DELS ALFAOS

La política d'aquest rei, afanyós de dominar en terres italianes li havia portat ja algun conflicte. Un d'aquests fou el motivat per les Corts catalanes que se celebraren el mes d'abril a la ciutat de Tortosa, Corts que dissolgué per no voler-li aprovar el capítol en el qual demanava que se li permetés sin tenir forces estrangeres al seu terreny.

Projectava Alfons una gran expedició contra Sicília, al qual li demanà un quantios donatiu. Les Corts el concediren a títol de préstec; i, com que féu càrrecs als diputats, aquests assenyalaron greuges inferits a Catalunya per injustícies i privacions dels funcionaris reials.

La protesta de les Corts per la seva dissolució no afectà molt el sobirà. En tal dia sortí del port de les Gales de l'Ebre amb una esquadra de vint-i-cinc galeres, dient que anava a visitar els seus regnes de Mallorca, Sicília i Sardenya, desembarcant a poc per a posar selge a Bonifaci.

Valia dominar el Mediterrani, seguint en això la tradicional política dels Comtes-Reis, i deixar l'embranchada dels venecians, els més forts en aquella mena d'anarquia que dominava en la península italiana. L'afiliament que li féu la reina Joana de Nàpols encengué encara més els afanys de conquesta. Per això decidí com a governadora i llocíment a Catalunya, la seva esposa Na Maria, mentre ell seguia el camí que havia de dur-lo als seus propòsits.

Amb les forces que havem indicat, Alfons envai la illa de Còrsega, i, agraït a l'ajut que havia donat Barcelona a les seves campanyes, en 1424 renovà i confirmà el privilegi de Ramon Berenguer i Jaume I, perquè la ciutat conservés les seves esquadres municipals, concedint-li la construcció, reparació i guarda de les màtzeixs Reials Drassanes.

Honoraren aquella campanya naval En Ramon de Perellós, Bernat de Vilamari i Ramon de Centelles.

ESPIGOLAIRE

Sardanes

El Foment Sardanicista Andreuenc celebrà una audició de sardanes avui, a dos quarts de cinc de la tarda al passeig de Fabra i Puig, davant l'església de Santa Eulària, a càrrec de la cobla «lluro», de Mataró.

Avui, a les deu del matí, el Foment de la Sardana de Barcelona donarà una audició de sardanes a la Plaça de Catalunya.

A Catalunya, Associació Autonomista del Districte V, domiciliada al carrer Nou de la Rambla 10, tindrà loc avui a les deu de la vetlla, una esplèndida audició de sardanes, a càrrec de l'aplaudida i acreditada cobla Barcelonina, la qual interpretarà un programa escollit i variat.

Queden convidats tots els amants de la nostra dansa nacional.

Una conferència de Mossèn Baldelló

S'ha publicat la bellíssima conferència que mossèn Francesc de P. Baldelló va donar darrerament a la casa de Família del Montepio de Santa Madrona, en l'Associació Escoles Femenina i al Patronat Social Escoles d'Obrers del Pobret sobre el tema «La cançó popular catalana».

Coneguda com és la personalitat de mossèn Baldelló i la seva alta competència en aquestes matèries, no cal dir com es tracta d'un treball interessantíssim que es llegeix amb gust, car diu, com ell sap dir-les, coses molt exquisides sobre les nostres cançons populars.

El llibre que conté la conferència de mossèn Baldelló porta com epíleg un aplec de cançons de la terra escollides entre les més belles que hi ha i les quals són comentades en la dissertació del docte conferenciant.

avui recollim en les terres del Baix Llobregat.

Allà on hi ha un ferm nacionalisme, hi ha una vigorosa ciutadania. I allí on hi floreixi la més alta ciutadania, hi florirà també la màxima llibertat.

LUIS VALERI

DARRERES INFORMACIONS

BARCELONA

Al Teatre Goya

Presentació de la companyia de Cecile Sorel

Anit passada, va debutar al Teatre Goya la companyia francesa de la qual és primera figura Cecile Sorel. Va presentar-se amb «El Misantròp», de Molière.

L'obra clàssica de la comèdia francesa va ésser interpretada amb molta devoció i afecte, podent-se notar que, aquesta companyia de tournée és bastant més arrodonida que moltes de les que vénen per a uns quants dies.

Cecile Sorel, en son paper de Célimène, va estar ajustadíssima, com cal a una gran comedianta com ella que és tinguda per la Célimène ideal i amb aquest nom es designa moltes vegades com si fos seu.

Amb la genial Cecile es partiren les mostres d'afecte del públic altres artistes de menor categoria, especialment Louis Lambert, que féu un Alceste molt sobri i ajustat.

Per nostre gust, potser aquestes artistes donen massa cantarella al vers, com si volguessin portar fins a aquest extrem la imitació de les companyies dels temps de Molière.

En conjunt una obra excel·lentment interpretada.

El públic era molt nombros i elegantíssim.

Baralla.-Un ferit

Al dispensari d'Hostafrancs fou curat ahir nit, Emili Percundo, de 30 anys, habitant a una barraca de la Font de la Mamella, el qual presentava una ferida contusa al nas i una de greu d'arma de foc a la cuixa esquerra.

Li foren causades aquestes lesions per tres individus amb els quals es barallà davant del seu domicili. Els noms dels agressors els ha donat als mossos de l'Esquadra.

El ferit fou conduït a l'Hospital de la Santa Creu.

Atropellat per un tren

A les nou de la nit un tren que es dirigia cap a Sans atropellà en travessar el carrer de Tarragona, a Antoni Ferran Moran, de 20 anys veí de Gràcia.

Sofrí varies contusions amb commoció cerebral i probable fractura de la base del crani.

Del dispensari passà a l'Hospital Clínic.

PENINSULA

CONFERENCIA DE TEIXEIRA DE PASCOAS

Madrid, 13, 12'30 matinalada. Aquesta nit ha donat a la Residència d'Estudians, una conferència sobre el tema «Don Quixot i la Saudade», el notable poeta portuguès don Joaquim Teixeira de Pascoas.

El tema de la conferència era eminentment literari, i ha servit al conferenciant de pretext per a suposar idees d'iberisme literari, remuntant-se als temps anteriors a la literatura del segle d'or per arribar als temps actuals, enllaçant noms dels més il·lustres escriptors espanyols i portuguesos d'avui.

El senyor Teixeira de Pascoas examina el llibre immortal de Cervantes a través del seu temperament de poeta, i hi troba la tristesa de l'ànima i l'alegria del cos, necessàries per a ésser, en una gemmandat ponderada, digne «pendant» de les «Saudades» dels més famosos lírics lusitans.

Cervantes, com Camoens i Rosalia de Castro, té aquella espiritualitat que ja caracteritzà a Virgili, si bé en els autors espanyols s'accentua l'energia en l'expressió.

Per això, sent Teixiera de Pascoas que per a plorar la tragèdia és preferible el portuguès, mentre que per a cantar el sentiment té admirables condicions l'idioma castellà.

Fa algunes al·lusions al problema religiós des del punt de vista sentimental i s'estén en divagacions històriques per a treure d'elles la conclusió que Portugal i Espanya són germans en el sentiment i en la ànima.

El conferenciant ha estat molt aplaudit.

NOTA BURSATIL

El negoci és tan reduït que apenes s'efectuen transaccions a la nostra Borsa.

El Deute regulador puja cinc cèntims i tanca a 71'25 en la primera partida.

Dels valors industrials tan sols consignarem que els Tabacs pugen dos cèntims i els Alicants baixen 1'12.

Els francs pugen 15 cèntims, a 43'70; les llires, 60, a 34'60; els dòllars, cedeixen dos i mig, a 6'335; els belgues, 15, a 37'80.

Particularment els marcs es tan a 0'0165.

«L'ALIANÇA»

Al Col·legi de Metges, el doctor Gilrona Trius, director metge de la Quinta de Salut «L'Aliança», de Barcelona, ha donat aquesta tarda una conferència exposant el concepte modern de mutualitat en medicina i la manera com aquest concepte s'ha realitzat en la creació i desenvolupament de la institució que porta aquest nom.

Després d'un paraules del president del Col·legi, doctor Blanc i Fortacin, que dona a conèixer la personalitat científica i social del conferenciant, aquest exposa el seu projecte de sotmetre abans que tot al judici de la classe mèdica de Madrid el projecte de fundació a la Cort d'una filial o delegació de l'«Asociada Casa de Salut».

Ja complet el que ell creia un deure de cortesia i companyerisme, passa a tractar eloqüentment els primers treballs d'iniciació de la mutualitat, que avui té un edifici propi valorat en tres milions de pessetes i un milió 400.000 pessetes de pressupost de sosteniment.

La fundació a Madrid de la institució s'ajustarà al criteri següent: Primer.—Admissió de «còdis» amb potencialitat econòmica, distinta. No es permetrà que el metge obtingui rendiments proporcionats a les quotes dels mutualistes.

Segon.—Lliure elecció del metge per part d'aquells, exceptuant un grup facultatiu organitzador de la pròpia institució.

Tercer.—Remuneració de cada servei prestat, tant metge com quirúrgic.

L'assemblea ha felicitat efusivament al conferenciant per la seva brillant dissertació.

ASFIXIA

El veí del carrer d'Esteve Collantes, de la barriada de la Ciudad-Liñal, anomenat Roc Tont, baixà al fons del pou negre que existeix a casa seva amb intenció de netejar-lo.

Passà alguna estona, i la seva dona, alarmada en no veure aparèixer el seu marit, el crida insistentment, i en no sentir contesta, demanà auxili als veïns.

N'hi acudiren tres, Simó Bartolomé, de 46 anys, i els seus fills Bonifaci i Martí, de 20 i 17 anys, respectivament.

Amb les degudes precaucions baixà Simó, però també tardà en donar senyals des del fons del pou.

En vista d'això baixaren els seus fills lligats a unes cordes i tampoc tornaren a pujar.

Baixaren més veïns i traguieren En Roc mort, i la família Bartolomé gairebé asfixiada.

DE VALENCIA

València.—Des de la plaça de braus, el Rei ha anat a les noves casernes d'artilleria, on ha estat rebut pel coronel del cinquè lleuger.

El monarca ha visitat detingudament totes les dependències de la caserna, i ha elogiat l'amplitud i organització de tots els serveis per la qual cosa ha felicitat al coronel.

Seguidament ha marxat al campament del veí poble de Paterna, on ha revisat tots els cossos de la guarnició i ha presidit l'acte de remetre donatius als ferits de Melilla.

La reina, des de la plaça de braus, s'ha dirigit a la Capitanía general, i després de pendre el té ha visitat l'Associació de Nostra Dona dels Desemparats.

A dos quarts de set, la Reina ha imposat els braços a les noves infermeres de la Creu Roja al palau de la Capitanía general.

Aquesta tarda, a la Catedral, s'ha celebrat una funció religiosa, en la qual ha oficiat el cardenal Benlloch. El tenor Hipòlit Lázaro ha cantat el «Magnificat» del mestre Genet, la Salve i els Goigs.

EL MISSATGE DE LA CORONA
A primera hora de la nit ha vi-

sitat el senyor Alcalá Zamora al president del Consell per a remetre-li el borrador del Missatge de la Corona, de qual redacció va quedar encarregat, com se sap, en l'últim Consell.

El ministre de la Guerra sols ha ulimat la part essencialment política del document.

L'altra part, o sia l'index dels projectes de llei de cada departament, ha cregut prudent deixar-ho a l'arbitri del president amb cada un dels ministres.

Ja té en son poder algunes notes, com la del ministre de Marina, que entregà al senyor Garcia Prieto.

El document és sobri, però de veritadera elevació i serenitat.

Comença per fer al·lusió a les relacions d'ordre exterior, posades de relleu en el viatge del Rei a Bèlgica, i es deté principalment al parlar dels llaços, cada dia més estrets, que uneixen amb les Repúbliques americanes, de parla castellana.

Conté, doncs, una orientació cada vegada més perceptible, cap al nou continent, com expansió per a l'esperit hispànic.

Seguidament el missatge es refereix als tres grans problemes actuals a Espanya: Marroc, situació de la Hisenda pública i responsabilitats.

Sobre el primer diu que el Govern sols desitja el protectorat del Marroc, per tal que els indígenes visquin la seva pròpia vida, sense excloure la sensació de fortitud que tota nació protectora ha de donar.

Reconeix la necessitat d'acabar amb l'actual deficit, que no posa en perill l'economia espanyola, sinó la situació del Tresor, i assenyaia com a causa que cal evitar o tallar, el malversament al Marroc, l'elevació insubstancial del funcionisme, i els ajuts metàl·lics a determinades empreses sense compensació.

Tracta seguidament de les responsabilitats, i diu que aquestes han d'estar en correspondència amb les sancions.

Reconeix que l'actuació dels tribunals militars és un estimul perquè la justícia civil i assigna a les passades eleccions el caràcter d'imparcialitat categòrica per a l'exigència de les responsabilitats polítiques i administratives.

A continuació tracta de la reforma constitucional, la qual considera necessària per a atemperar-se als temps moderns.

Hi ha una al·lusió veïllada a l'aplaudiment de la modificació de l'article 11.

Reconeix que totes les reformes han de realitzar-se per etapes i acomodar-se a les circumstàncies.

Seguidament insereix l'index de projectes de llei que, com havem dit, no estan ultimats.

TEATRAL

Madrid, 13, 2 matinalada. Al Teatre de la Serenata s'ha estrenat aquesta nit l'òpera en tres actes, inspirada en un conte de «Les mil i una nits», llibre d'Antoni Paso i Ricard González de Tor, música del mestre Luna, titulada «Benamor».

L'acció de l'obra es desenvolupa a la capital de Persia durant el segle XVII. L'obra ha estat presentada amb gran luxe, i ha agradat.

LOCAUT

Ferrol.—Els patrons han declarat avui el locaut a tots els obrers del ram de la construcció, per la qual cosa ha cessat el treball a totes les obres.

L'atur s'estendrà a altres rams per solidaritat, seguint les ordres de l'Associació patronal.

Es temen conflictes per intervenir en la vaga obrers portuguesos.

DE LARRAIX

Cadix.—Precedent de Larraix ha

arribat el vapor «Isla de Menorca». Porta molts militars que vénen amb llicència per malalts, i molts passatgers particulars.

Aquests han dit que regna tranquil·litat completa al territori, i que s'estan fent preparatius perquè algunes unitats puguin ésser repatriades. Només s'esperen les ordres de la superioritat, perquè puguin embarcar al ganes forces que desembarcaran a Cadix.

CONDEMNNA

Melilla.—Per notícies particulars se sap que el Consell de guerra reunit per a jutjar el tinent d'infanteria don Josep M. Píalla i Rebolledo, ha condemnat a aquest a un any de presó militar.

CANDIDATURA

Orense.—Els partits liberal i conservador han arribat a un acord sobre la candidatura de senadors.

Aquesta la formen don Carlos Bas Basallo i don Josep Seguredo Morales, conservadors, i el liberal senyor Martín Zalazar.

POLITICA SEVILLANA

Sevilla.—Aquest matí han conferenciat amb el governador els elements del partit albi.

Els periodistes que esperaven en l'avançat despatx oren veus i imprecacions, semblant que la conversació degenerava en tumult.

Poc després sortia del despatx el diputat senyor Charlo, el qual donant un cop de porta ha dit:—Això és una vergonya. Aquí no es pot viure.

El governador civil ha rebut després als periodistes, aparentant gran tranquil·litat.

Ha dit que havia conferenciat amb els elements albins i en vista que aquests neguen el seu apòi al senyor López Plaza, ell farà el possible per a que l'apòi altres elements valuosos, assegurant-li el triomf.

En altre cas designarà altre candidat que sia grat al Govern.

ESTRANGER

Els litigis franco-turcs

Constantinoble, 12.—El representant del Govern d'Angora, Anvan Bey, ha tramès a l'Alt Comissari intern de França, la resposta del Govern d'Angora, a la demanda que li dirigeix el representant francès, per tal que fossin a lliurs respectius propietaris els dipòsits en metàl·lic o valors efectuat per subdits estrangers a les caixes de les sucursals de Banc d'Almanya a Constantinoble i a Esmitina.

El Govern turc explica en la dita resposta que procedí a la clausura de l'establiment per entendre que existint l'estat de guerra entre Grècia i Turquia, no podia seguir obert al públic ni fer operacions de cap mena.

Annuncia que es va a crear una comissió especial per tal de liquidar, com més aviat millor is comptes dels omenats Bancs.

A aquest efecte, han estat cursades ja pel comissari de Finances als serveis administratius, les corresponents ordres o instruccions.—Havas.

Lausana, 12.—Ismet Baidrà i el general Palle celebraren una detinguda conferència, en la qual tractaren ambdós de fer desaparèixer tots els obstacles que impedeixen encara arribar aviat a la conclusió de les qüestions en litigi.

Ambdós personatges fixaren les últimes concessions a les quals es pot arribar, mostrant-se, respectivament, un i altre inspirats d'igual i col·locats benivolència.

La impressió que es té en els centres francesos és la de que Ismet Baidrà, de desig d'arribar com més aviat millor a un acord definitiu.—Havas.

Els desordres de Xina

Tientsin, 12.—El comandant americà que està segrestat per uns bandolers que atacaren un tren a Chan-toung, tramoté, per mitjà d'un fill seu de curta edat, que ha estat alliberat, una lletra en la qual insisteix en el fet que els bandolers exigeixen la retirada de les tropes regulars xineses i autorització per a administrar el districte que ocupen actualment i altres tres districtes xinesos, condicions sense les quals no alliberaran als europeus que tenen segrestats.—Havas.

Accident tramviari a Leeds

Londres, 12.—Comuniquen de Leeds que a conseqüència de no haver funcionat degudament els frens d'un tramvia que baixava per una cota a tota velocitat, descarrilà el vehicle anant a topat contra un mur.

A conseqüència de l'accident resultaren sis morts i una trentena de ferits.—Havas.

La Conferència colonial de Brusel·les

París, 12.—El ministre de Colonies ha sortit aquest matí de París, amb direcció a Brussel·les, on pondrà peu en les grans conferències internacionals sobre assumptes colonials, conferències que han estat instituídes pel ministre de Colonies belga.

El ministre de Colonies francès porta el projecte de fer una exposició detallada de la doctrina colonial francesa.—Havas.

Vaixell francès enfonsat prop de Dakar

Londres, 12.—Comuniquen de Dakar al «Lloyd» que el vapor francès «Cap López» ha naufragat prop de Dakar.—Havas.

Protesta contra la persecució religiosa de Rússia

París, 12.—Signada pel cardenal Dubois i els representants a París de totes les religions s'ha publicat una protesta contra la persecució religiosa a Rússia.

La protesta diu, entre altres coses: «Protestem unànimement contra el règim de violència antireligiosa que res ha motivat. Fem una crida a l'opinió pública del món enter perquè per tots els mitjans al seu abast ens ajudi a posar fi a aquesta persecució que oprimeix als nostres germans de Rússia, procurant-los correr a les desgraciades víctimes.—Havas.

Les deliberacions de Lausana

Lausana, 12.—Els delegats de França, Anglaterra i Itàlia a la conferència de la pau, conferenciaren extensament aquest matí, referent a l'estat en què es troben les negociacions.

Els reunits resolgueren realitzar una gestió prop del senyor Ismet Baidrà respecte a la solució del pagament dels cupons i les capitulacions judicials.

Sembla que els turcs han demanat pagar els cupons en moneda francesa. Per a obtenir aquesta concessió, consentiran en no reclamar als estrangers el pagament dels impostos ni de les taxes retrasades.—Havas.

El comerç italià

Roma, 12.—Segon dades estadístiques, el moviment comercial italià acusa durant el mes de febrer un augment de 515 milions de llires en la importació amb relació al mateix mes de l'any passat. El dit augment ve compensat en petita part per un augment en l'exportació de 51 milions.

Ha de fer-se constar que la importació està essencialment constituïda per l'adquisició de matèries primes destinades a les indústries nacionals.

En els dos primers mesos de l'any actual el valor de les matèries importades suma 2.627.470.933, contra un valor de 2.371.733.102 en igual període de l'any anterior. Així mateix l'exportació en els esmentats mesos és de 1.339.981.796, contra 1.339.943.060 en igual període de l'any 1922.—Havas.

Es signat el tractat franco-belga-luxemburguès

Brusel·les, 12.—Aquest matí ha estat signat al gabinet del Ministre de Negocis estrangers, M. Jaspard, el tractat econòmic franco-belga-luxemburguès.—Havas.

La reina de Bèlgica cap a Brussel·les

París, 12.—A les 12'30 ha sortit cap a Brussel·les la Reina de Bèlgica.—Havas.

CAMISERIA SANS
Boqueria, 32
Especialitat en camises a mida

LES TERRES CATALANES

SABADELL

ELS CAVALERS DE L'ESPERIT.
LLUIS PARCERISSA.

II El nom i l'home.

Alguna cosa deu tenir el nom del nostre amic cavaller, quan arriba a ocupar dos homes tan diferents com són l'Antoni Regordosa i el seu inquiet company. Aquest, superficial, una mica vehement, troba el nom, gaudint-se només per la sensació acústica. L'Antoni Regordosa, més reflexiu, més intel·lectualitat, troba que és un nom simbòlic. Això el dir alguna cosa.

Hi ha noms que semblen fets expressos per a l'home que els porta. A Sabadell en tenim un grapat d'exemples, prou coneguts per a excusar-se de la feina de citar-los. Però, hi ha homes que semblen fets expressos per a un nom. L'exemple més típic d'aquest cas, no dubieu que és En Lluís Parcerissa.

En aquest senyor, el nom, l'home i l'obra estan tan ben lligats, que és impossible, per exemple, estudiar el nom prescindint de l'home i de l'obra, o vice-versa. Si l'un d'aquests tres termes justifica l'altre, aquest altre dona patentes de vida al primer. Penseu en allò de la força i del moviment.

«Si En Parcerissa no es digués Lluís — deia l'Antoni Regordosa, en el nostre primer article — segurament faria versos». Jo, però, diria una altra cosa: «Si En Parcerissa hagués nascut poeta, el fat se les hauria arreglat de manera que mai del món li haurien posat Lluís». És una mica diferent, i — perdonem-me, amic Regordosa — una mica més exacte. «El nom no fa la cosa», diu el poble. «El nom fa la cosa», diria jo en aquest cas, prenent la frase en el sentit més material que es pugui.

Jo us invito ara, als que estigueu segursos a fer un experiment: cloueu els ulls i pronuncieu, sense emocionar-vos-hi massa, com si penséssiu en una altra cosa, cinquanta vegades seguides aquest nom: «Lluís Parcerissa». Arribarà un moment — facilitant entre la trentena i la quarantena vegades, jo he fet l'experiment i puc dir-ho — en el qual el nom pronunciat es tornarà inexpressiu i buit, no us suggerirà cap idea, sentiréu només un soroll estrany, i pensareu: què és aquest soroll? Doncs, bé: quan hauréu arribat a aquest moment, procureu guardar ben bé la sensació que us produeix. Tindreu al·lòhores la quinta essència del nom. Obriu els ulls i reposeu una mica.

Torneu a tancar-los quan us vingui bé. Veureu un nas allargat avall, en combinació amb dues mandíbules — superior i inferior — donant la sensació d'un bell i harmònic conjunt. A cosa de dos dits sota el nas hi haurà una boca mig oberta, delant veure uns dents regularment desenvolupats, molt netes — cosa que demostra que el propietari se les renta cada setmana — i una mica inclinades endavant, fent amb l'ho-

ritzontat del paladar un angle obert d'uns cinquanta cinc graus.

A l'extrem superior del nas — a banda i banda — dos ulls negres, alternament inexpressius i brillants, pessimistes i riolers. Al damunt d'un front estret, però que deixa comprendre que hi ha alguna cosa a dins, tindrà una gorra formidable, negra i torçada, una gorra única, que de seguida pensareu que si no estigués sobre tot allò, seria ridícula.

Al damunt de la cara hi haurà una pell blanca, molt blanca, i al damunt de la pell — i de la gorra, també — una immobilitat faraònica. Aquesta cara, amb la gorra i tot, pendrà — encara que sembli impossible — una forma humana, i sortirà un cos perfecte, si no fós per les cames — llargues — Poseu aquest cos a la Rambla, i a les set del vespre, amb un cigar a la mà i donen-li vida, si podeu. El cos començarà a caminar, lentament i amb molta gràcia. Mourà el cap a banda i banda, lentament, i amb molta gràcia, també, per a veure la gent que passi. S'escorrerà una hora sencera així; a les vuit saludarà a algú, somriurà, com el digués: «Ja et conec, herbe-ta...» i se n'anirà a sopar. Un home així, naturalment, ha d'ésser de la Junta d'alguna Associació de Música, tindrà algun premi en Jocs Florals de muntanya, farà excursions humorístiques, portarà sempre corbata llarga, etc., etc., i us vindrà un nom als llavis: Lluís Parcerissa. Qui és el que us ha posat a dintre aquest home?

La quinta essència del nom que heu repetit cinquanta vegades, mitja hora abans, ha treballat, creant un home per a encarnar-se.

WHITE

L'Exposició Domènec Soler

S'ha fet la inauguració oficial de l'Exposició Domènec Soler, a l'estatge de l'Acadèmia Catòlica. Ultra l'element oficial, va assistir-hi una concurrència selectíssima. L'exposició és interessantíssima, i ja en parlarem degudament en una de les vinentes edicions. Mentrestant, podem consignar que constitueix un dels més interessants números de les presents festes.

L'Aplec

El programa d'actes a celebrar durant el popularíssim Aplec de la Salut, deixa endevinar que enguany serà aquesta festa sabadellenca l'última de debò. Apart dels actes religiosos que tindran lloc a l'Hermita, hi ha moltes festes profanes ben escaients. Entre aquestes figuraran algunes audicions de sardanes.

Els Jocs Florals organitzats pel P. de Joventut «Arrabona», prometen veure's molt concorreguts.

Aplec a Santa Coloma

Avui, diumenge, l'Ateneu de Sant Lluís Gonzaga, de Sant Andreu de Palomar, efectuarà un aplec de germanor catòlica al veïl poble de Santa Coloma de Gramanet, amb motiu de celebrar-se allí la Festa de la Verge de Montserrat i de Sant Jordi, pa-

trens de Catalunya, que dijous passat i a anunciava el diligent corresponent de LA VEU DE CATALUNYA en aquell poble, en la secció «Per les terres catalanes», d'aquest diari.

A les vuit del matí, missa de Comunió general, a la parròquia de Santa Coloma. A les deu, Ofici solemne, a tota orquestra, cantant-hi el cor de l'Ateneu. A dos quarts de dotze, proves d'entrenament de croes pels socis del Centre d'Esports Gramanet.

El migdia queda lliure, podent-se dinar al camp o a l'antiga «Fonda de cal Coronel», segons el gust de cadascú.

A les tres de la tarda, gran festival a l'aire lliure: Representació del drama patriòtic, en un acte, «Catalunya», per elements de Santa Coloma. Discurs per l'advocat En J. Burgada i Julià. I l'Elenc Artístic de l'Ateneu posarà en escena la comèdia dramàtica, en tres actes, de gran èxit, «Don Gonzalo o l'orgull del gos».

Queden convidades a aquest aplec les famílies dels socis. Hora i lloc de sortida: A les set del matí, de la plaça de l'Església de Sant Andreu.

LLEYDA

(Conferència de les 9'30 de la nit)

Les eleccions de senadors

Es troben aquí molts dels diputats a Corts i candidats a senadors per Lleyda.

Avui s'ha constituït la mesa, essent elegits els senyors Josep Picart, Ramón Solé, Joaquim Viola i August López Menchero.

Dels Pomells de Joventut

Acompanyat del senyor Torres Ullastres, ha arribat el senyor Folch i Torres, fundador dels Pomells de Joventut, essent rebuts pels consellers del de Lleyda i molts pomellistes, de Lleyda, Balaguer i Montgat, etc.

El conseller dels de Lleyda ha explicat al senyor Folch la tasca que fan i el senyor Folch ha aprofitat l'oportunitat que se'li donava.

Després el senyor Folch ha marxat a Balaguer, on se li ha tributat una gran rebuda.

El Romiatge del Terc Orde a Montserrat

El romiatge organitzat pel Terc Orde franciscà de Sarrià i Sans, ha sobrepassat tota previsió. A la santa muntanya s'han congregat prop de 600 romieus. La nota de devoció sincera, seriosa i catalana que dona sempre el Terc Orde en aquestes anyals visites a la Moreneta, ha resplandit una vegada més enguany.

La doble filera de romieus, presidits per la imatge del Sant Crist, entrà al temple cantant el Salni 121, i totseguit el P. Josep de Besalú pu-

jà a l'alta trona fent la presentació del Romiatge a la Verge amb una vibrant allocució.

El dia de l'Ascensió, al matí, hi hagué la missa de Comunió celebrada pel senyor rector de Sans, delegat del senyor bisbe, cantada per tothom, formant la capella el cor de les Filles de Maria de la mateixa parròquia. Durant la missa comparegaren més de 500 persones. El P. Maties de Sant Llorenç feu un esplèndid panegíric de l'apostolat cristià en els nostres dies i de la missió actual dels Terciàris.

A la tarda es practicà el Via-Crucis per la muntanya amb la gran imatge del Sant Crist portada per l'Il·lustre cos de Portants de Sans, cantant-se les populars estacions d'En Millet. El P. Pius d'Igualada parlà de la manera com ell sap fer-ho, dels misteris i de la grandesa de la Creu.

La visita a la Cova de la Mare de Déu, al matí del divendres, fou un acte entenedor i grandios; la grandesa seguia devotament el camí cantant el Rosari de la Mercè. En ésser al tercer misteri de Dolor, altra vegada el P. Pius feu ús de la paraula.

A tres quarts de cinc de la tarda, s'ha fet la darrera visita col·lectiva a la Verge, predicant el P. Antoni Maria de Barcelona.

Dues notes cal senyalar: la selecció dels cants litúrgics i populars que s'han cantat molt afinadament aquestes dies i que donava goig de sentir, i l'admirable organització que ha presidit tots els actes d'aquest bell Romiatge de gratíssim record.

Obituari

ENTERRAMENTS

Na Maria R. Ballester Muntaner. Avui, a dos quarts de deu. Casa mortuòria, Bonsucoré, 9, primer.

En Joan Fusté i Solé. Avui, a les deu. Casa mortuòria, Planeta, número 11 (Gràcia).

En Tomás Ponsoda i Vidal. Avui, a dos quarts d'onze. Villarroel, 76. Parròquia de Sant Josep Oriol. Cementiri Nou.

En Joan Pena i Muntadas. Avui, a les onze. Diputació, 315. Parròquia de la Concepció. Cementiri Nou.

FUNERALS

En Talm Cutcher i Lluch. Morí el 2 de l'actual, a l'edat de 68 anys. Demà, a dos quarts d'onze, funerals al temple de Santa Ana.

ANIVERSARIS

N'Alfons Montoya i Serra. Morí el 14 de maig de 1922. Demà, de les deu a les dotze, misses al temple de Pompeia.

PARTICIPACIONS DE DEFUNCIO

En Joan Esteve i Borrell. Enterrat ahir matí.

Na Gertrudis Clivillés i Clavell, vi-dua d'En Genís Marfà i Artigas. En-

TARRAGONA

(Conferència de les 9 de la nit)

Les eleccions de senadors

Es troben aquí quasi tots els directores de la política de la «provincia», diputats a Corts i de la Mancomunitat, a més dels senadors vitalicis i candidats.

El marquès de Villoreas s'ha retirat definitivament.

Queden els senyors Pich, Elias de Molins, Payà i marquès d'Argueso.

Els compromissaris han celebrat reunions a l'aire lliure i han començat un miting que han suspès en demanar-los-ho la policia.

Després ha pujat una comissió al Govern civil a demanar al governador que intercedeixi per tal que els siguin augmentades les 200 pessetes que els han donat per a despeses de venir a votar, perquè resulten insuficients.

Altres noves

El canonge d'aquesta Seu Metropolitana, doctor mossèn Isidre Gomà, ha estat designat compromissari dels Capítols de les catedrals de Barcelona i Lleyda en les eleccions de senador eclesiàstic per Catalunya.

—Els pomells de joventut Amor i Germanor i Catalunya Nova jugaran demà un partit de futbol al camp del Gimnàstic.

—Demà més de 300 esportistes aniran a Barcelona a presenciar el partit de campionat d'Espanya.

terrada ahir tarda, al Cementiri de Mataró.

Na Dolores Armatell i Galvellas de Llorens. Enterrada ahir a la tarda, al Cementiri de Sant Genís.

Na Mercè de Orangetti i d'Olabarria. Ahir, a la tarda, fou traslladada el cadàver a l'estació del Nord, sortint cap a Bilbao.

N'Antònia Pasapeta i Parés de Guinart. Enterrada ahir tarda, al Cementiri de Les Corts.

L'impost de desembarc de passatgers

El president de l'Atracció de Forasters ha rebut un telegrama del ministre de Finances que diu:

«Rebut el seu telegrama que agraeixo sincerament assegurant-me que decret rebaixant drets desembarc passatgers, serà signat quan torni S. M. i publicat l'endemà a la «Gaceta», proposant-me donar-li gran publicitat com deuen fer-ho tots els interessats en els llocs de l'estranger on convingui».

GRANS
MAGATZEMS
PREU FIX

TÍVOLI

Casp, 17 i 19
(davant el teatre)

Regal del dilluns, dia 14

Tots els nostres lots de propaganda
Grans rebaixes a totes les Seccions

Copiem a continuació el preu d'alguns dels lots en venda / 43 lots de reclam: Seccions de Llenceria, Confeccions i Gèneres de Punt

LOT N.º	Descripció	Preu	LOT N.º	Descripció	Preu
2.	Un llençol «camera» bon resultat.	per 5'50 ptes.	34.	Una camisa d'angelina.	per 3'25 ptes.
4.	Sis tovalloles russes.	3'50	35.	Un pantalon	3'—
7.	Un mantell sarja 7 per 7.	4'15	36.	Una combinació d'angelina	8'—
8.	Mitja dotzena tovalloles sarja.	3'90	37.	Un joc de núvia molt elegant.	18'—
9.	» » mocadors senyora.	1'40	39.	Un davantal bata.	2'90
10.	» » » home.	2'50	40.	Un estoig amb 6 panyos higièncs	3'75
43.	» » baïetes de fregar.	2'50	28.	Tres parells de mitjons reforçats	2'25
12.	Sis draps de cuina	2'90	29.	Tres » » classe molt forta.	3'50
17.	Una peça de 5 metres (Cotó sense os)	5'50	30.	Tres » » semi fil.	4'50
18.	» » » 10 » » classe forta.	13'50	31.	Un parell de mitges seda sense tara	2'20
19.	» » » 10 » » angelina classe extra.	14'—	32.	Tres parells de mitges fil d'escòcia sola doble	8'—
20.	» » bata crepé fantasia.	6'25	26.	Una samarreta home, de fil	5'—

TEIXIT vora verda, color sòlid a la bugada, al preu de 1'55 pessetes metre.
PERCAL «TÍVOLI» » » » 1'75 » »
CREPÉ » » » 1'— » »

Equips per a nuvis - Cretones - Piqués - Clarins - Flassades - Jocs llit - Jocs taula - Gèneres de Punt - Camiseria, etc., etc.

VIDA MARÍTIMA I COMERCIAL

LA SOCIETAT D'ATRACCIÓ DE FORASTERS I L'IMPOST DE DES- EMBARCAMENT

Es troben prop d'assolir un èxit falaguer i definitiu les gestions que amb persistència inusitada ha vingut i ve realitzant la Societat d'Atracció de Forasters d'aquesta ciutat des de setembre prou passat amb l'objecte d'obtenir la supressió o rebuixa, almenys, dels creixents drets de transport que per R. D. d'Hisenda del 2 del dit mes, aplicant l'autorització concedida al ministre del ram per llei de 26 de juliol anterior, s'exigeixen als viatgers que procedents de països transoceànics, desembarquin en ports espanyols o que des d'aquests es dirigeixen a Amèrica.

Els drets esmentats són: de 300 pesetes en classe de luxe; 125 en primera classe; 60 en segona classe i 20 en tercera classe, més el 50 per 100 damunt de cada una de les dites imposicions a favor de la Junta del Port.

Les conseqüències de tan irreflexiva disposició es reflecteixen immediatament i segueixen reflectint-se en l'exigüitat realment alarmant de passatgers, tant americans com espanyols, que desembarquen i desembarquen a Barcelona, car tant el passatge que ha de continuar son viatge a París, com el que ha de rendir viatge a Barcelona, prefereixen desembarcar a Gènova perquè això els reporta un considerable avantatge econòmic, donada la franquícia que es frueix pel dit concepte en aquell port, des que va constituir-se a Itàlia un organisme oficial per al desenvolupament del turisme.

No cal pas indicar els greus perjudicis que, com obligada conseqüència d'aquest estat de coses, han sofert i segueixen sofrint els prestis de la nostra ciutat i els interessos del comerç en general, particularment els de l'hostatgeria i altres indústries marcadament turístiques, perjudicis que comencaven a fer-se irreversibles des que s'ha anunciat la supressió de l'escala a Barcelona del gran transatlàntic «Giulio Cesare» i la suspensió de la qual havia resultat fer en el succés en el nostre port el «Conte Verde».

Les gestions realitzades per la Societat d'Atracció de Forasters per tal de remediare la dita situació han estat impropres en veritat: instàncies, gestions personals a Madrid realitzades pel seu president i el vocal de la Junta directiva, En Jacint Montllor, designació d'un agent especial encarregat de prosseguir l'actuació en la Cort; conferències amb el Comissari Regi del Turisme, amb el president de la Comissió de Ports del Consell d'Obres Públiques i amb els directors de les entitats de turisme estrangeres establertes en la nostra capital; proposicions cristalitzades en posteriors conclusions, en el Congrés del Comerç Espanyol a Ultramar i en la Conferència Nacional de Turisme convocada per la Societat amb aquest principal objecte; intel·ligència amb els consells americans acreditats en aquesta capital i amb els delegats de la Societat en altres ports espanyols, etc., etc.

Les esmentades actuacions, que han estat cooperades per totes les entitats econòmiques barcelonines, semblen pròximes, segons s'ha manifestat, a tenir un termini feliç, tota vegada que, segons informacions autoritzades que ha rebut l'Atracció de Forasters, l'actual ministre de Finances, senyor Villanueva, es troba disposat a promulgar aviat un R. D. rebuixant la tarifa de l'impost a una quantitat que resulti pràcticament accessible. Les mateixes noves ha rebut En Jacint Montllor, president de la Federació Hostelera Espanyola, entitat que havia treballat activament per la consecució d'una reforma tan important.

En virtut de tot això que diem, la Societat d'Atracció de Forasters, la tasca de la qual en aquest punt mereix l'agraïment de tota la ciutat, ha expedit al senyor Villanueva el telèfonema que segueix:

«Madrid.—Ministre Finances.—Societat Atracció Forasters Barcelona felicita V. S. agraint-li son propòsit promulgar decret rebuixa drets desembarcament viatgers objecte incessants gestions d'aquesta entitat. Al mateix temps instem urgència oportuna disposició ministerial atenent que gran transatlàntic «Giulio Cesare» anuncia suspensió escala Barcelona des de pròxima sortida Buenos

Aires de seguir vigent oneros imposts.—President, Rubió.»

Es desitja que sigui prompte un fet definitiu la reducció dels drets de transport expressats, i que l'èxit més complet coroni la tasca de la nostra benemèrita Societat d'Atracció de Forasters i altres entitats que amb tant d'entusiasme i il·loable persistència han col·laborat a la seva actuació en aquest important extrem.

Moviment del Port el dia 12

VAIXELLS ENTRATS:

Veler italià «Raffaello», de Terranova, amb carbó.
Vapor anglès «Ciscross», de Ferrol amb càrrega general.
Vapor alemany «Almeria», d'Hamburg amb càrrega general.
Vapor noruec «Snemut», de Port Talbot, amb carbó.
Vapor italià «Gonzaga», de Pará, amb càrrega general.
Vapor espanyol «Reina Victoria», de Palma, amb càrrega general i 127 passatgers.

Vapor espanyol «V. La Roda», de València, en llit.
Vapor francès «Cuers», de Marsella, amb càrrega general.
Llagut espanyol «San Miguel», de Penyscola, amb garrofas.
Vapor alemany «Mosel», d'Hamburg, amb càrrega general.
Llagut espanyol «Dolores», de Garrucha, amb barita.
Vapor americà «Saugheries», de Tampa i escales amb càrrega general.
Vapor italià «Orcadia», de Trieste, amb càrrega general.

VAIXELLS DESPATXATS:

Vapor espanyol «Isle de Panay», amb càrrega general, cap a Cádiz.
Vapor italià «Gonzaga», amb càrrega general i transit, cap a Marsella.
Vapor espanyol «Rita», amb càrrega general i transit, cap a Huelva i escales.
Vapor espanyol «Cullera», amb càrrega general, cap a Gandia i escales.

Vapor espanyol «V. La Roda», amb càrrega general, cap a València.
Vapor espanyol «Tintore», amb càrrega general, cap a Melilla i escales.
Llagut espanyol «Goizko Izarra», amb el seu equip, cap a la mar.
Llagut espanyol «Paquitos», en llit, cap a Albuñol.

VAIXELLS SORTITS:

Vapor holandès «Slot Loevestein», de transit, cap a Tarragona.
Vapor espanyol «Àngela», amb càrrega general, cap a Nova York i escales.
Vapor espanyol «Cierito», amb el seu equip, cap a la mar.
Vapor espanyol «Mahón», amb càrrega general, cap a Mahón.
Vapor espanyol «Alfons XIII», amb càrrega general, cap a Arica.
Vapor espanyol «Canarias», en llit, cap a Marsella.
Vapor espanyol «SAC», en llit, cap a Sfax.
Vapor espanyol «Trini», amb càrrega general i transit, cap a Marsella i escales.
Vapor anglès «Burriana», en llit, cap a Burriana.
Vapor espanyol «Reina Victoria», amb càrrega general cap a Palma.

Situació dels vapors de la Línia Piniños, segons informes que ens comunica el seu agent en aquesta plaça:

El vapor «Infanta Isabel», sortí de Nova Orleans el dia 10 del corrent, vers la península, via Havana.

El vapor «Barcelóna», va sortir de Puerto Rico el dia 5, vers Santiago de Cuba i Havana.

El vapor «Cádiz», va sortir de l'Havana el dia 8, cap a Canàries i la península.

El vapor «Catalina» va sortir el dia 10 del corrent, de Santos, cap a Canàries i la península.

El vapor «Conde Wifredo», va sor-

tir d'Alacant el dia 8 del corrent, cap a les Antilles, via Canàries.
El vapor «Balmes», en port.

Anuncis Oficials

COMPANIA DELS CAMINS DE FERRO DEL NORD D'ESpanya

En els sorteigs celebrats en els dies 23 al 27 d'abril, davant del notari de l'Il·lustre Col·legi i Districte de Madrid, don Modest Conde i Caballero, de les obligacions corresponents al venciment del primer de juliol de 1923, han resultat amortitzades les següents:

Línia del Nord

600 obligacions de la tercera sèrie.
Números: 101, 104, 107 a 81, 183 a 200, 10,301 a 93, 10,396 a 400, 11,501 a 31, 11,534 a 36, 11,545, 11,552, 11,555 i 56, 14,401 i 2, 14,404 a 38, 14,441 i 42, 14,444 a 73, 14,475 a 85, 14,487, 14,492 a 98, 14,500, 42,301 a 24, 42,326 a 400, 45,501 a 52, 45,554 a 57, 45, 561, 45,566 a 74, 45,577 a 600, 46,601 a 4, 46,606 a 46,608 i 9, 46,611 a 40, 46,642 a 48, 46,651 a 87 i 46,691 a 700.

605 obligacions de la quarta sèrie.
Números: 6,001 a 50, 6,053 a 81, 6,083 a 88, 6,092 i 93, 6,097 a 100, 15,101 a 200, 18,801 a 27, 18,829 a 63, 18,806 a 96, 33,501 a 97, 33,600, 36,101 a 200, 38,901 a 39,000 i 46,601 a 23.

1,225 obligacions de la cinquena sèrie.

Números: 16,101 a 50, 16,132 a 200, 17,901 a 68, 19,801 a 15, 19,817 a 59, 19,863 a 900, 20,101 a 15, 20,117 a 70, 20,174 a 200, 34,608 a 700, 37,301 a 3, 37,305 a 400, 43,601 a 8, 43,610 a 700, 46,501 a 72, 46,579 a 600, 51,301 a 400,

87,401 a 500, 84,701 a 4, 84,707 a 14, 84,717 a 23, 84,725 a 45, 84,747 a 74, 84,776 a 82, 84,784 a 800, 90,101 a 27, 90,140 a 200, 90,501 a 25, 90,532 a 20, 90,541 a 49 i 90,551 a 600.

Línia d'Alsasua a Saragossa i Barcelona

3.409 obligacions de prioritat.
Números: 4,901 a 5,000, 16,301 a 2, 16,311, 16,313 a 20, 16,323 a 43, 16,346 a 400, 38,301 a 63, 38,355 a 400, 38,351 a 600, 41,801 a 24, 41,837 a 900, 45,301 a 56, 45,360 a 68, 45,368 a 400, 46,001 a 100, 53,301 a 84, 53,390 i 91, 53,393 a 400, 50,458 a 63, 56,465 i 66, 56,473 a 65, 56,491 a 97, 56,499 i 500, 58,901 i 2, 56,905 a 84, 58,986 a 59,000, 60,101 a 66, 60,169 a 76, 60,178 a 200, 72,201 a 800, 78,801 a 900, 85,201 a 29, 85,280 a 46, 85,209 a 300, 96,901 a 42, 96,944 a 97,000, 100,601 a 15, 100,617 a 700, 120,601 a 700, 130,301 a 68, 130,370 a 77, 130,381 a 400, 130,401 a 500, 132,301 a 62, 132,364 a 88, 132,389 a 400, 132,901 a 34, 132,937 a 133,000, 140,101 a 77, 140,180 a 200, 162,601 a 700, 164,801 a 34, 164,838 a 900, 169,301 a 400, 171,601 a 85, 171,688, 171,690 a 700, 175,301 a 25, 175,329 a 70, 175,377 a 00, 177,601 a 42, 177,645 a 32, 213,601 a 700, 210,901 a 98, 216,601 a 4, 216,606 a 20, 216,622 a 81, 216,634 a 700, 218,301 a 400, a 220,101 a 21, 220,123 a 200, 220,201 a 87, 230,289 a 300.

2.458 obligacions especials.

Números: 13,201 a 26, 13,230 a 40, 13,242 a 48, 13,250 a 91, 13,293 a 300, 23,601 a 25, 23,627 a 700, 25,601 a 42, 29,801 a 31, 29,883 a 47, 29,849 a 56, 29,860 a 900, 33,501 a 69, 33,571 a 600, 39,901 a 22, 39,924 a 38, 39,941 a 72, 39,974 a 86, 39,988 a 40,000, 44,301 a 70, 44,355 a 57, 44,384 a 400, 54,401 a 500, 75,101 a 800, 79,801 a 7, 79,809 a 65, 79,868 a 900, 96,901 a 8, 96,910 a 41, 96,943 a 97,000, 114,301 a 15, 114,317 a 400, 123,301 a 400, 133,101 a 61, 133,168 a 77, 133,179 a 86, 133,188 i 89, 133,191 a 200, 133,601 a 29, 134,631 a 70, 134,678 a 700, 138,601 a 33, 138,635 a 49, 138,651 a 700, 139,201 a 15, 139,217 a 56, 139,228 a 65, 139,267 a 77, 139,279 a 300, 164,701 a 800, 167,301 a 400, 169,401 a 61, 169,465 a 500, 176,401 a 500, 181,711 a 600, 187,601 a 23, 187,625 a 74, 187,677 a 70, 193,401 a 32, 193,434 a 30, 193,441 a 40, 193,445 a 65, 193,468 a 87, 209,701 a 800.

Línia de Saragossa a Barcelona

170 obligacions 3 per 100, sèrie A.
Números: 456 a 60, 1,831 a 40, 3,331 a 23, 5,131 a 40, 7,030, 7,591 a 600, 8,689, 9,361 a 70, 10,931 a 40, 11,050, 12,111 a 20, 12,521 a 30, 13,001 a 10, 13,031 a 40, 13,321 a 30, 14,611 a 20, 20,303 a 10, 23,501 a 10, 23,731 a 40, 24,801 a 10, 25,801 a 10.

177 obligacions 3 per 100, sèrie B.
Números: 1,231 a 40, 2,051 a 60, 3,131 a 40, 3,991 a 4,000, 4,251 a 60, 5,281 a 90, 7,081 a 90, 7,581 a 90, 8,261 a 70, 9,091 a 100, 13,778 a 80, 15,721 a 30, 21,541 a 50, 24,511 a 50, 25,661 a 70, 26,231 a 40, 27,971 a 75, 28,961 a 70, 29,402 a 10.

29 obligacions 5 per 100.
Números: 408 a 10, 733, 735 a 40, 993, 1,002, 1,004 a 10, 1,506, 1,811 a 14, 1,816 a 20.

1,770 obligacions 6 per 100.
Números: 81 a 90, 191 a 200, 551 a 60, 1,031 a 40, 3,871 a 80, 3,981 a 90, 4,061 a 70, 4,411 a 20, 5,556 a 40, 6,541 a 50, 6,571 i 72, 6,574 a 80, 6,781 a 90, 7,821 a 30, 9,434 a 40, 9,631 a 40, 9,925 a 30, 9,961 a 56, 9,959 i 60, 10,281 a 85, 10,290, 11,061 a 70, 12,361 a 70, 12,663 a 90, 14,801 a 6, 14,809 i 10, 16,088 a 90, 16,991 a 17,000, 17,631 a 40, 18,101 a 10, 18,121 a 30, 18,971 a 80, 21,301 a 10, 22,591 a 600, 23,851 a 60, 24,571 a 80, 25,361 a 70, 26,481 a 90, 28,651 a 60, 29,931 a 40, 29,923 a 30, 29,941 a 70, 31,911 a 20, 32,061 a 70, 34,261 a 70, 34,491 a 500, 35,511 a 20, 35,671 a 10, 35,701 a 4, 35,706 a 10, 36,001 a 30, 37,001 a 10, 37,721 a 30, 38,421 a 30, 38,701 a 10, 38,871 a 80, 40,471 a 10, 42,121 a 30, 45,111 a 20, 45,501 a 10, 46,341 a 50, 47,141 a 50, 47,741 a 20, 47,741 a 50, 48,231 a 40, 48,511 a 90, 49,881 a 90, 50,321 a 30, 50,681 a 70, 50,751 a 60, 51,401 a 10, 52,261 a 20, 52,311 a 20, 52,311 a 50, 52,411 a 54, 53,721 a 30, 51,705 a 14, 54,945 a 74, 55,101 a 14, 55,365 a 74, 56,235 a 74, 56,265 a 74, 56,835 a 44, 59,035 a 74, 59,965 a 74, 60,765 a 74, 60,965 a 74, 61,105 a 14, 61,485 a 94, 61,775 a 24, 61,815 a 54, 62,225 a 34, 62,115 a 64, 62,725 a 34, 63,735 a 44, 63,735 a 94, 63,885 a 94, 63,935 a 704, 67,885 a 34, 67,915 a 24, 67,975 a 84, 68,025 a 64, 68,375 a 84, 68,475 a 84, 70,735 a 14, 71,855 a 64, 73,165 a 74, 73,605 a 14, 73,645 a 54, 74,205 a 14, 74,705 a 54, 74,715 a 24, 75,185 a 94, 75,825 a 54, 77,845 a 54, 77,965 a 74, 78,055 a 64, 78,165 a 74, 79,135 a 44, 80,415 a 24.

BORSA DE BARCELONA

12 de maig de 1923

COTITZACIO UNICA DEL COL·LEGI D'AGENTS DE CANVI I BORSA I EL MERCAT LLIURE DE VALORS

VALORS A TERME. — Al matí, a la Sala de Contractacions del Casino Mercantil, a fi de mes: Es fa de Nords de 73'20 a 73'25 i a 73'20, Alacants a 73'05, Andalusos a 57'40 i a 57'30, i Transversal de 176'00 a 176'75.

A la tarda, a la Casa Llotja: Es fa de Nords de 73'20 a 73'05 i a 73'10, Alacants de 72'95 a 72'85 i a 72'90, Orenses de 17'00, Colonial de 68'50 a 68'35 i a 68'75, Gran Metropolita a 150'00, Transversal a 176'00, i Aigües a 128'25 i a 125'00.

Darrera sessió. — Al Casino Mercantil, de dos quarts de cinc a les cinc de la tarda, a fi de mes: Es fa de Nords a 73'10 i a 73'05, Alacants a 72'85, Andalusos a 57'60, Colonial a 68'65, i Transversal a 176'25 i a 176'50.

DIFERENCIES DE LES OPERACIONS A TERME

De la tanca d'ahir a les cinc de la tarda a la d'aquest matí, es baixa 0'10 de Nords.

Colonial, i es puja 2'50 de Transversal.

De la tanca del matí, a la de les cinc de la tarda d'avui, es baixa 0'15 de Nords, 0'20 d'Alacants i Andalusos, i 0'25 de Transversal.

COTITZACIO DE MONEDES ESTRANGERES

Francs, 43'45; suïssos, 118'25; belgues, 37'70; lliures, 30'38; liras, 32'20; dolars, 6'57; marcs, 0'02, i corones 0'000.

AL COMPTAT. COTITZACIO DE VALORS NO INSCRITS ENCARA EN EL BUTLLETI OFICIAL

Barcelona Traction and Light Power 7 % 1921, a 101'25.
Barcelona Traction and Light Power 7 % prof., a 108'50.
Barcelonesa de Navegació 4 1/2 %, a 35'00.
Companya Espanyola de Colonització 6 %, a 95'00.
Foment d'Obres i Construccions 6 %, a 94'75.
Municipis de l'Exposició 6 per 100, a 100'00.
Ferrocarrils de Catalunya 6 %, a 97'50 i 98'00.

Grens Molins Bascos 6 %, a 93'50.
Mines de Potassa de Soria 7 %, a 98'50.
Gran Metropolita 6 %, a 99'50.
General Tramvies de Barcelona 6 %, a 101'25.
Hotel Ritz 7 %, a 94'50.
Ajuntament de Sevilla 6 %, a 95'35.
Productes Pirelli 6 %, a 96'50.

Canvis estrangers

Paris, xec. 43'45
Londres, xec. 39'38
Berlin, xec. 0'02
Jena, xec. 0'015
Roma, xec. 32'20
Gènova, xec. 37'70
Zurich, xec. 118'25
Nova York, xec. 9'57

Deutes Estat

Interior
A. 71'35
B. 71'30
C. 71'30
D. 71'15
E. 71'10
F. 71'00
G i H. 70'50
Exterior
A. 87'50
B. 87'20
C. 87'00
D. 87'10
E. 86'20
F. 86'50
G i H. 87'50
Amortit. 5 %
A. 97'20
B. 96'80
C. 96'95
D. 96'75
E. 96'90
F. 96'60
G i H. 96'75
A. 96'50
B. 96'75
C. 96'50
D. 96'30
E. 96'45
F. 96'45

Trés. v. juliol 1923 A. 100'60
v. gener 1924 A. 101'80
v. febrer 1924 A. 101'35
v. octubre 1923 A. 101'55
v. octubre 1923 A. 101'50
v. octubre 1923 B. 101'50
2. de Emis. 5 % 89'00

Estrangers

Bèl·lides Argentines 6 % 84'55

Ajuntaments i Diputacions

Municipi semestre.
1906. 80'50
1907 D. 80'50
1912 B. 80'25
1912 E. 79'25
1912 F. 79'25
1912 G. 79'25
1912 H. 79'25
1912 I. 79'25
1912 J. 79'25
1912 K. 79'25
1912 L. 79'25
1912 M. 79'25
1912 N. 79'25
1912 O. 79'25
1912 P. 79'25
1912 Q. 79'25
1912 R. 79'25
1912 S. 79'25
1912 T. 79'25
1912 U. 79'25
1912 V. 79'25
1912 W. 79'25
1912 X. 79'25
1912 Y. 79'25
1912 Z. 79'25
Eixample 1890. 89'15
1907. 86'50
1913. 80'50
Bons Reforma. 87'25
Diputació antigues. 83'00
B. 79'25
C. 79'25
Mancomunitat 1915. 75'00
1920. 75'00
Caixa Crèdit Com. 84'50

Obligacions

Port de Barcelona 86'75
de Melilla 100'25
Port de Sevilla 94'00
Port Gijón Mussel 96'00
Ferrocarrils i tramvies
Nord Espanya 1.ª s. 84'25
2.ª s. 82'50
Pamplona. 82'50
Prioritat. 85'00
Astúries 1.ª hipoteca. 82'00
2.ª 80'25
L

445 a 54	80.855 a 84	80.965 a 74
715 a 24	81.745 a 54	82.465 a 74
025 a 34	83.075 a 84	84.085 a 94
145 a 54	84.155 a 64	85.535 a 44
935 a 44	86.015 a 34	88.555 a 64
915 a 24	87.125 a 34	88.185 a 94
125 a 34	90.635 a 44	91.875 a 84
215 a 24	92.335 a 44	92.405 a 14
435 a 44	93.015 a 24	94.125 a 3
555 a 64	95.825 a 34	96.745 a 54
095 a 104	97.135 a 44	97.255 a 64
785 a 94	98.165 a 74	98.631 a 40
701 a 10	99.461 a 70	100.801 a 10
841 a 50	100.881 a 90	100.931 a 40
731 a 40	102.781 a 90	

Línia de Saragossa a Pamplona

10 obligacions antigues.
Números: 15.850 a 74; 15.884 a 16.024.
027 a 78; 16.083 a 193; 16.195 a 202.
095 a 22; 115.826 a 39; 115.890 a 99.
001 a 241.

Línia de Tudela a Bilbao

15 obligacions de tercera sèrie.
Números: 3.952 a 46; 14.101 a 900.
601 a 700; 45.101 a 200; 45.601 a 700.
Els possessors de les esmentades obligacions podran efectuar el canviament del seu import, amb deducció dels impostos establerts pel Govern, als llocs que a continuació s'expressen:

La França: Conforme als anuncis que allí es publiquen.

Madrid: Al Banc d'Espanya i a les Oficines de Títols que la Companyia té instal·lada a la seva estació del Príncipe Pio i al Palau de la Borja (Leitad, 1).

Barcelona: A l'Oficina de Títols instal·lada a l'estació del Nord.

València: A l'Oficina de Títols, que la Companyia té instal·lada a l'estació del Nord.

Bilbao: Al Banc de Bilbao.

Santander: Al Banc Mercantil i al Banc de Santander.

Valladolid, León, Saragossa i Sant Sebastià: A les Oficines de Canvi, que la Companyia té instal·lades en les respectives estacions.

Per últim, a les Agències i corresponals del Banc Espanyol de Crèdit, a tots els llocs no expressats i per totes les Sucursals del Banc d'Espanya.

Madrid, 27 d'abril de 1923. — El Secretari general de la Companyia, Ventura González.

Anunci publicat a la «Gaceta de Madrid» el dia 6 de maig de 1923.

LA CAMBRA DE LA PROPIETAT URBANA

Una nodrida representació de propietaris de la barriada de Sant Martí demanant a la Cambra de la Propietat la seva eficaç intervenció per aconseguir la construcció de la barriada de clauadura limitada pels carrers de Ripollés, Sospir, Besalú i Vinçhent, que realment és de veritable necessitat. La Cambra acollí

amb tot interès la petició i interessà a l'ajuda dels seus representants a la Comissió Municipal d'Exemple.

Les més importants Cambres de la Propietat Urbana d'Espanya i entitats similars, assabentades de la felicitat organitzada donada a la Borsa de la Propietat, han interessat de la Cambra d'aquesta ciutat l'enviament de reglaments i altres disposicions que regulen el funcionament del dit organisme, que continua facilitant tota classe de transaccions als locals de la Cambra (Via Layetana, 43, i Magdalenes, 12, principal, tots els dies feiners, exceptuant els dissabtes, de cinc a set de la tarda).

EL BANC DE BARCELONA

L'Associació de Creditors del Banc de Barcelona a l'objecte de facilitar les adhesions al conveni de creditors, quin període ha començat ja i obtenir-les amb el mínim de molestia possible per a aquells, està procedint al convit per grups, de tots els interessats per mitjà de circulars que s'ells hi anirà enviant successivament.

El Congrés de Cases Barates

QUARTA SESSIÓ ORDINÀRIA

A dos quarts d'onze del matí i sota la presidència del senyor Pou de Barros, se celebrà ahir la quarta i última sessió ordinària del Congrés de Cases Barates.

Continuà discutint-se el tema quart, presentant-se pel senyor Pons una proposició referent a l'obligació que han de tenir les entitats de crèdit popular, com les Caixes d'Estalvis, caixa de Pensions i Institut Nacional de Previsió de facilitar préstecs a les cooperatives de cases barates. Aquesta proposició, ampliamment discutida, fou aprovada amb algunes modificacions.

Es posà a discussió el tema cinquè sobre «Regim de transports en relació amb els materials de construccions el ponent del qual és el senyor Alberch. Les conclusions diuen així:

Primer. Pel ministeri de Foment s'ordenarà l'immediat arranjanent dels camins que condueixen a les fàbriques de ciment, calç, rajoles i altres materials de construcció, en els llocs en què el ferrocarril no sigui immediat.

Segon. Les companyies ferroviàries disposaran una tarifa baixa per als materials de construcció destinats a l'edificació de cases compreses dintre de la llei de cases barates.

Tercer. Tot material i transport del mateix destinat a la construcció de cases barates estarà exempt de tota mena de tributs i impostos.

Foren aprovades per unanimitat.

Seguidament es passà al tema sisè del qual era ponent també el senyor Alberch, i que tracta de «Les comunicacions urbanes».

Foren aprovades les conclusions, que com segueix:

Primera. La base del problema de l'habitatge, especialment en les grans urbs, radica en la rapidesa i economia de les comunicacions urbanes.

Segona. En l'actualitat, per part dels governants, no s'ha estimulat la creació de les comunicacions del caràcter abans dit ni l'abaratiment de les existents.

Tercera. Urgeix que l'Estat, per si sol o per mitjà dels organismes locals, emprengui la solució del problema. Les empreses de comunicacions estaran obligades a tenir tarifes baixes a les hores d'entrada i sortida del treball i demés a tots aquells individus i llurs famílies que pertanyin a una cooperativa de construcció se'ls ha de concedir passatge reduït.

Quarta. Més que comunicar les barriades existents entre si, el poder públic ha de preocupar-se de les zones edificables. La perllongació de les línies concedides seria un mitjà excellent.

Cinquena. La intervenció de les cooperatives en els organismes encarregats de portar a la realitat els propòsits en la matèria seria beneficiosa per a la seva efectivitat.

A continuació es passà a discutir el tema setè, que era «Coordinació de les activitats de tots els elements que intervenen en la indústria de l'edificació». Es ponent l'arquitecte de la Cooperativa de Periodistes don Clement Maynés i Gaspar. Foren aprovades les conclusions, redactades en la següent forma:

Primera. És indispensable per a obtenir una màxima perfecció en la construcció de cases barates la intervenció de l'arquitecte, el qual com a cap tècnic ha de figurar sempre al front de les oficines dels organismes que es dediquen a la realització de tals construccions.

Segona. En atenció al fi social que persegueixen les cooperatives de cases barates i altres entitats similars i a l'esforç que per als seus components suposa quasi sempre la consecució de tan laudable fi i tenint en compte l'elevat que són les vigents tarifes d'arquitectes podria establir-se en una pròxima modificació de la legislació de cases barates una tarifa especial d'honoraris quelcom més limitada, que podria tenir aplicació quan el nombre de construccions a realitzar o el seu pressupost total arribessin a una xifra mínima determinada.

Tercera. Ha d'exigir-se sempre en els plecs de condicions per a la contractació d'aquesta mena d'obres la capacitat tècnica i pràctica del contractista o persones que la representen permanentment en elles, el qual pot exercir la seva funció avarcant un nombre de construccions compatibles amb l'eficiència del seu treball.

Es passà al tema vuitè i últim, que tracta de la conveniència d'organitzar cooperatives de llur edificació i reglamentació.

El senyor Vives donà lectura d'un treball, les conclusions del qual són:

Primera. — El Congrés veurà amb simpatia la formació de cooperatives d'edificacions composta d'obres especialitzats.

Segona. — Pot servir de norma l'actuació de les cooperatives que han construït per administració.

Ambdues foren aprovades.

Prengheren part en els diferents debats els senyors Pons, Ricard, Artigas, Boronai, Miralles, Pi, Garcia Anné, el delegat de Manresa, senyor Solerhou, Vives, Cortadellas, Mallafre i Tort, Pulgar, Gili i Roig, i altres.

A proposta del senyor Pulgar s'acordà sollicitar del ministre del Treball que inclogui els beneficiaris de cases que hagin fet assegurança de vida abans de la vigència de l'actual llei vigint, inclosos en l'exempció de l'impost de drets reials.

S'acordà trametre a Madrid delegats que defensin davant la Conferència Espanyola de l'Edificació les conclusions aprovades.

També s'adoptà l'acord de publicar el llibre del Congrés.

S'atorgaren vots de gràcies a la Comissió organitzadora del Congrés, a l'Associació de la Premsa de Barcelona per la galant cessió del seu local, a la Cooperativa de periodistes i a la premsa local per la favorable acollida dispensada a la tasca del Congrés.

Finalment el president, senyor Pou de Barros, donà les gràcies per les paraules que li havien dirigit, digué que transmetria de bon grat els vots de gràcies concedits i es felicità que totes les discussions s'hagin desenrotllat en mig de la més gran cordialitat i harmonia, palesant-se

que havien estat més que per qüestió d'esperit per qüestió de forma, qual cosa significa la perfecta unanimitat d'aspiracions amb què les cooperatives catalanes i balears acudirán a la Conferència Espanyola de l'Edificació.

VISITES

A les quatre de la tarda els assembleistes visitaren els grups de xalets de la Cooperativa de Periodistes a les barriades de Fargas i Peris Mencheta, les de la Constructora Obrera, i les de la Cooperativa Militar.

PROGRAMA PER A DEMA

A les onze del matí, sessió solemne de clausura del Congrés.

A la una, banquet íntim de confraternitat.

Espectacles

Gran Teatre del Liceu

Concerts de Primavera, per l'Orquestra PAU CASALS.

Dimarts a la nit. Segon concert, amb la cooperació de la eminent pianista anglesa, FANNI DAVIES. Preludi de «Lohengrin» (Wagner), «Diver-timent» (Mozart), Concert en sol major, piano i orquestra (Beethoven), «Don Joan», poema simfònic (Strauss). Es despatxa a Comptaduria.

Principal Palace

Plaça del Teatre, 214. Tels. 4736 i 5125 A.

Companyia d'operetes i revistes del

TEATRE REINA VICTORIA

DE MADRID

AVUI, DIUMENGE

a dos quarts de cinc de la tarda i a les deu de la nit.

EXIT EXTRAORDINARI

de la gran revista en tres actes, modificada

El Príncipe Carnaval

Veritable triomf d'aquesta campanya!

Demà, dilluns, a la nit.

El Príncipe Carnaval

Aviat: EL MINISTRO GIROFLAN I DEDE

Teatre Català ROMEA

Telèfon 3500 A. — Avui, diumenge, a dos quarts de quatre de la tarda. Última representació de la magnífica obra d'En Folch i Torres.

LA FILLA DEL MOLINER

A dos quarts de sis. Magnífic programa còmic. Tothom a riure! amb el programa del benefici de l'Almeric.

TENORIOS

EL TRUC DEL SENYOR BANYULS

Nit, el grandíol exit del poema del nostre gran poeta, En Josep M. de Sagarra.

EL FOC DE LES GINESTERES

i la comèdia.

EL TRUC DEL SENYOR BANYULS

Demà, dilluns, tarda i nit. EL FOC DE LES GINESTERES.

Es despatxa a Comptaduria.

Teatre Català ROMEA

Telèfon 3500 A.

19 de maig. GABRIELLE ROBINNE ET ALEXANDRE

en LA RENCONTRE

20 de maig. GABRIELLE ROBINNE ET ALEXANDRE

en TERRE INHUMAINE

de François Curel

21 de maig. GABRIELLE ROBINNE ET ALEXANDRE

en DEMI-MONDE

de Dumas (fil)

Dia 20, a les cinc de la tarda

LA RENCONTRE

Dia 21, a les cinc de la tarda

TERRE INHUMAINE

Es despatxa a Comptaduria.

Teatre Tivoli

Companyia de sarsuela i opereta

PINEDO - BALLESTER

del Teatre de la Sarsuela, de Madrid.

Avui, diumenge, a dos quarts de quatre de la tarda. Programa especial. Correspondent a un grandíol nombre d'afavoridors d'aquest teatre; que no els és possible assistir a les funcions de la nit, es repetirà el programa de l'últim dimarts de Maig.

La sarsuela en un acte, LA REINA TOPACIO

La sarsuela en dos actes, de grandíol exit.

LA MONTERIA

ROSSY - PINEDO - BALLESTER

JOSEP LLUIS LLORET

(primer acte)

i EMILI VENDELL

(segon acte)

Un concert pels eminents cantants senyors VENDELL i LLORET. «AY... ay... ay...» i «Lohengrin», pel senyor Vendrell, acompanyat al piano pel senyor Lloret. «El retrato de isabel» i «Canción de la Primavera», pel senyor Lloret i l'orquestra.

Nit, a les deu.

LA REINA TOPACIO

ROSSY - AGUILA

BALLESTER - VENDELL

Demà, dilluns, tarda, a preus populars. Butaca, 2 pessetes. LA REINA DE LAS PRADERAS, per la senyoreta Pinedo i el senyor Lloret. Nit, LA REINA TOPACIO i LA MONTERIA, per Rossy, Agulla, Ballester i Vendrell. Dimarts, a la nit, MODA. Grandíol programa.

Es despatxa a Comptaduria.

Teatre de Novetats

Temporada d'istiu de 1923

Gran companyia còmica-dramàtica

del Teatre Lara de Madrid

Director d'escena

Ricard Simó Raso

Queda obert l'abonament a dotze funcions de Moda, a dilluns, dimecres i divendres. Als senyors abonats a la temporada d'istiu anterior, se'ls reservarà llurs localitats, fins al dia 15 de maig.

Debut 2 de juny de 1923

ELDORADO

COLISEU DE VARIETATS

Últims dies de la temporada.

Avui, diumenge, tarda, a les quatre, Nit, a les deu. Magnífics programes. Projectió d'interessants films. Gran quadre d'atraccions. Els famosos i esbojarrats acrobates còmics, GREEN AND WOOD. La gentilíssima ballarina, MARGARIDA DIAZ.

L'aplaudida troupe (vuit belles senyoretas), WALKERS JUVENILES. Grans ovacions al notable i original artista, MORENO i el seu excèntric LEPE, ventríloc, malfabarista, xilofonista.

Succès de la notabilíssima cançonetista, SALUT RUIZ, en el seu variat, novet i exclusiu repertori. — Demà, dilluns, SERATA D'ONORE i dimarts, comiat, de SALUT RUIZ. — Dijous, 14 de maig, INAUGURACIÓ DE LA TEMPORADA D'ISTIU. Presentació de la notable companyia d'opereta i sarsuela, EUGENIA ZOFFOLI i RAMON PENA.

TEATRE NOU

Companyia d'opereta i sarsuela de

FREDERIC CABBALÉ

Avui, diumenge, 13 de maig 1923.

Tarda, a dos quarts de quatre. El cartell més bo de Barcelona. Primer: LA ALEGRIA DE LA HUERTA, «jotas» cantades pel tenor Santiago Morrell; segon: la novel·la lírica en un acte i sis quadres dels senyors Casimir Giralt i Lluís Capdevila, música del mestre Stolz i Benantzy, LA CANÇÓ DE LA RAMBLA; tercer: l'exit de la temporada, de Josep Ramos Martín i Jacint Guerrero, LA MONTERIA.

Ovacions al quartet que estrenà l'obra a Espanya, Tana Lluró, Empar Sals, Frederic Caballé i Rafael Díaz. Nit, a tres quarts de deu. Primer: MANOLITA LA PEQUE; segon: LA CANÇÓ DE LA RAMBLA; tercer: LA MONTERIA. — Demà, dilluns, tarda, a dos quarts de cinc. Vermut popular. Preus populars. LA ALSACIANA, EL PAJARO AZUL. Nit, a tres quarts de deu. MANOLITA LA PEQUE, LA CANÇÓ DE LA RAMBLA i LA MONTERIA.

Teatre Victòria

Directió: FERRAN VALLEJO i FRANCESC VIDAL. Músics: BLAY i CONTI.

Avui, diumenge, dia 13 de maig.

Tarda, a dos quarts de quatre, i Nit, a tres quarts de deu. Primer:

EL ALCALDE DE GRIFONES

per les principals parts de la companyia. Segon: Grandíol exit de la sarsuela en dos actes

EL SACRISTAN DE SANTA RITA

Triomf d'autors i intèrprets. Preciosos «pariòns» argentí. En la funció de la nit, l'orquestra serà dirigida per la seva autora la nova mestra Paquita Brodat. Tercer: La revista d'exit creixent

JA SOC AQUI «Nandú»

Que cada dia agrada més! Tothom al Victòria! A riure amb Vallejo i Calce-ran. Dilluns, 14 de maig. Tarda, a dos quarts de cinc. Vermut popular.

Centre Cotoner de Barcelona

INFORMACIÓ TELEGRÀFICA
TELEGRAMS OFICIALS DEL DIA D'AVUI

Liverpool	Tanca anterior	Obriment avui	Segon telegrama	Tercer telegrama	Quart telegrama	TANCA
Disponible . . .	14.08	00.00	00.00	00.00		00.00
Futurs:						
Maig	13.35	00.00	00.00	00.00		00.00
Juny	13.08	00.00	00.00	00.00		00.00
Juliol	12.15	00.00	00.00	00.00		00.00
Agost	11.74	00.00	00.00	00.00		00.00
Setembre	11.63	00.00	00.00	00.00		00.00

Alexandria	Juny	Octubre	Jumel	Tanca anterior	Obriment avui	TANCA
Futurs. Ashmouni	00.00	00.00	Maig . .	14.30	00.00	00.00
			Nbre . .	14.90	00.00	00.00
Sakellaridis	00.00	00.00				

Nova York	Tanca anterior	Obriment avui	Segon telegrama	TANCA
Disponible . . .	25.30	00.00	00.00	00.00
Futurs:				
Maig	25.12	25.12	00.00	00.00
Juny	23.85	24.04	00.00	00.00
Juliol	22.35	22.60	00.00	00.00
Agost	22.03	22.25	00.00	00.00
Setembre	21.70	00.00	00.00	00.00

Nova Orleans	Tanca anterior	Obriment avui	Segon telegrama	TANCA
Disponible . . .	25.00	00.00		00.00
Futurs:				
Maig	24.50	00.00		00.00
Juny	23.85	00.00		00.00
Octubre	21.83	00.00		00.00
Desembre . . .	21.49	00.00		00.00
Gener	21.37	00.00		0.00

Per primera vegada en funció de tarda el sainet en dos actes

SERAFIN EL PINTURERO

Triomf de Valles, Salut Rodríguez, Matilde Tornamira, Vidal, Rojo, Blanca, etc., etc. Segon. Per primera en funció de tarda.

EL ALCALDE DE GRIFONES

Gran èxit. Nit, a tres quarts de deu. L'obra d'èxit creixent

EL SACRISTAN DE SANTA RITA

Triomf sorollós d'autors i intèrpretes. Preciosos «Perleón» argentí. Tots els números, ovacionats. L'obra serà dirigida per la seva autora la nova mestra Paquita Brodat. Segon:

JA SOC AQUI «Nandun»

Exit de bromes de F. Valles i E. Galceran. Ovacions a Salut Rodríguez, amb la paròdia de la «Copa del olvido». Dijous, 17, nit, dia que fa anys el Rei. Funció patriòtica dedicada a l'exèrcit de guarnició a Barcelona.

EUGÈNIA ZUFFOLI
Gran companyia d'opereta
i sarsuela
Dijous, 17 de maig.
RAMON PEÑA

TEATRE COMIC

Comiat de la companyia
Avui diumenge. Tarda, a tres quarts de quatre, i nit, a tres quarts de deu. La pantomima «CORAZON DE ARTISTA». I tot el programa de grans atraccions. — Dissabte, 19. Inauguració de la temporada d'estiu. Debut de la companyia, dirigida per don Enric Beut.

Gran Teatre Espanyol

Companyia de vodevil
SANTPERE I BERGES
Avui, diumenge, 13 de maig. Tarda, a les quatre. ES LLOGA UN PIS i METIT I PATAUT (Societat en Comandita). Nit, a tres quarts de deu. METIT I PATAUT (S. en C.). — Demà, dilluns, a la tarda. LA TRAGEDIA DE L'OPÈ. Nit. ELS ALLOTJATS.

Teatre Poliorama

Companyia de comèdia
GODELL - TUDELA - ASQUERINO - CORTÈS
Avui, diumenge, tarda, a dos quarts de quatre. Primera SECCIÓ. La comèdia en tres actes, de BROMA CONTINUA, de don Carles Arniches.
LA LOCURA DE DON JUAN
A les sis, secció especial, i nit, a les deu. La joguina còmica en tres actes, de don Pere Muñoz Seca.

EL VATICINIO O S. S. S.

Demà, dilluns popular. Tarda, a les cinc. EL VATICINIO O S. S. S. Nit, a les deu. LA LOCURA DE DON JUAN. Es despatxa a Comptaduria. Telèfon 4134 A.

Teatre Poliorama

Avui, diumenge, 13 de maig, a les onze del matí. Segon concert organitzat per l'entitat coral
CATALUNYA NOVA
a càrrec dels celebrats concertistes En PALAU GIRAL (Violí primer) i EN JOSEP ROMERO (Piano)
Per a localitats, al mateix teatre.

TEATRE GOYA

Companyia DIAZ - ARTIGAS
ALTA COMEDIA
Avui, diumenge, tarda, a dos quarts de cinc. Moda. La graciosa caricatura política en quatre actes.
AVELINO PERDIQUERO
Demà, dilluns, a la tarda.
AVELINO PERDIQUERO
(Vegis un altre anunci del Goya en aquest diari.)

Coliseu Pompeia

Travessera, 8 i 10. Telèfon 272 G.
Avui, diumenge, tarda, a un quart de cinc, i nit, a dos quarts de deu. EL PUESTO DE ANTIQUITES DE BALDOMERO PAGES (dos actes) i EL IDILO DE LOS VIEJOS (dos actes).

Teatre Barcelona

Telèfon 514 A.
Tournée de la companyia còmica del Teatre Rei Alfons, de Madrid
Primer actor i director
FRANCESC ALARCON
Primera actriu: ELOISA MURO
PENULTIM DIA
DEMA, COMIAT DE LA COMPANYIA
Avui, diumenge. Programes extraordinaris. Tarda, a un quart de cinc.

L'encisador diàlec de Jacint Benavente, ABUELA Y NIETA. Setena representació de l'aplaudidíssima comèdia en tres actes, de gran èxit, de J. Andreu de la Prada i E. Gómez de Miguel, CUANDO RIE LA MUJER... Triomf d'Eloisa Muro, Francesc Alarcón i de conjunt. Nit, a les deu. El formós entremès dels germans Quintero, MANANA DE SOL. La formosa i fina comèdia, CUANDO RIE LA MUJER... Tarda i nit, a les festes, cantant complets la senyor MURO, entre ells: «Flor de te», «La marquesita tímida», «Tú no eres eso», «La calsera del rey Fernando», etc. Grandiosos èxits. Luxós vestuari. Rica presentació. — Demà, dilluns, tarda i nit. Últimes funcions. Comiat de la companyia. Tarda i nit. CUANDO RIE LA MUJER... i cançons per Eloisa Muro. — Dimecres, inauguració del Teatre de Varietats. Temporada de 1933-34. Colossal elenc artístic. Les grans estrelles de varietat. Grans atraccions internacionals. Debut amb la presentació a Barcelona de la genial artista, MARIA TUBAU.

Teatre Goya

TRES REPRESENTACIONS DE CALA Sota el Patronat del Ministeri d'Instrucció Pública i Belles Arts, de la República Francesa.
CECILE SOREL
ALBERT LAMBERT - LOUIS RAVET
Avui, diumenge, 13 de maig.
LA PRINCESSE D'AMOUR (tres actes), i
LA NUIT D'OCTOBRE diàlec, per Cecil Sorel i Albert Lambert.
Demà, dilluns, 14 de maig.
LA DAME AUX CAMELIAS A les deu de la nit.

ELDORADO

Temporada d'estiu.
RAMON PEÑA
EUGÈNIA ZUFFOLI
Inauguració, dijous, 17 de maig.

PALACE CINE

Gran Saló de Moda
Avui, diumenge. Sessió única extraordinària, de quatre a vuit. Preferència, 150 pessetes. Especial, 1 peseta. Magnífics programes. La formosa comèdia, LA GRAN NIT. El film de gran argument, L'HEROINA DE LA VALL. La còmica, EVITANT EL COP, pel celebrat artista George Wark. Tercer i quart episodi de la grandiosa sèrie francesa, LA FILLA INDOMITA. La grandiosa pel·lícula d'actualitat, CORONACIÓ DE LA VERGE DELS DESEMPARATS A VALENCIA. — Demà, dilluns, grandiosos esdeveniments. Estrena de l'emocionant pel·lícula de la casa Gaumont, en dues jornades, LA FILLA DELS DRAPAIRES, projectant-se sencera.

TEATRE BARCELONA MARIA TUBAU

Biorama

Programa per a avui, diumenge. Tarda, grans sessions, projectant-se la interessant superproducció, per Jackie Coogan, CHIQUILIN. Nit, augment de programa, i estrena dels episodis setè i vuit de la sèrie, ELS PERILLS DEL YUKON. Últimes projeccions, de

Chiquilín

TRIQUITRAQUE EN VIATGE DE NUVIS, còmica de gran bromes. LA TERRA DEL DIABLE, segona i última jornada. — Demà, grans estrenes, entre les quals, CENTRAL DEL LLAMP, primera jornada. LA DANCARINA DE SANG REIAL, i altres.

Saló Catalunya

Gran cinema de Moda. Notable quintet JORDA i trio TORRENTS. — Avui, diumenge. Gran matinal d'onze a una. Tarda, dues sessions. TRESORS DEL COR, per la bellíssima MARY MILES, i CAMBRER A BORD, còmica. Nit, Estrena, MILIONARIA PER FORÇA, per la molt graciosa artista DOROTY GISH. — Demà, dilluns... El grandios esdeveniment. El segon triomf de JACKIE COOGAN, companyia i delxible de CHARLOT: CHIQUILIN HOSPICIA. L'èxit més gran a Nova York, Londres i París. Només es projectarà al SALÓ CATALUNYA.
AVIS. — Malgrat d'haver pagat aquesta empresa un greu molt alt per a obtenir aquesta exclusiva, reglram els PREUS CORRENTS: PREFERENCIA, 1 PESSETA. GENERAL, 0'60.

KURSAAL - Aristocràtic Saló

TEMPLE DE LA CINEMATOGRAFIA
Saló de reunió de famílies distingides. — Orquestrina Suïça. — Avui, diumenge. Grandios programa. Gran sessió matinal d'onze a una. A aquestes hores es despatxaran butaques numerades per a la sessió especial de les sis. Tarda. Primera, a dos quarts de quatre. Segona, especial, a les sis. EL MARINER, de gran bromes. Gran èxit de la formosa comèdia dramàtica, LA GRAN NIT, pel gran actor, HERBERT RAWLINSON. «Grans festes de la coronació de la Verge dels Desemparats, a València, amb assistència de SS. MM. els Reis». EL CAS DE LA SENYORA SANDS (exclusiva), assumpte passional d'alta societat, magistralment interpretada per la gran artista de fama mundial, BESSIE BARRISCALE. Nit, a dos quarts de deu. AIGUES PERDUDES, drama americà. ESCABETXINA INDIA (còmica). LA GRAN NIT. EL MARINER, de gran bromes. «Grans festes de la coronació de la Verge dels Desemparats, a València, amb assistència de SS. MM. els Reis». EL CAS DE LA SENYORA SANDS, de gran èxit.
Demà, dilluns. Extraordinari programa. Represa de la primera jornada de la grandiosa meravella, EL CASTIG DEL CEL O SODOMA I GOMORRA, per la bellíssima LUCY DORRINE. BELGICA INDUSTRIAL (natural). Resparació, a la pantalla, de la formosíssima estrella nordamericana, CLARA KIMBALL, en l'emocionant pel·lícula, LA DONA PROHIBIDA (exclusiva), delicada novel·la d'amor i de dolor. EL CAMBRER D'A BORD, còmica, en dues parts, de gran bromes. «Grans festes de la coronació de la Verge dels Desemparats, a València, amb assistència de SS. MM. els Reis».

Preus corrents: Preferència, 1 peseta. General, 0'50 centims.

PATHE-CINEMA

Reunión de Catalunya, 37
El saló més confortable de Barcelona
Avui, diumenge.
PROGRAMA MONUMENTAL
Sessió matinal d'onze a una.
Sessions a dos quarts de quatre i sis (numerada), de la tarda, i a dos quarts de deu de la nit.
Últims dies de la grandiosa producció
THEODORA
Interpretada per la bella actriu RITA JOUVET
La suggestiva comèdia americana
El guarda núm. 378
creació de Margarida Fischer.
La comèdia en dues parts
Per l'amor de Joaneta
per Harold Lloyd (EL).
Pathé-Revue núm. 30
amb
El viatge dels reis a Bèlgica
Molt aviat, l'obra cin de l'inimitable CHARLOT
DIA DE PAGAMENT

PATHE-PALACE

Gran Via Layetana, 53.
Telèfon 589 A.
Davant la Caixa de Pensions
Avui, diumenge. Selecte programa.
Sessió matinal d'onze a una. Especial, 0'30. Preferència, 0'50. Butaca, 0'70.
A dos quarts de quatre de la tarda
SESSIO MONSTRE
continua, fins a les dotze de la nit.
ESDEVENIMENT
La tomba índia
(Primera jornada)
per «Conrad Veidt» i «Mls May».
La interessant comèdia
El solitari
interpretada per «Monroe Ball-bury».
L'emocionant drama
La cadena de la culpa
creació de «Violeta Tiplerska».
Florian, nen mimat
per l'inimitable ximpance actor, i
Pathé-Revue
Aquesta nit, estrena de la segona jornada de
LA TOMBA INDIA

Cine Princesa

Gran Via Layetana
Tocant a la Plaça de l'Angel
Avui, diumenge. Subtítols. UN PO-

BRE MILIONARI. ELS PERILLS DEL YUKON, cinquè i últim episodi. DEL VIU AL PINTAT (Auria). EN FATY ENTRE BASTIDORS (broma). PORTS MARROQUINS. Nit, estrena de LA FILLA INDOMITA, primera i segona jornada. ELS PERILLS DEL YUKON, setè i vuitè episodis. — Demà, dilluns, estrenes.

TEATRE BARCELONA MARIA TUBAU

Molt aviat!
Colossal esdeveniment de bromes!
Gran matí d'estrenes còmiques entre els dos campions de la rialla
Charles Chaplin Harold Lloyd
(Charlot) (El)
en en
Dia de paga Dia de lluita
Disputant-se tots dos la supremàcia del PODER... alvèr.
L'ORIGINAL «ENCOTRE» tindrà lloc al luxós PATHE-CINEMA, donant-se per la primera i única vegada DUES ESTRENES DE COMEDIES REPRESENTATIVES PELS DOS SUPER-ASOS COMES de la Cinematografia moderna.
Charlot i El
presentats en un mateix programa al
PATHE CINEMA

Teatre de la Comèdia

Companyia Claramunt-Adria
Avui, diumenge, a tres quarts de cinc. Nit, a tres quarts de deu: la comèdia en tres actes
L'endemà de bodes
i la pessa «El bando de l'alcalde».

ASSOCIACIÓ INTIMA DE CONCERTS

Coliseu Pompeia. — Travessera, 8.
Demà, i dies 14, 16 i 18 de maig, a dos quarts de deu de la vetlla. FESTIVAL INTERNACIONAL DE MUSICA «DA CAMERA», en quatre sessions: primera, alemanya; segona, francesa; tercera, holandesa; i quarta, ibèrica, pel celebre QUINTET DE LA HAIA

Sala Mozart

Canada, 31
ESPECTACLES CUYAS
Tots els DIJOUS I DIUMENGES
a dos quarts de vuit
CINEMA I TITELLES per a INFANTS
a càrrec de NAURELI CAPMANY
AVUI, funció «EXTRAORDINARIA»
PREUS: Preferència, 1 pta.
Especial, 0'50

Sala Empordanesa

Espectacles per a infants. — Carrer del Pl. 11. Telèfon 3399 A. — Avui, diumenge, dia 13 de maig, a les cinc de la tarda. «Bufetades a pesseta», pels titelles; «Toni and Pepi», pallsos excentrics; «Barcelona atracció», pels titelles. Murga dels ben fets i el típic ball del turutut.

Esbart Folklore Catalunya

Direcció: J. Rigall Casajouana
FESTES DE LA DANSA CATALANA
Segona sessió, avui, diumenge, a les quatre de la tarda.
FRONTO COMTAL. Rosselló, 219
Executants: les còpies «Barcelona» i «La Selvatana», i 60 dansaires. Programa de ballets: BALL DEL RAM, de Sant Cugat del Valles; LA PATATUP, del Camp de Tarragona; BALL PLA, EL ROSSINYOL, del Pallars; LESQUERRANA, del Pallars; DANSA, de Campdevanó; BALL CERDA, de Cerdanya; L'ESPUNYOLET, d'Espunyola; LA CASTANYA, del Pallars; LA CONTRADANSA d'Alelontorn (primera secció); BALLET DE DEU, del Ripollès; L'HEREU RIERA, del Pallars; CONTRAPAS SARDÀ, de l'Empordà; BALL DEL CERI, de Castellterçol. A petició dels esportistes abonats i del públic, es tornarà a dansar el
BALL DE LES CITANES, del Valles
Sardanes de concert, sardanes per a ballar. Totes són estrenes i compostes expressament per aquestes festes.
Localitats i entrades: Des d'avui al matí, a la taquilla del Fronto.

Amics de la Música

Demà, dilluns, a tres quarts de deu de la nit. Recital per l'eminent pianista
WALTER GIESEKING
PALAU DE LA MUSICA CATALANA

TURO PARK
Jardins perfumats per milions de flors. Poètic roserar, amb gran abundància i varietat de roses. Noves i sensacionals Atraccions. Avui, diumenge, tarda. Concert per la Banda de Caçadors de Barcelona. Sardanes. Putinel·lis. Esplèndida secció de Jocs Japonesos, amb dolços i joguines per a els nens. Elevació de Globus i figures grotesques.
Entrada de passeig, 1 pesseta
El dia 19, inauguració de la gran Exposició canina i obertura nocturna

PARC

Avui, diumenge, tarda, Concert per la Banda de Vergara. Funcionament de les Atraccions. En el present mes inauguració de la PISTA DE GEL figurant de professors els famosos campions del patinatge sobre gel, de Nova York i Berlin, Mr. Angola i Mlle. Elise Derksen, instal·lada a l'interior del Gran Casino, amb servei de Cafè-Restaurant i salons especials per a banquets.

CARRERES DE CAVALLS - HIPODROM

TERCER DIA
Demà, diumenge, dia 14 A des quarts de quatre de la tarda. Preu: Lliure circulació, 10 pessetes. Entrada general, 1'25 pessetes. De carruatges, 0'25 pessetes. Impostos compresos. — Despatx de localitats: Taquilla Teatre Novetats, Centre de Localitats i Taquilles Hipòdrom. — Servei d'autòmibus des de la Plaça de Catalunya a l'Hipòdrom i viceversa. Preu, 1'50 pessetes per trajecte. Servei de restaurant i bar

Exposició de Belles Arts

PAU DE LA INDUSTRIA
del Parc de la Ciutadella
GRAN CONCERT DE MUSICA FRANCESA, per la Banda Municipal, dirigida pel mestre Llanote.
Avui, a dos quarts de sis de la tarda

TEATRE BARCELONA

Dimecres, 16 de maig
Inauguració de la temporada de varietats
MARIA TUBAU

Frontó Principal Palace

Avui, diumenge, tarda a un quart de cinc. Tres extraordinàries partides de pilota. Primer, a cistella: ONDARRES i UROUDI contra OLASCOAGA i GASTANAGA. Segon a pala: YRAUREGUI i JAUREGUI contra CHISTU i QUINTANA II. Tercer a cistella: SOTO i SALSAMENDI contra BARRENECHEA i ICHAZO.

PRINCIPAL PALACE

CADA DIA
GRANS FESTES
a l'artístic
CABARET ROMA
TVSCVLVM
El més concorregut
El més elegant
El més alegre
Orquestrina • Tzigans
Aparitiu • dinar • souper

Casa Beethoven

Tenim un gran assortit d'òperes antigues i modernes, d'ocasió, que realitzem a preus sumament econòmics.

EDEN CONCERT

Avui, 12. — Telèfon 3332 A. — EL MUSIC-HALL DE LES CARS FOR. MOSES. — Tarda, a dos quarts de quatre. Nit, a tres quarts de deu. SALT DEL BETI i la YANKEE. — De ma, dilluns, formidable debut d'ARMADA. — Gran Dancing Tango BARCENA. — Gran Dancing Tango Orquestra Tzigans Tindall. — Entrada amb consumició. Tardes dia de treball, 1 pesseta. Nit, 2 pessetes. — NOVA direcció de cuina. — SELECTES COBERTS A 6 PESSETES.
LA MILLOR CUINA DE BARCELONA.

ADMETEN
a les vuit de la nit
entitats per a imposar
en el

POSTAL
Administració principal de Correus
Certificació de cartes, Valors declarats, Sobres moneders
Questionem la tramitació de tota classe d'asaptes en les Oficines de Correus

EMPRESA IDEAL D'INFORMACIÓ
Flors, 18, baixos.
Telèfon 4933 A.

Per a Comerç i Idiomes, Taquí-Meca, etc., estudi, senyor o senyoreta, en la

ACADEMIA COTS

Carrer Archs, 10
Telèf. 5.041 A.
La més important d'Espanya.

«Ama seca jove»
Jalta, Passatge Virreina, 24.

L'Hèrnia

Curada per 50 pessetes

mitjançant el nou **«PERFECT»**. Aquest còmode i pràctic aparell elàstic, sense ressort, que s'ajusta al cos com un guant, no admet cap defecte dels sistemes francesos, superant-los en qualitat, comoditat i en els resultats positius de contenció i curació radical de l'hèrnia (trencadura). 5000 pessetes es regalen si qui demostra el contrari. No amprar cap altre bandatge ni traguir, sense abans veure l'assajar aquest meravellós aparell. Assaigs gratis: De 9 a 11 de 3 a 7. Casa PALAU, carrer Ample, número 14 junt a l'església de la Mercè.

Es la Reina de les Aigües de Taula

la de la VALL DE SANT DANIEL Girona

CURA LES AFECIONS DEL FETGE, RONYON, ESTÓMAC, INTSTINS, etc. etc.

MANANTIAL MINERAL: Ric en carbonat, calcic, magnesi, bicarbonat, variat i mineral.

Es finíssima i carbonica com la de Apollinaris. Durant l'estiu resulta deliciosa bebent-la fresca.

El seu dipositar: **JOSEP PAGANS**, carrer Foxent, núm. 28

Salut : Força : Vigor : Joventut

HISTOGENIC PUIG JOFRE

L'ideal dels reconstituents. Rehabilita des dels primers dosos els organismes agotats per la TUBERCULOSI, ANEMIA, NEURASTENIA i demés afecions CONSUMTIVES.

Vint anys d'èxit. — PREMIAT pel Congrés Internacional de la Tuberculosis de 1910.

Demani's a totes les farmàcies

Catarro dels nois

L'Anti-cataral BORBONET, és el veritable específic acurat per a curar en pocs dies la Coqueluche, Bronquitis de tota mena de les criatures.

Farmàcia de l'Auton, Carders, 44; Doctor An. Aren i J. Viladomat. Rambla de les Flors.

Grans Magatzems

DAMIANIS

Grandiosa exposició de

Barrets de palla

des de 1⁹⁰ ptes.

Novetats en

Sederia i Llaneria

per a estiu

Articles per a

Primera Comunió

Vestits i Capells
per a Senyora i Nena

Exhibició dels últims models

APOPLEJIA (Feridura) — PARALISIS —

Angina de pecho, Vexez prematura y demés enfermedades originadas por la Arteriosclerosis e Hipertensión

Se curan de un modo perfecto y radical y se evitan por completo tomando

RUOL

Los síntomas precusores de estas enfermedades: dolores de cabeza, ramba o colambres, zumbidos de oídos, falta de tacto, hormigueos, vahidos (desmayos), modorra, ganas frecuentes de dormir, pérdida de la memoria, irritabilidad de carácter, congestiones, hemorragias, varices, dolores en la espalda, debilidad, etc., desaparecen con rapidez usando Ruol. Es recomendado por eminencias médicas de varios países; suprime el peligro de ser víctima de una muerte repentina; no perjudica nunca por prolongado que sea su uso; sus resultados prodigiosos se manifiestan a las primeras dosis, continuando la mejoría hasta el total restablecimiento y lográndose con el mismo una existencia larga con una salud envidiable.

VENTA: Segalà, Rambla Flores, 14, Barcelona, y principales farmacias de España, Portugal y Américas.

AIGUA DE PALOU

Digestiva i tònica

Finíssima i deliciosa per la taula

Demani's en Farmàcies, Establiments d'aigües minerals, Colmados, Ultramarins i

Se serveix a domicili en caixes de 12 botelles i en garrafons de 8 litres per la casa

Doctor Andreu

Rambla de Catalunya, 66; Telèfons 174 A i 343 A

Depositari exclusiu per Espanya i Sud-América

BLENNORRAGIA (PURGACIONES)

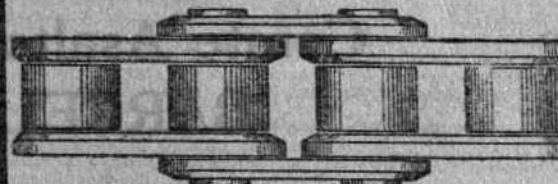
es todas sus manifestaciones: uretritis, prostatitis, orquitis, cistitis, gonorrea, etc., per crónicas y rebeldes que sean, se curan pronto y radicalmente con los

Cachets del Doctor Soiré

que depuran la sangre y los humores, comunican a la orina sus propiedades antisépticas y microbicidas: sus admirables resultados se experimentan a las primeras tomas, la mejoría prosigue hasta el completo y perfecto restablecimiento de todo el aparato genito-urinario, curándose el paciente por sí solo, sin inyecciones ni lavados en que haya de intervenir el médico, y nadie se entera de su enfermedad. Basta tomar una caja para convencerse de ello.

Venta, 5 ptes. franco: SEGALÀ, Rambla de las Flores, 14; FARMACIA GELART, Princesa, 7 y principales farmacias de España, Portugal y Américas.

CADENES «TITAN»

Per a TOTA MARCA d'Autocamions de QUALSEVOL TONELLATGE d'acer cromo-niquel garantitzat

PELAYO, 16, ENTRESOL

Fàbrica de Flors, Corones i Plantes

Tot el que's necessita per a fer-les

Antiga Casa T. COSTAS, Palla, 13 i 15, pral.

Demani's el follet il·lustrat

Dr. VELLVE, Professor AUX. de la Facultat de Farmàcia, Fernando, 16

Trituradores «TORRAS»

Les més econòmiques, de més durada i rendiment.

Per a blat de moro, sucre, canyella, pebre, terra i tota classe de minerals.

Facilitat en el pagament

ANGELS, NUM. 12, TALLER

Tapissos pintats

La casa més important d'Espanya. Especialitat en tapissos religiosos. Exposició permanent de quadros a l'oli, gravats, oleografies, etc. Fabricació de marcs. Encomandes. No compreu sense visitar aquesta casa.

F. MONTFALCÓN

Boters, 4, final Portaferrissa.

Bicicleta

compraria que fos de pinyó llure i de no massa descastrat, amb llantes de fusta. Escriure a «LA VEU», núm. 82.

MEDICAMENTOS

químics purs, específics farmacèutics i aigües minerals, es reben directament dels punts d'origen. Farmàcia de Botta i Balta, Rambla de Catalunya, núm. 1, cantonada Ronda de la Universitat.

Moto Harley

amb patent o patent sola. Lliura, 50, porteria.

Underwood

vege, en bon estat, per 80 duros. Gallien, 129.

Maquinària

(ferro vell) es compren petites i grosses partides. Constitució, 180, Fundació, Sans (Bordosa).

XALET

a la Bonanova, estil Renacimiento, per estrenar, tocant a travia i rodejat de jardí. Construcció de baixos i pisos, sala, menjador, despatx, Hall, cuina, sala dormitoris, Bany, etc. Calefacció central, llum de gas. Venc per 18.500 duros. Rda. Portaferrissa, 12, pral. De 9 a 8

Està de moda

Exigir les làmpares per

Automòbil

marca

Tungsram

(Buda-pest).

La millor estrangera

Fàbrica de panyeria

i drils de VALENTI SOLER. Assortit immens en Gabardines, Estams Frescos i Xeviot. Estams novetat des de 6'50 ptes. metre, fabricats a Sabadell. Venda de retalls els dijous i dissabtes. Avinyó, 7, entresol, cantonada Fernando.

Venc caseta

amb hort i jardí a Sardanyola. R. Tres-Llits, estanc.

Arquitectes-Dibuixants

Venc 100 rotlles de paper propi per a dibuixar de tamany 10 mts. llarg per 75 cts. d'ample, a 2 ptes. un. Gallien, 120, torre.

TERRENYS

Exemplar i afores, grans extensions, facilitats de pagament

Doctor Don, 19, principal, 2^a, de 9 a 8.

Castell-Palau

Reis d'Aragó

A Piera. Es VEN completament amoblats i recent restaurats. Per a informes: Mallorca, núm. 315, quart, segona.

Premià de Mar

Casa moblada, espaiosa i comoda. Informes: Mallorca, 270, porteria.

Veritable ganga

Casa, dreta de l'exemplar, junt a la Ronda Sant Pere, per 9.000 duros. Dues cases carrer de la Princesa, 36 i 35.000 duros. Una altra junt a la Plaça de Catalunya, amb ascensor, 100.000 duros.

Rda. Doctor Don, 19, principal, 2^a, de 9 a 8.

Terrenys baratíssims

a la carretera del Port, molt grans, facilitats de pagament. Doctor Don, 19, principal, 2^a, de 9 a 8.

Dispeses

Habitació

per a senyoreta lloga a tota pensió. Cadena, 13, 1er, 1^a.

Habitació amb balcó

a senyor, amb pensió o sense, família, netadat, bon tracte. any, ascensor. Rambla Catalunya, 24, 3er, 2^a.

Dues habitacions

balcó carrer, dret cuina. València, 202, primer, segona.

Gran Hotel Tiana

Servei a la carta. Coberts 750 ptes. Carrer de la Plaça, 54.

Lloguers

Pianos de lloguer de diferents preus. Bruch, núm. 25, entresol. C. RIEGER.

Torre de baixos

i un pis, molt de terreny, amb arbres, sense gravamen, bones vistes. Doctor Don, 19, principal, 2^a, de 9 a 8.

A Sant Cugat

es lloguen per separat baixos i un pis construït de nou. C. Martorell. Rda. Campmany, 10. De tres a cinc, Sarria.

PIS EN TORRE

prop Les Planes, totes les comoditats, es lloga per any. Casanova, 51, primer, 1^a, dilluns i dimarts, de 7 a 8, i Giralt Peller, 10, tenda, cada dia.

Anuncis

L'anunci

més eficaç i econòmic és l'instal·lat a les pissarres dels baixos de

l'Empresa Ideal d'Informació

Rambla Flors, 16, baixos

Admetem anuncis per a tots els períodes.

5.000 Ptes.

guanyaria

qui tingui

Xinxes

després d'haver usat

INSECTICIDA

«Triunfo»

Venda en drogueries

Ull, corredors

d'objectes d'escrutori. Podem guanyar fàcilment un mínim de sis duros diaris, oferint un nou article patentat.

Professor de piano i solfège

Prof. J. V. Conall de Cant. 231

ANALISIS MODERNIS D'ORINA

laboratori
especial per

COOPERATIVA GREMIAL, S. A.

Associació de cafeters, taverners, hotels i llurs similars

Fabricant de l'exquisit refresc

SODA GREMIAL

LLEYDA

Plaça Mossèn Cinto :: Telèfon 131

GRAN FABRICA DE MOBLES

Pere **ARMENGOL** Martí

NOM COMERCIAL REGISTRAT

Es construeixen per encàrrec tota classe de mobles de luxe i econòmics.
Es moblen hotels, balnearis, cases de Banca, despatxos
comercials, sales d'espectacles, etc., etc.

Secció especial en despatxos americans

Exposició permanent de jocs complets en els Grans Magatzems

Es faciliten gratuïtament fotografies i notes de preu, essent a preus
convencionals els dibuixos que encarreguin els clients

Rambla Fernando, 16
Telèfon número 103

LLEYDA

Josep Borràs

Comerç de calçat fet

Plaça de la Constitució, 20

LLEYDA

Calçats de Camp, Platja
Esports i luxe

DARRERES NOVELTATS
per a Senyora, Senyor i Noi

Preu fix

Editorial Catalana

— S. A. —

La més important
empresa editorial
de la nostra terra.

Mallorca, 257 i 259

BARCELONA

COMERÇ DE TEIXITS

Nacionals i estrangers

Ambrós Sanjuà

Plaça Constitució, 33 i 34
Cabriny, 1

Telèfon 315

LLEYDA

L'Amistat

Fàbrica de galetes i biscuits
de

Antoni Curià

Blondel, 48

Manufactura
de Pastisseria

Major, 48 **LLEYDA**

Magatzems de metalls

en general

Vidres - Cristalls

Enric Cardona

Rambla Ferran, 44 - Tel. 98

LLEYDA

Centràl:

Comte Asalto, 39 a 43

BARCELONA

Banyeres - Lavabos - Waters
Bidets - Dutxes, etc.

Banca Arnús

Successora d'Evarist Arnús

Fundada en 1846

CASA MATRIU

Passatge del Rellotge

CASA CENTRAL

Plaça de Catalunya

Apartat de correus núm. 425

Sucursals a Balaguer, Berga, Cervera, Igualada, Manresa,
Solsona, Tàrraga i Vich

SUCURSAL A LLEYDA

RAMBLA DE FERRAN, núm. 6

Compra i venda de valors al comptat. Ordres de
Borsa. Canvi de monedes. Obertura de com-
ptes de crèdit amb garantia de valors. Xecs,
transferències telegràfiques i Cartes de Crèdit.
Negociació de cupons nacionals i estrangers.
Descompte de títols amortitzats. Dipòsits de va-
lors en custòdia i en compte d'efectes. Informa-
cions financeres. Gerència de capitals. Com-
ptes corrents en moneda nacional i estrangera.
Subscripció a tots els emprèstits.

CAMBRA CUIRASSADA

amb compartiments de lloguer des de 22 ptes. anyals
L'impost sobre les caixes a nom d'un sol titular corre a nostre càrrec

Direcció telegràfica i telefònica: **BANCARNÚS**